

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
PRVA SEDNICA
DRUGOG REDOVNOG ZASEDANJA
Drugi dan rada
3. oktobar 2018. godine

(Sednica je počela u 10.10 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Prve sednice Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u ovoj godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 97 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja poslanika prisutnih u sali molim vas da ubacite svoje identifikacione kartice.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 128 narodnih poslanika, te možemo da nastavimo sa radom.

Četiri poslanika je javilo da su danas sprečeni da prisustvuju sednici: Duško Tarbuk, Ivana Stojiljković, Darko Laketić i Stefana Miladinović.

Prelazimo na UTVRĐIVANJE DNEVNOG REDA i predloge za dopunu (nastavak).

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti o postojanju privatnih prislušnih centara, a koji su u službi najviših nosilaca državnih funkcija u Republici Srbiji.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri poslanika, protiv – jedan, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti o načinu na koji je guvernerka Narodne banke

Srbije gospođa Jorgovanka Tabaković stekla četvorosoban stan u Novom Sadu od 144 metara kvadratnih, za koji je 30. novembra 2012. godine preduzeće Telekom Srbija preuzelo na sebe otplatu preostalog duga za pomenuti stan od 77.700 evra.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – jedan, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o dualnom obrazovanju.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – četiri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – dva, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Gordana Čomić predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su dovele do helikopterske nesreće u kojoj je život izgubilo sedam osoba.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Godine 2015, 13. marta dogodila se tragedija u spasilačkoj misiji kada je u spasavanje bebe od pet dana, čije je zdravlje bilo ugroženo, mimo subordinacije, kako je utvrdila naknadna istraga Ministarstva odbrane, poslat helikopter sa posadom koju su činili major Omer Mehić, kapetan Milovan Đukarić, zastavnik Nebojša Drajić, mehaničar-letač Ivan Miladinović, lekar Dževad Ljajić, anesteziolog Miroslav Veselinović, u povratku helikoptera sa spasilačke misije i bebe iz porodice Ademović.

Odmah nakon tragedije, jer tragedije se dešavaju svuda, kao i nesreće, i ne možemo ih, verovatno, izbeći ako dobro ne vodimo računa o poštovanju procedura, o protokolima, o bezbednosti bez obzira na to da li je u pitanju rad, vojska, policija, vanredne situacije ili bilo koja druga situacija u društvu, dakle nesreće se dešavaju svuda, ali kod nas upadljivo nikad niko odgovoran za nesreću nije i, najgore od svega, dešavanje nesreća se brani dobrim namerama. Od te etike dobrih namera može da bude samo zla u društvu i može da bude i smrti i ubuduće i zato bi ovaj anketni odbor, koji bi bio sastavljen od svih predstavnika u Skupštini, trebalo da da odgovor na dva nedostajuća pitanja iz

obe istrage, i na dva nedostajuća pitanja zbog kojih je i tužilaštvo reklo da nema osnova za krivičnu prijavu.

Ta dva pitanja su – od koga je ministar odbrane dobio informaciju da je potrebno spasavati bebu čije je zdravlje ugroženo? Kojim kanalima i na koji način je ta informacija stigla do njega? I drugo pitanje – ko je menjao plan leta spasilačke misije, odnosno helikoptera pri povratku u Beograd, pa umesto Batajnice ili VMA da sleće na Aerodrom „Nikola Tesla“?

Vojni disciplinski sud je u svojim procedurama kaznio general-majora Ranka Živaka i brigadnog generala Predraga Bandića zabranom napredovanja u službi. To su jedine dve odgovornosti kojima smo svedočili. Moj lični stav je da ova dvojica generala nisu zaslužili tu kaznu, ali su imali mogućnost prema Zakonu o Vojsci da odbiju usmenu naredbu koju im je ministar odbrane uputio.

Tri godine predlažem ovaj anketni odbor i predlažem ga do daljnjeg, dokle god ne razumemo da anketni odbori postoje ne zbog krivične odgovornosti, ne zbog progona, ne zbog politike, postoje zato da utemeljimo odgovornost da bismo ubuduće znali da se moraju izbeći nesreće, da se mora voditi računa o vladavini prava i da se mora poštovati ono što je nadležnost na javnim poslovima na koja nas ljudi biraju. To je cilj svakog anketnog odbora, pa i ovog za koji tražim vaš glas. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Božidar Delić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o pravima boraca i porodica poginulih i nestalih boraca.

Reč ima Božidar Delić.

Izvolite.

BOŽIDAR DELIĆ: Uvažena predsedavajuća, dame i gospodo narodni poslanici, na ovoj sednici, koliko vidim, imamo na dnevnom redu zakon o pticama selicama i imamo zakon o zaštiti slepih miševa. Znam da će ta dva zakona biti usvojena i dobro je što će biti usvojena jer smatram da svaki božji stvor na ovoj zemlji treba da bude zaštićen.

Međutim, želim da govorim o jednoj drugoj kategoriji ljudi koji žive među nama i koji 27 godina čekaju da bude donet zakon gde će biti priznata nekakva njihova prava. Svi narodni poslanici su prošle godine dobili ovaj zakon, ovaj nacrt zakona. Dobila su sva ministarstva. U ministarstvu za rad i socijalna pitanja, kao i u Ministarstvu odbrane Nacrt ovog zakona je išao i do uprava i sektora. Tražila su se mišljenja na ovaj zakon kako bi preko Vlade bila dostavljena meni, kao što su bila dostavljena i za zakon o penzijama. Međutim, do današnjeg dana to se jednostavno nije desilo. Kada je jedan čovek koji je

zainteresovan za ovo pitanje, a iz sastava je Ratnih vojnih invalida Srbije pitao šta fali Delićevom zakonu, ali odmah da vam kažem, to je greška, ovo nije Delićev zakon, ovo je zakon koji su pisali borci, cinično mu je odgovoreno u tom istom ministarstvu – fali mu 126 poslanika.

Gospodo, nas ovde ima 250. Ovome zakonu fali 126 ljudi. Kada bi ljudska strana od ovih 250 poslanika nadjačala stranačku, ovaj zakon ne bi imao nikakvih problema. U njemu je predviđeno 20 prava za borce. Kada su borci pisali ovaj zakon, vodili su računa o mogućnostima ove države. Ako ste čitali, videli ste da bi za 400.000 boraca godišnje troškovi po ovom zakonu bili 6,5 milijardi dinara, a samo ova skupština koja ima 250 poslanika i još 200 ili 300 zaposlenih košta gotovo toliko. Ovde, u istoj ovoj skupštini ministar nam je obećao da će biti donet i taj zakon i nacrt je izašao 10. avgusta. To je nešto najgore, gospodo, što je dosad napisano.

PREDSEDNIK: Vreme. Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Recite! Recite, stalno imate nekakav problem. Jedan problem.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržan – jedan.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Enis Imamović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog rezolucije o genocidu u Srebrenici.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – niko.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik dr Dragan Vesović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog deklaracije o zaštiti srpskog jezika.

Da li želite reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik dr Dragan Vesović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog deklaracije o zaštiti ćirilice i očuvanju književnog i kulturnog blaga srpskog jezika nastalog na latinici.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik dr Dragan Vesović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog deklaracije o izražavanju počasti građanima Srbije nesrpske nacionalnosti poginulim za otadžbinu.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Srđan Nogo predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za dešavanja tokom izbornog procesa 2017. godine, od dana raspisivanja predsedničkih izbora do dana objavljivanja privremenih rezultata izbora na obrađenih 99,9% biračkih mesta.

Narodni poslanik nije tu.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – jedan, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Srđan Nogo predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za dešavanja tokom izbornog procesa 2016. godine, od dana raspisivanja republičkih izbora do dana objavljivanja konačnih rezultata izbora.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Srđan Nogo predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za dešavanja tokom sprovođenja izbora za odbornike Skupštine grada Beograda održanih 4. marta 2018. godine, od dana raspisivanja do dana objavljivanja konačnih rezultata.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Ivan Kostić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog deklaracije Narodne skupštine o zaštiti Srba u rasejanju i regionu.

Reč ima narodni poslanik Ivan Kostić.

Izvolite.

IVAN KOSTIĆ: Poštovani narodni poslanici, građani Republike Srbije, Srpski pokret Dveri je još pre godinu dana podneo da se kao tačka dnevnog reda stavi Deklaracija o zaštiti Srba u regionu i rasejanju. Međutim, izgleda da se današnji političari umesto suštinskog bavljenja politikom interesuju za Fejsbuk politiku, za internet politiku i da su pitanja zaštite Srba u regionu i rasejanju jedino aktuelna kada su neki izbori i kada treba dići patriotsku svest birača u Srbiji ne bi li se dobilo što više glasova.

Međutim, ja ovde mogu da kažem da se suštinski za vreme ovog saziva u protekle dve i po godine nijedan akt nije doneo u Narodnoj skupštini Republike Srbije koji bi popravio položaj Srba u regionu i rasejanju.

Postavio bih ovde pitanje Vladi Srbije – zašto se čeka sa formiranjem Skupštine u dijaspori? Da li je potrebno dve i po godine da se formira glavno telo koje bi se brinulo o pravima i zaštiti naših ljudi van Srbije?

Treba napomenuti da samo van Srbije živi četiri miliona Srba za koje ne postoji nijedno telo, a koje je zakonom obavezno da se formira sa formiranjem Skupštine. Inače, ono je ukinuto 2012. godine. To telo ne postoji, kao što ne postoji ni direktor Uprave za dijasporu u okviru Ministarstva spoljnih poslova.

Mi ovde insistiramo na tome da stanje i prava Srba treba kroz zakonska rešenja da se reše. Mi smo imali pre nekoliko dana priliku da budemo gosti Skupštine Crne Gore i da se direktno iz prve ruke upoznamo sa položajem srpskog naroda u Crnoj Gori, gde su predstavnici našeg naroda govorili o svom izuzetno teškom položaju.

Takođe, uskoro se sprema i zakon o verskim zajednicama u Crnoj Gori, gde postoji mogućnost da se kompletna imovina SPC otuđi i da se preda na upravljanje jednoj sekti, tako da mi ovde insistiramo na tome da je Skupština Republike Srbije dužna da kroz zakonska rešenja reši problem Srba u regionu i rasejanju, a ne da se samo na osnovu nekih ličnih inicijativa, na osnovu nekih ličnih prevencija njihov položaj popravljaju i da odluku o tome donose ljudi koji vode ovu državu, a ne da se kroz zakonska rešenja njihov položaj popravljaju. Tako da očekujem da se u narednom periodu položaj Srba u regionu popravi.

Sada vladajuća koalicija vodi Odbor za dijasporu i Srbe u regionu sa nekom novom energijom, tako da se ja nadam da ćete vi imati prilike da konkretne probleme rešite u narednom periodu. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Ivan Kostić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica vezanih za privatizacije banja, izvora pijaće vode i imovine PIO fonda.

Reč ima narodni poslanik Ivan Kostić.

IVAN KOSTIĆ: Srpski pokret Dveri je predložio osnivanje anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica vezanih za privatizaciju banja, izvora čiste pijaće vode i imovine PIO fonda. Zadatak anketnog odbora bio bi da sagleda činjenice i okolnosti vezane za ispravnost privatizacije banja, izvora čiste pijaće vode i imovine PIO fonda i utvrdi sledeće – okolnosti o tome ko je i sa kojim ekonomskim obrazloženjem doneo odluku o privatizaciji banja, izvora čiste pijaće vode, kao i imovine PIO fonda. Kakav interes ima Republika Srbija u

privatizaciji banjskih kompleksa i izvora čiste pijaće vode? Kada je ponovo formirana radna grupa za privatizaciju i rešavanje problema u banjama? Koje osobe čine radnu grupu? Kolika su sredstva iz budžeta izdvojena za rad radne grupe?

Koliko je sednica održano i koji su zaključci doneseni na radnoj grupi za privatizaciju i rešavanje problema u banjama koju je formirala Vlada Republike Srbije na predlog ministra trgovine, turizma i telekomunikacija? S obzirom na to da PIO fond pune građani Republike Srbije uplatama u Fond te su građani nominalni vlasnici Fonda, u čijem interesu je izvršeno podržavljenje imovine PIO fonda, član 155. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, gde Vlada Republike Srbije većinski upravlja njime, u skladu sa političkim interesima stranaka na vlasti koje Fond zloupotrebljavaju za predizborne kampanje, za potkupljivanje penzionera kao njihovih sigurnih glasača preko novčane pomoći koju su dodeljivali pred izbore i dodelom finansijskih sredstava i korišćenjem prostora bez naknade od strane stranaka koje su na vlasti i koje su preuzele političku kontrolu nad njima?

Treba naglasiti ovde da je Srbija jedna od najperspektivnijih zemalja po pitanju geotermalnih izvora, da u Srbiji ima trenutno oko 300 geotermalnih izvora koji se ne koriste na pravi način.

Treba takođe građanima Srbije reći da PIO fond nije u vlasništvu države i da trenutno ima 19 pravosnažnih presuda koje su dokazale da su PIO fond osnivali penzioneri, da država Srbija u proteklom periodu ni jedan jedini dinar nije uložila u osnivanje i podizanje banja i da Republika Srbija nema pravo da upravlja ovim banjama i da, nastavljajući neoliberalnu politiku, privatizuje banje ne bi li se na taj način dodvorila stranim investitorima i domaćim tajkunima koji su u proteklom periodu, nažalost, pokazali kako se koristi državna imovina, kako se koriste državni resursi, šta se dešava sa radnicima koji su radili u firmama koje su danas iskorišćene od strane tajkuna, od strane stranih investitora.

Zato smatramo da je neophodno doneti novi zakon o PIO fondu i da PIO fond mora koristiti i upravljati banjama Republike Srbije.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Ivan Kostić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica, okolnosti i odgovornosti u vezi sa efektom subvencionisanja stranih preduzeća u Republici Srbiji.

Izvolite.

IVAN KOSTIĆ: Srpski pokret Dveri je predložio obrazovanje anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica, okolnosti i odgovornosti u vezi sa efektom subvencionisanja stranih preduzeća na teritoriji Republike Srbije.

Zadatak anketnog odbora je da sagleda činjenice i okolnosti u vezi za efektom subvencionisanja stranih preduzeća na teritoriji Republike Srbije i da sa tim u vezi utvrdi iznos ukupnih sredstava koji je odobren, odnosno ukupan iznos sredstava koji je isplaćen kao podrška stranim investitorima u Republici Srbiji u periodu od 2012. do 2018. godine, popis svih preduzeća, iznosa koje su dobili i iskoristili za ovu vrstu podsticaja, pomoć od Vlade Republike Srbije, privredne oblasti u kojima preduzeća, korisnici ovih podsticajnih sredstava rade i funkcionišu sa osvrtnom efekta na razvoj tih privrednih grana i efekata na BDP Republike Srbije od momenta početka njihovog rada do današnjeg trenutka, analizu ispunjenosti i ostvarenje elemenata iz ugovora na koje su se strani investitori obavezali prilikom uzimanja, apliciranja za ovu vrstu sredstava datih od strane Vlade Republike Srbije, broj novozaposlenih lica u ovim preduzećima kao i analizu kvalifikacione strukture novozaposlenih, iznose prosečnih primanja u ovim preduzećima kao i analizu primanja po kvalifikacionoj strukturi novozaposlenih, raspored finansijskih podsticaja po okruzima datih od strane Vlade Republike Srbije stranim investitorima utvrđenih u skladu sa Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije.

Nažalost, ova vlada u proteklih šest godina nastavlja neoliberalnu politiku koju su i njeni prethodnici vodili, koja se ni u čemu ne razlikuje od politike koja je dovela do toga da danas imamo toliki broj nezaposlenih u Srbiji, da imamo uništenu privredu, da imamo uništenu industriju, da imamo uništenu poljoprivredu, tako da ja ne vidim nikakvu razliku u vođenju ekonomske politike.

Smatramo da je ova ekonomska politika koja se vodi na ovakav način pogubna za Republiku Srbiju i za ljude koji žive u njoj. Džabe Miladinu Kovačeviću, direktoru Zavoda za statistiku, koji fingira izveštaje svaki put, kada izveštaji međunarodnih institucija govore da se stopa siromaštva u Srbiji povećala, sada je 24,6%. Samo je 10.000 ljudi zaposleno kod stranih investitora otkada su oni došli u Srbiju, a 73.000 ljudi godišnje napusti Srbiju, uglavnom mladih ljudi i 1/3 od njih ima diplomu fakulteta.

Sada postavljamo pitanje – u čijem interesu je da dolaze strani investitori? U čijem interesu je da dobijaju ogromne subvencije od strane Republike Srbije ako mi svake godine gubimo 70.000 ljudi koji napuštaju ovu zemlju? Zato je neophodno da se promeni ekonomska politika...

PREDSEDNIK: Vreme. Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Ivan Kostić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog rezolucije o genocidu Nezavisne države Hrvatske nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svetskog rata.

Da li želite reč? (Da.)

Izvolite.

IVAN KOSTIĆ: Poštovani građani Republike Srbije i svi oni ljudi koji u svojim porodicama imate pretke koji su stradali za vreme Nezavisne Države Hrvatske, treba da znate da ova skupština u protekle dve i po godine ništa nije uradila da se u javnosti obelodani o stradanjima srpskog, jevrejskog i romskog naroda u NDH u Drugom svetskom ratu, da je Narodna skupština Republike Srbije jedina institucija srpske države koja od 1945. godine do danas ništa nije uradila, niti je donela jedan zakonski akt da se obeleži stradanje Srba u NDH, da je Odbor za dijasporu i Srbe u regionu još pre godinu i po dana u saradnji sa Ministarstvom spoljnih poslova dostavio Predlog rezolucije o stradanju Srba, Jevreja i Roma u Drugom svetskom ratu i da taj predlog rezolucije stoji u Vladi Republike Srbije.

Sada postavljam ovde pitanje predsedniku države, premijerki – zašto se ne donese i ne stavi na dnevni red Skupštine Republike Srbije rezolucija o stradanju Srba u NDH?

Izgleda da smo mi jedina država u svetu koja nije obeležila svoja stradanja. Izgleda da smo mi jedina država koja ne vrši prevenciju genocida da nam se ovaj zločin opet ne desi, a toliko je medijske pompe, toliko je medijskih izjava ljudi koji rukovode ovom državom kada je u pitanju položaj Srba u Hrvatskoj. Međutim, oni ništa, ni prstom nisu uradili da se popravi položaj Srba u Hrvatskoj i da se nešto u budućem periodu ne desi, da nam se zločin koji nam se desio u Drugom svetskom ratu ponovo ne desi.

Ja se nadam da će ljudi koji su ozbiljni faktor u SNS, koji su poreklom sa prostora Hrvatske uraditi da se deklaracija o stradanju Srba, Roma, Jevreja usvoji u Skupštini Republike Srbije i da će imati prilike u budućnosti da svojoj deci kažu – evo, mi smo za vreme svoga mandata nešto uradili da se setimo ljudi koji su stradali za vreme Drugog svetskog rata u NDH.

Da kažem da je sramota za državu Srbiju da ovo ne uradi. Nemački Bundestag je usvojio rezoluciju o stradanju Jermena za vreme Prvog svetskog rata od turske države, a mi ne možemo da usvojimo u Skupštini Republike Srbije deklaraciju o stradanju našeg naroda.

Takođe, treba reći da je i Odbor za ljudska prava Ujedinjenih nacija usvojio deklaraciju o pojavama i osudio pojave neofašizma i neonacizma u Ukrajini i da je to samo još jedan šlagvort za naše poslanike, za našu skupštinu, da napokon usvojimo deklaraciju o stradanju Srba, Roma i Jevreja u Drugom svetskom ratu i da ova skupština u ovom mandatu osvetla...

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o Vladi.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o radu.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – četvoro, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru predsednika Republike.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru narodnih poslanika (12.1.2017).

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog rezolucije Narodne skupštine o priznanju i osudi genocida nad Jermenima počinjenom u Osmanskom carstvu u periodu od 1915. do 1922. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru narodnih poslanika (16.8.2016).

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o finansiranju političkih aktivnosti.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o planiranju i uređenju prostora i naselja.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Zoran Živković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su dovele do nezakonitog oduzimanja dozvole za rad Akcionarskog društva za osiguranje „Takovo osiguranje“, Kragujevac.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Bogdanović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnom okupljanju.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Bogdanović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o javnom redu i miru.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Bogdanović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Goran Bogdanović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o javnom informisanju i medijima.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – dvoje, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Marija Janjušević predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog deklaracije Narodne skupštine Republike Srbije o zaštiti porodice u Srbiji.

Izvolite.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Zbog građana bih ponovila da sam predložila da se na ovoj sednici raspravlja o usvajanju deklaracije o zaštiti porodice u Srbiji.

Porodica u Srbiji je u ovom trenutku ugrožena jer izgleda da mi gotovo i da nismo pristojno društvo zato što su u prvom planu rijaliti programi i oni koji ih brane.

Bili smo svedoci da je našoj premijerki, ministru unutrašnjih poslova, ministru odbrane najvažnije da odbrane rijaliti program. Porodica ovde nikome nije važna, makar ni deklarativno.

S druge strane, poštovani građani Srbije, naša vlast i oni koji odlučuju o dnevnom redu u Narodnoj skupštini odlučili su da umesto o porodici, o gorućim pitanjima u državi, Kosovu i Metohiji, Gazivodama, razgovaramo o šišmišima i pticama selicama.

Zbog toga mislim da je danas idealno da uvrstimo na dnevni red da razgovaramo o porodici, o položaju porodice u Srbiji, da makar deklarativno i vi podržite da je Srbija prijatelj porodici. Porodica je naš osnovni nacionalni resurs. Prirodna porodica je i ekonomska zajednica, osnovna jedinica ekonomskog razvoja, održivog razvoja. Ako nemamo decu koja će se rađati u prirodnoj porodici u kojoj će biti vaspitavana i odrastati, čemu sve ostalo?

Poznato je da je stopa fertiliteta u Srbiji 1,43%, a za prostu reprodukciju nam treba 2,1%. I? Šta mi činimo? Donosimo zakone koji samo proizvode to da nama trudnice i porodilje nezadovoljne marširaju ovim gradom, a uskoro će im se pridružiti i penzioneri, a jedini su koji imaju stalna primanja i finansiraju i svoje unučice i školuju ih i pomažu svojoj deci.

Dakle, porodica je ugrožena. Država mora nešto da doprinese, a moj predlog je da bar, evo, deklarativno, prihvatite da to pomognete, jer to je jedini način da Srbija sebi obezbedi budućnost. Jedino ako obezbedimo zdrav priraštaj, ljude koji su mladi, vizionari, obrazovani, jedino će oni moći da nas spasu od pošasti koja će ostati...

(Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodna poslanica Marija Janjušević predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti u vezi sa radom RTV-a. Pretpostavljam Radio Televizije Vojvodine, ali čućemo.

Izvolite.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Dobro ste pretpostavili, predsedavajuća. Radi se o Radio Televiziji Vojvodine, o javnom servisu svih građana Srbije, naravno, prvenstveno onih koji žive na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Naime, mi smo svi već žrtve zloupotrebe medija u Srbiji, a kada se radi o nacionalnim frekvencijama, tu je stvar već veoma ozbiljna.

Predložili smo da se osnuje anketni odbor koji bi utvrdio da li javni servis, koji pripada svim građanima Srbije, koji se finansira njihovim sredstvima, zloupotrebljava svoj položaj, da li favorizuje vladajuću stranku, zašto se ponaša tako kao da su svi građani Srbije ujedno i članovi Srpske napredne stranke.

Javni servis ne sme da bude u službi režima, koji pritom čak i nije režim ovog naroda, koji je otuđen i nenarodni.

U ranijem periodu imali smo slučaj da vladajuća stranka ima i do 13% programa koji je posvećen promociji te stranke, a sada je taj procenat čak 36%. Ja se bojim da su zapravo ovi podaci čak i blagi, jer je zapravo SNS uzurpirala sve, sav medijski prostor u Srbiji, jer nigde ne možete da čujete reč opozicije. Ne postoje javne debate.

Dakle, njima je, perjanicama SNS, počev od ovog visokog doma pa nadalje u svim javnim servisima i na medijima moguće da kažu bilo šta, bez ikakvih dokaza, da na najstrašnji način šire laži o svojim političkim protivnicima kojih se očigledno veoma boje, jer nikada i nigde neće izaći na TV duel, na duel uživo i na razmenu mišljenja uživo, jer se boje.

Radio televizija Vojvodine stavila se u službu svega ovoga, a ono što je najstrašnije – ne reaguje ni REM, ne reaguje ni Ministarstvo kulture, ne reaguje niko. Lično bih bila zadovoljna, makar minimalno, da na javnim servisima, kada se govori o Kosovu i Metohiji, odnosno o kvazidržavi Kosovo, to i čujem, da spikeri imaju obavezu da kažu samoproglašena država Kosovo, lažna država Kosovo ili da se na bilo koji način ograde, a ne da učestvuju u Vučićevoj veleizdaji Kosova i Metohije. Dakle, javni servis... (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNIK: Hvala. Prošlo je vreme.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Poslanica Marija Janjušević predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti u vezi sa privatizacijom Studija B.

Izvolite.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Problem sa privatizacijom Studija B su nerešeni imovinski odnosi, odnosno zaostala dugovanja i nerešen spor sa nekadašnjim deoničarima Studija

B. Naime, Radnički savet Studija B je 15. aprila 1991. godine uputio poziv svim zaposlenima da, i penzionerima naravno, otkupe interne deonice i na poziv se javilo 86 deoničara. Do 28. februara 1992. godine cena je u potpunosti isplaćena, a deoničari su stekli pravo na godišnju dividendu. Međutim, 15. februara 1996. godine rešenje o otkupu deonica je jednostavno poništeno i na čelo Studija B je postavljeno novo rukovodstvo, a tada je predsednik Skupštine bio Nebojša Čović.

U dopisu Upravnog odbora Studija B, upućenom od strane novog rukovodstva svim deoničarima, stoji: „Upravni odbor radio-difuznog javnog preduzeća Studija B je analizirao imovinske odnose nastale preuzimanjem osnivačkih prava od strane Grada Beograda, i s tim u vezi ukupne obaveze osnivača prema osnovanom preduzeću i deoničarima koji su uložili sopstvena sredstva za otkup kapitala ranijeg radio-difuznog preduzeća Studija B, osnivačkim aktom javnog preduzeća imovina deoničara je zaštićena i izuzeta iz ukupne imovine Skupštine grada Beograda“.

Međutim, ono što se u realnosti dešava jeste jedna opšta otimačina društvene imovine. Dešava se da je Studio B unakažen, otet i pretvoren u lični servis Aleksandra Vučića i zapravo je, da kažem, neka senka studija Pink.

Ovo ruglo koje se čini sa medijima u Srbiji može da prestane ako oformimo anketni odbor koji će za početak da istraži imovinu Studija B, kome Studio B pripada, ko zloupotrebljava i pravo i pravdu i zakon i prava građana poništava, pa kada se još pozabavimo kvalitetom programa Studija B i u čijoj je on svrsi, kome služi, onda možda konačno počnemo i ono najvažnije – da oslobađamo medije u Srbiji, jer poznato je da svoje laži i svoje izdaje Aleksandar Vučić najbolje održava putem medija, a Studio B... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDNIK: Vreme.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 13, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanica Marija Janjušević predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti u vezi sa radom REM-a u toku izbornih kampanja 2014, 2016, 2017. i 2018. godine.

Izvolite.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: REM – Regulatorno telo za elektronske medije koje bi trebalo da obezbedi da u Srbiji građani mogu da gledaju kvalitetan program, onakav kakav zaslužuju i kakav uostalom plaćaju. Međutim, šta se dešava sa REM-om od 2014. godine pa nadalje? Taj se period nekako poklapa i sa vremenom u kojem nas Aleksandar Vučić neprestano drži u vanrednom stanju, u stanju izbora, u stanju straha i u stanju prevare.

Dakle, od 2014. godine pa nadalje, REM sebe proglašava nenadležnim za praćenje programa u okviru političkih kampanja. Kako se stvari dalje odvijaju? Kako Aleksandar Vučić stavlja šapu na medije, tako se i REM povlači, iako svi koji su zaposleni u REM-u uredno primaju svoje plate. Zbog toga je neophodno da napokon neko postavi pitanje – šta radi REM? Da li nam je REM potreban? Da li, možda, tu ulogu treba da preuzme Ministarstvo kulture ili neko drugo telo da se oformi? REM je, svakako, odavno mrtav.

Imali smo slučaj gde jedna od savetnica REM-a, koja se javi samo kada treba da odbrani Željka Mitrovića i sličnu bulumentu, izjavi javno da jedina zabrana za koju će se zalagati jeste zabrana javnog govora predsedniku Srpskog pokreta Dveri Bošku Obradoviću. Niko nije reagovao na ovako skandaloznu izjavu, a ovako bahato ponašanje prosto eskalira. Dakle, neko mora da počne istragu u REM-u, da vidimo kakve su odluke donošene, da li su sprovedene, da li su vršili nadzor, konkretno, nad televizijom Pink ili je možda izvršna direktorka REM-a u bračnoj vezi sa nekim ko radi na Pinku.

Odakle ovolika moć ministru kulture iz senke? Znae dobro o kome govorim. O vlasniku Pinka, o perjanici i najvećem čuvaru i TV Bastilji Aleksandra Vučića. Željko Mitrović je iznad zakona u svakom smislu. Ne mislim samo u smislu emitovanja programa i prljanja Srbije, već i na druga krivična dela mislim. Zato mislim da je REM mesto sa kojeg možemo da počnemo čišćenje Srbije, čišćenje medijskog prostora i oslobađanje medijskog prostora.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Đorđe Vukadinović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti ubistva gospodina Olivera Ivanovića, predsednika Građanske inicijative „Srbija, demokratija, pravda“, počinjenog u Kosovskoj Mitrovici dana 16. januara 2018. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 13, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zdravko Stanković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Da li želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Zdravko Stanković predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnim preduzećima.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – dva, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanica Tatjana Macura predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja zakonitosti donacija Srpskoj naprednoj stranci za kampanju za predsedničke izbore 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – dva poslanika, protiv i uzdržan – niko.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodna poslanica Tatjana Macura predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o sprečavanju nasilja u porodici.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Poslanica Tatjana Macura predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o referendumu i narodnoj inicijativi.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Poslanica Tatjana Macura predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – jedan, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Poslanica Ljupka Mihajlovska predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o izboru narodnih poslanika.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – jedan poslanik.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodna poslanica Aleksandra Čabraja predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o kulturnim dobrima.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – četiri poslanika, protiv – niko, uzdržan – niko.
Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Poslanici Aleksandra Čabreja, Marinika Tepić, Sonja Pavlović i Zoran Živković predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Aleksandra Čabreja nije ovde.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Zoran Radojičić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog rezolucije Narodne skupštine Republike Srbije o Autonomnoj Pokrajini Kosovo i Metohija.

Izvolite.

ZORAN RADOJIČIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani građani Republike Srbije, poštovane kolegice i kolege, Srpski pokret Dveri je predložio za usvajanje jednu rezoluciju o AP Kosovo i Metohija.

Naime, polazeći od međunarodnog javnog prava i konkretnih međunarodnopravnih akata koji su sadržani u tekstu ove rezolucije, te sledom ustavne obaveze koja proističe iz ustavne preambule, a imajući u vidu i ustavne norme o celovitosti i nedeljivosti teritorije Republike Srbije čija je AP Kosovo i Metohija sastavni deo, koja je trenutno, ovo posebno naglašavam, pod mešovitom okupacijom NATO-a, Evropske unije i nelegalnih organa u Prištini koji su dobrim delom sačinjeni od terorista, a imajući u vidu i ustavnu normu o jedinstvenom pravnom poretku, smatramo da je krajnje vreme da Narodna skupština Republike Srbije usvoji ovu rezoluciju i konačno zauzme jedan suverenistički politički stav u daljoj borbi za AP Kosovo i Metohija i njeno očuvanje u sastavu Republike Srbije.

To podrazumeva apsolutni raskid sa dosadašnjom politikom postepenog priznavanja nezavisnosti tzv. Kosova, proglašene od strane ilegalnih organa u Prištini, a kroz dijalog i posredovanje Evropske unije u Briselu, jer je implementacijom ovih sporazuma na grub način ugrožena teritorijalna celovitost i ustavni poredak Republike Srbije.

Naime, nizom pisanih, ali i usmenih sporazuma zaključenih u Briselu, a naročito njihovom postepenom implementacijom, važeći Ustav Republike Srbije je na neustavan način izmenjen. Stoga se pitanje Kosova i Metohije mora vratiti u odgovarajuće međunarodne okvire, to je isključivo format Ujedinjenih nacija, kao i ustavne okvire, imajući u vidu da je pisani Ustav pretpostavka vladavine prava.

Počev od 2000. godine primećeno je odsustvo volje da se na legitiman način i na legitimno-legalnim osnovama sačuva Kosovo i Metohija u sastavu

Srbije. Sve vlasti su se deklarativno zalagale za KiM u sastavu Srbije, ali nijedna vlast nije do kraja insistirala na potpunom sprovođenju Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija. Tome su pogodovala evropske integracije i pod pritiskom istih niz pogrešnih poteza svih koji su vršili vlast, budući da evropske integracije imaju jednu konstantu u slučaju Srbije – što je Srbija bliža Evropskoj uniji, to je Kosovo i Metohija sve dalje od Srbije.

Predloženom rezolucijom i zauzetim stavovima se poništavaju efekti i posledice politike koju su povodom kosmetskog problema sprovodile sve vlasti, počev od 2000. godine.

Ovde predlažemo niz mera, kao što je poništavanje sporazuma, osnivanje ministarstva za Kosovo i Metohiju itd. Zahvaljujemo.

PREDSEDNİK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

(Poslanici Dveri: Nije radio sistem.)

Ponoviću glasanje.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Poslanik dr Miladin Ševarlić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog deklaracije o genetički modifikovanim organizmima (GMO) i proizvodima od GMO.

Izvolite. Javite se.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Ovaj predlog deklaracije o genetički modifikovanim organizmima i proizvodima od GMO je najbolji primer da narodni poslanici, ogromna većina narodnih poslanika ne poštuje volju građana jer preko šest hiljada odbornika u 136 opština i gradova jednoglasno se izjasnilo protiv uvoza, uzgoja, prerade i prometa genetički modifikovanih organizama i proizvoda od genetički modifikovanih organizama.

Nažalost, isti takav tekst deklaracije kome je dodat samo jedan član – da se Narodna skupština obavezuje da će pre izmena i dopuna postojećeg Zakona o GMO ili pak donošenja novog zakona o GMO sprovesti referendum na kome bi se građani Srbije demokratski izjasnili da li su za ili protiv GMO, ne nailazi na podršku. To je ujedno dobar primer da razmišljamo da li treba vršiti izmenu izbornog zakona, da li treba ponovo vratiti direktne izbore poslanika po izbornim jedinicama da građani biraju i opozivaju svoje narodne poslanike ukoliko nisu zadovoljni njihovim radom, a ne da umesto njih predsednici partija određuju ko će biti na listi i ko će zauzeti koju poziciju na listi, da li onu gde postoji verovatnoća da bude izabran ili onu na kojoj ne postoji uopšte verovatnoća da će biti izabran.

Na taj način praktično bismo vratili vlast narodu, izvornom značenju i ja predlažem da se izjasnimo za ovu deklaraciju o GMO zbog toga što je nedavno, 6. i 7. septembra, u Berlinu održana deveta Konferencija evropskih regiona bez

genetički modifikovanih organizama na kojoj smo dobili informacije od predstavnika tih regiona da je vrlo značajan pokret protiv GMO u Evropi, da se 19 zemalja izjasnilo protiv uzgoja GMO, a da pojedine zemlje kao što su Austrija, Nemačka i druge nastoje da iz ishrane tovničkih životinja ili životinja za proizvodnju mesa, mleka i jaja izbace sojinu sačmu na bazi GMO i genetički modifikovanih kukuruza. Austrija je to uspela da uradi u svim sektorima stočarske proizvodnje, izuzev još u svinjarstvu, a druge zemlje pokušavaju da učine sve što mogu, a posebno su značajni uspesi u Francuskoj i u Švajcarskoj, koje imaju daleko viši stepen nacionalne odgovornosti za stanje u poljoprivredi.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 14, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Miladin Ševarlić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

(Miladin Ševarlić: Taj predlog je povučen, koliko znam.)

Niste ga zvanično povukli.

Zaključujem glasanje.

Poslanik tvrdi da je povučeno.

Vi ćete to videti sa Službom, ali ja moram, dok nemam zvanično da je povučeno, da izađem na glasanje.

Za – pet.

Znači, nije prošao ovaj predlog.

Narodni poslanik Miladin Ševarlić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Ovim predlogom tražimo izmenu Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju u pogledu sastava Upravnog odbora Fonda, budući da je po sadašnjem zakonu Upravni odbor Fonda praktično podržavljen, jer u strukturi od sedam članova Upravnog odbora Fonda dominiraju predstavnici države.

Predlažemo da se Upravni odbor Fonda poveća na 15 članova, a da pet članova budu iz redova korisnika prava, na predlog reprezentativnih udruženja penzionera na nivou Republike, da pet članova budu iz reda osiguranika, na predlog reprezentativnih sindikata, da dva člana budu iz reda predstavnika poslodavaca, i to po jedan predstavnik Unije poslodavaca, jedan predstavnik Ministarstva državne uprave, da jednog člana imenuje Ministarstvo nadležno za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, a jednog člana Ministarstvo

nadležno za poslove finansija i najzad, da jedan član bude predstavnik najvećeg reprezentativnog sindikata zaposlenih u Republičkom fondu PIO.

Na taj način Upravni odbor Fonda odgovarao bi strukturi izvora prihoda Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje i odražavao bi u najboljem interesu stavove ove dve grupacije, pre svega osiguranika koji će biti budući penzioneri i sadašnjih korisnika tog fonda, odnosno penzionera.

U protivnom, mi ćemo doći u situaciju da nam predstavnici države kroje penzije, kao što je to slučaj i sa upravo usvojenim Predlogom za izmenu i dopunu Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koji je usvojen na poslednjoj vanrednoj sednici ove skupštine. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Poslanik Miladin Ševarlić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica, okolnosti i odgovornosti u vezi sa poslovanjem kompanije „Tenis“ i davanjem prvenstva zakupa zemljišta ovoj kompaniji.

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem još jednom, predsednice.

Dakle, ovim predlogom predlažemo da se formira anketni odbor čiji će cilj biti da sagleda činjenice i okolnosti u vezi sa davanjem prvenstva zakupa kompaniji „Tenis“ u Srbiji. To je inače kompanija koja u matičnoj državi uopšte ne uzgaja svinje i ne raspolaže nijednim hektarom poljoprivrednog zemljišta po bilo kom osnovu korišćenja.

Dakle, tražimo da se na anketnom odboru sagleda sadržaj i tekst Memoranduma koji je potpisan 2015. godine između Vlade Republike Srbije i kompanije „Tenis“, da se sagleda ko su tačno potpisnici od strane Republike Srbije, ko je nosilac posla definisanog Memorandumom od strane Republike Srbije, a ko od kompanije „Tenis“. Koja su prava i obaveze strana potpisnika u vezi Memoranduma? Kojim zakonom ili zakonima Republike Srbije je definisano poslovanje koje je predmet ovog memoranduma?

Ko je na osnovu kog zakona i na osnovu koje procene odobrio kompaniji „Tenis“ u zakup 2.420 hektara u opštini Zrenjanin? Na osnovu kog zakona, na osnovu koje procene i pod kojim uslovima treba da se odobri kompaniji „Tenis“ korišćenje još oko 7.000 hektara prema najavi, što ukupno čini oko 9.500 hektara poljoprivrednog zemljišta i svrstaće tu kompaniju praktično u jednog od najvećih posrednika poljoprivrednog zemljišta, odnosno korisnika poljoprivrednog zemljišta u Republici Srbiji?

Najzad, ko je, na osnovu kog zakona i za koje zemljište odobrio pravo prvenstva zakupa kompaniji „Tenis“ od 1. novembra 2018. godine, imajući u vidu da naši stočari veliku muku muče da obezbede dovoljne površine zemljišta za proizvodnju stočne hrane, po pravu prvenstva zakupa državnog zemljišta?

Istovremeno, u okviru ovoga se mogu postaviti i druga pitanja. Na primer, ministar poljoprivrede Nedimović je najavio da poljoprivrednici mogu koristiti zemlju koju imaju u zakupu, a koja je određena za davanje ovom investitoru do 1. novembra 2018. godine. To je izazvalo velike polemike i nezadovoljstvo kod domaćih poljoprivrednih proizvođača. Zašto su naši poljoprivredni proizvođači u drugorazrednom položaju u odnosu na investitore koji nemaju nikakvo iskustvo u proizvodnji svinja i u organizovanju proizvodnje stočne hrane? Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Boško Obradović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica, okolnosti i odgovornosti u vezi sa stanjem u Javnom preduzeću „Pošta Srbije“.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovane kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, pomaže Bog svima!

Srpski pokret Dveri je u nizu anketnih odbora kojima smo želeli da utvrdimo činjenično stanje u raznim oblastima našeg društva, između ostalog odabrao JP „Pošta Srbije“ kao suštinski primer kako izgleda partokratija u Srbiji, kako izgleda partijski parazitski sistem i kako, zapravo, jedan deo vladajuće koalicije, konkretno PUPS, zloupotrebljava javni resurs za svoje partijske interese.

Mi tražimo formiranje anketnog odbora koji bi ispitao pre svega, a evo, građani Srbije, recite da li je to normalno, činjenicu zašto do kraja nije sproveden javni konkurs za izbor direktora JP „Pošta Srbije“, koji je raspisan pre više od godinu i po dana, 10. marta 2017. godine i pod kojim uslovima i čijom odlukom je Mira Petrović iz PUPS-a još uvek na funkciji v.d. direktora iako je to protivzakonito?

Dakle, da li je PUPS prepisan od strane Aleksandra Vučića i SNS, da li je „Pošta“ prepisana PUPS-u kao neko njihovo privatno partijsko vlasništvo i da li Mira Petrović po podeli partijskog plena može da radi sa „Poštom“ šta god hoće, protiv zakona i protiv javnih konkursa i protiv bilo koje logike ove države?

Dakle, ko je Mira Petrović, ko su Krkobabići, ko je PUPS kao lažna partija penzionera i otkud njima pravo da upravljaju „Poštom“ protiv zakona?

To zaista neki anketni odbor mora ovde da ispita, inače u ovoj državi onda nema nikakvog prava i pravde.

Mi, naravno, imamo i niz ozbiljnih problema u poslovanju JP „Pošta Srbije“ zato zahtevamo da se ispita ugovor o autorskim pravima od šest miliona evra sa „Junajted medija grupom“, da se ispita ugovor sa firmom „Ineks plus“, da se vidi zašto su protestovali radnici „Pošte“ od oktobra 2017. godine i zašto je u novembru 2017. godine suspendovano 47 radnika JP „Pošta Srbije“ i, dakle, sveukupne činjenice sa poslovanjem ovog javnog preduzeća.

Dakle, ovaj anketni odbor bi pokazao kako funkcioniše partijsko-parazitski sistem, po kome da biste bili deo vladajuće većine, da biste podržavali jedan vladajući režim, ranije ste podržavali bivši režim kao PUPS, sada podržavate sadašnji režim kao PUPS, znači nema veze koji je režim, koja je politika, koja je ideologija, važno je da vi budete deo vlasti i da vama pripadne neki partijski kolač i onda vam poklone „Poštu Srbije“ da vi tamo radite šta hoćete protiv zakona.

To tako više ne može. Ako imate nešto protiv, glasajte za ovaj anketni odbor, pa da utvrdimo šta se zaista dešava u „Pošti Srbije“, a ne da zloupotrebljavate državne resurse.

PREDSEDNIK: Vreme.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 14, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Boško Obradović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica, okolnosti i odgovornosti u vezi sa neisplaćenim dnevnicama za ratne vojnike veterane.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani ratni vojni veterani, poštovane porodice svih poginulih u oslobodilačko-odbrambenim ratovima od 1991. do 1999. godine, poštovani ratni invalidi, invalidi rata nakon svih ovih odbrambenih ratova od 1991. do 1999. godine, Srbija je, nažalost, jedina zemlja sa prostora bivše Jugoslavije koja nije donela sistemsko zakonsko rešenje koje bi tretiralo problem ratnih vojnih veterana. Neverovatno je da 20 godina posle svih ovih ratnih dejstava mi ne možemo da zakonski rešimo problem ratnih vojnih veterana u Srbiji.

Zato mi ovde predlažemo, kao Poslanička grupa Srpskog pokreta Dveri, formiranje jednog anketnog odbora koji bi utvrdio šta je problem da država Srbija ne može na odgovarajući način da se oduži onima koji su u svoje vreme bili spremni da daju svoje živote za ovu državu. Šta je problem?

Neki ljudi su i dali svoje živote za ovu državu. Neke porodice su ostale bez svojih najmilijih, neki ljudi su ostali invalidi, a nekim ljudima ova država nije mogla da se oduži makar pamćenjem i sećanjem na njihove ratne zasluge.

Zar je moguće da ne možemo da donesemo jedan takav zakon? Zar je moguće da ne možemo da rešimo isplaćivanje ratnih dnevnica iz tog vremena? I kako je moguće da u jednom delu Srbije budu isplaćene ratne dnevnice, a u drugom delu Srbije ne budu isplaćene ratne dnevnice? Kakva je to diskriminacija prema određenoj populaciji ratnih vojnih veterana kojima nisu isplaćene ratne dnevnice?

Kada ćemo, dakle, zakonski rešiti njihov status, a samim tim, naravno, i one prinadležnosti koje im sleduju iz oblasti zdravstvene i socijalne zaštite gde su u ovom trenutku ugroženi?

Ono što je najvažnije, da se razumemo oko nečega, svi ratni vojni veterani sa kojima sam razgovarao osećaju se pre svega poniženo, ne zato što im nisu isplaćene ratne dnevnice, jer nisu oni ratovali za pare nego da bi branili svoju državu, već zato što su zaboravljeni od strane aktuelne vlasti, zato što nema nikoga da izađe i da iskaže poštovanje prema njima, da kaže – hvala vam jer ste branili državu da bismo mi danas mogli da živimo u miru i u slobodi, a onda da ih se seti i na neki drugi način, pa i u oblasti socijalne i zdravstvene zaštite, pa kada država bude u mogućnosti i u nekoj vrsti finansijske nadoknade i isplate tih ratnih dnevnica.

Znači, ovde je pitanje poštovanja, da nam se ne bi ponovila pripovetka Laze Lazarevića „Sve će to narod pozlatiti“ koja, zapravo, govori o jednom neodgovarajućem i ponižavajućem odnosu prema onim ljudima koji su bili ratni vojni veterani.

PREDSEDNIK: Vreme.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 14, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Boško Obradović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti u vezi sa radom RTS-a.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajuća.

RTS, odnosno Radio televizija Srbije, uz Radio televiziju Vojvodine, najvažniji javni medijski servis u Srbiji, jeste medijska rak-rana ovog društva i države.

Zato predlažemo formiranje anketnog odbora koji bi utvrdio šta taj RTS uopšte radi, posebno u sferi informativnog programa koji je više nego skandalozan.

Dozvolite, poštovani građani Srbije i kolege narodni poslanici, da vam to dokažem samo na jednom jedinom primeru. Više od šest meseci, sedam ili osam meseci od završetka gradskih izbora u Beogradu na javnim medijskim servisima RTS, RTV nije gostovao ni u jednoj političkoj emisiji nijedan lider

opozicije u Srbiji. Navedite mi u kojoj to demokratiji na svetu više od pola godine nijedan lider opozicije ne može da gostuje ni u jednoj političkoj emisiji ni na jednoj televiziji sa nacionalnom frekvencijom, a ako izuzmemo privatne televizije, onda posebno na javnim medijskim servisima koje, zapravo, kroz pretplatu, finansiraju svi građani Srbije.

Podsećam javne medijske servise da pretplatu za njihovo finansiranje plaćaju i građani koji glasaju za opoziciju i građani koji su protiv ove vlasti i da oni očekuju da svoje političke predstavnike vide na javnom medijskom servisu. Očekuju da svoje parlamentarne predstavnike ovde u Domu Narodne skupštine vide u političkim emisijama na javnom medijskom servisu, ali toga nema već više od pola godine. O kakvoj slobodi medija mi onda govorimo? O kakvim javnim medijskim servisima govorimo? O kakvoj Radio televiziji Srbije govorimo?

Bujošević i Stefanović, glavni i odgovorni urednici i direktori RTS-a, bruka su i sramota srpskog novinarstva. To su najgore sluge i poslušnici vladajućeg režima, koji ne smeju ni u jednu političku emisiju da pozovu jednog jedinog lidera opozicije više od pola godine. Kako se to zove? To nije medijska cenzura i medijski mrak, to je totalna medijska blokada da se u Srbiji čuje drugačije mišljenje.

Zato je neophodan anketni odbor koji bi utvrdio šta taj RTS uopšte radi i mora doći vreme kada će i Dragan Bujošević i Nenad Lj. Stefanović odgovarati za ono što sada rade, a to je najmonstruoznija medijska cenzura drugačijeg mišljenja u Srbiji u poslednjih 30 godina otkada smo obnovili višestranačje. Nikada RTS nije bio ovako zatvoren za drugačije mišljenje i opoziciju kao što je to u ovom trenutku pod vlašću SNS.

Zato je došlo vreme da svi zajedno dignemo glas protiv RST-a, kao Vučićeve TV Bastilje i drugog uporišta pored Pinka...

(Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Poslanik Boško Obradović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica vezanih za prebijanje novinara na dan polaganja predsedničke zakletve.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Srpski pokret Dveri je imao obavezu prema svim novinarima koji su doživeli prebijanje, maltretiranje i progon na dan predsedničke zakletve predsednika Srbije Aleksandra Vučića da predloži formiranje anketnog odbora u kome bi se utvrdilo šta se tačno desilo tog 31. maja 2017. godine i zbog čega je došlo do napada na novinare na dan polaganja predsedničke zakletve.

Ko su anonimni batinaši koji su vršili torturu i ometali rad novinara? Da li su isti legitimisani? Da li su podnete odgovarajuće prijave nadležnim državnim organima? Da li postoji neki skriveni motiv i da li postoji nalogodavac za takvo postupanje prema delu akreditovanih novinara za praćenje polaganja predsedničke zakletve Aleksandra Vučića?

Neverovatno je da mi praktično već više od godinu dana nemamo odgovor na pitanje ko su batinaši SNS koji se pojavljuju na dan predsedničke zakletve, na lokalnim izborima širom Srbije, u Savamali, na vrhu Kopaonika sa nelegalnim objektima i izgradnjom. Znači, ko stoji iza tih batinaša?

Odgovorno tvrdim da su batinaši SNS zapravo vodeći kriminalci Srbije i da se u tom smislu ne zna u ovom trenutku gde se završava SNS, a gde počinje kriminal. Kriminal i SNS su se pomešali, izjednačili i vi više ne možete lako da utvrdite i zato nam je potreban skupštinski anketni odbor, da bi se utvrdilo, zapravo, ko su ti kriminalci u redovima SNS. Ko je taj Zelja? Ko je taj Zvonko Veselinović? Ko su ti ljudi? Hajmo da utvrdimo ko stoji iza njih i kom svetu oni pripadaju. Da li oni pripadaju svetu politike ili pripadaju svetu kriminala? Da vidimo ko su ti ljudi. Pazite, iza toga stoje fotografije, video-snimci, ljudi koji jednostavno iznose novinare sa dana predsedničke zakletve predsednika Vučića ispred Doma Narodne skupštine.

Dakle, o čemu mi pričamo ako je tako počeo predsednički mandat Aleksandra Vučića – prebijanjem novinara, batinašima za koje se ne zna da li su iz redova kriminalaca, službi bezbednosti ili partijske vojske SNS-a i da godinu dana ne možemo da čujemo istinu o tome ko su ti ljudi? Ko ima to pravo da privodi novinare, da ih maltretira, da ih prebija, dakle, ko stoji iza te delatnosti SNS-a? To zapravo i jeste ključno pitanje. Da li je SNS uopšte politička ili kriminalno-mafijaška organizacija? To treba da utvrdi ovaj anketni odbor i ja vas pozivam da date glas da to zajedno utvrdimo ako nemate šta da krijete. Ako imate šta da krijete, vi ćete, naravno, glasati protiv.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Marijan Rističević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za posete Narodnoj skupštini Republike Srbije određenih ekstremističkih organizacija i pojedinaca.

Da li želite reč? (Da.)

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, prethodni govornik ima pendžetirani obraz vakcinisan protiv sramote. Naime, on je

pozvao predstavnike bugarske „Atake“ i sa njima prijateljski razgovarao, verovatno o tome da im, kao Đilasova posluga, kada dođe na vlast, ustupi delove Srbije, delove Srbije sve do Vranja. To hoće bugarska „Ataka“.

Koliki je on licemer, navešću vam sledeći podatak. Prilikom izbora Vlade on je grubo napao premijerku govoreći da ima dva masona u Vladi. Sve vreme sa njegove desne strane kao i sada sedela je majstorica Velike ženske masonske lože Marija Janjušević, majstorica treći stepen i predsednica suda časti Velike ženske lože u Srbiji. Dakle, mogu i da pročitam. Ta pravoslavna organizacija koju predvodi Marija Janjušević u hramu Velike ženske masonske lože mora da ima kamen, to mora da je onaj Boškov, mora da ima male mačeve za bockanje, mora da ima lobanju, crne plaštove, udovičku torbu. Verujem da je Boško Obradović licemer kada je napadao masone, a pored njega sedi majstorica Velike ženske masonske lože u Srbiji.

Dalje, Boško Obradović se ovde slikao sa Pernarom. Evo te slike odavde iz Skupštine, a taj isti Pernar se u Vukovaru slika sa ustašama, odnosno sa domoljubima kojima je izgleda prisegnuo i sam Boško Obradović, dvorska posluga gospodina Đilasa. Naime, taj isti Boško Pernar tvrdi da je na Hrvatsku izvršena velikosrpska agresija u vidu JNA. Taj isti Pernar tvrdi da je Srbija odgovorna za genocid u Vukovaru i s obzirom na to da Boško Obradović ne predstavlja državu, nije morao da se sastaje sa predstavnicima Hrvata ali eto, on je imao dobru volju da se sretne sa Boškom Pernarom koji tvrdi da smo mi izvršili genocid u Vukovaru i da smo izvršili velikosrpsku agresiju.

S tim u vezi ja tražim da se osnuje anketni odbor i da se utvrde i ova junačka dela Boška Obradovića, dvorske posluge Dragana Đilasa, koji je u junačkom jurišu 2004. godine, braneći Srbe od pogroma, zauzeo čačansku biblioteku i postao portparol čačanske biblioteke i to je vrhunsko junaštvo jednog Dverića Kupusića. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Boško Obradović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja ispravnosti stranih vakcina.

Da li želite reč? (Da.) Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovane kolege narodni poslanici, još jedan anketni odbor koji je predložila Poslanička grupa Srpskog pokreta Dveri, a ne bih se osvrtao na ove izlive gluposti Marijana Rističevića zvanog...

PREDSEDNIK: Ne možete da kažete da je poslanik neki glup ili da govori gluposti. Vratću vam vreme. Znači, vi možete da obrazložite svoj predlog, ali da druge poslanike vređate...

(Boško Obradović: A on može da vređa?)

Ne, on nije vređao. Kao što ste vi obrazlagali predloge dopune dnevnog reda i nisam reagovala, tako i drugi poslanici mogu da obrazlažu svoje dopune dnevnog reda. Nije prijatno kada slušate o sebi ili o vašoj političkoj grupaciji, a možete da zamislite onda kako je drugima kada vi govorite o kriminalcima, ubicama i ne znam ni ja šta. To je izgleda milozvučno i bogougodno da se čuje, a kada neko govori nešto obrazlažući svoju dopunu, a govori o Dverima ili o vama lično, onda ustajete puni gneva. Vama je to u redu. Ne znam ni ja za to, ali vidim da reagujete burno kao da ne razumete šta vi radite.

Idemo iz početka.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Dakle, ono što je tema predloga anketnog odbora koji Srpski pokret Dveri predlaže, a interesuje veliki broj građana Srbije, jeste utvrđivanje istine o ispravnosti stranih vakcina koje se nalaze na tržištu Republike Srbije.

U više navrata sam apelovao na vlast da razume opravdane strahove određenog dela roditelja koji su veoma skeptični prema ispravnosti stranih vakcina koje dolaze u Srbiju. Za nas je ovde nekoliko pitanja ključno i biću veoma precizan.

Odakle se strane vakcine nabavljaju? Čime se garantuje njihova ispravnost i u kojim količinama su nabavljene u periodu od 2012. godine do danas? Da li i na koji način Institut za virusologiju, vakcine i serume „Torlak“ vrši kontrolu i utvrđuje ispravnost vakcina inostranog proizvođača koje se koriste za obaveznu imunizaciju dece po Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti? Da li u okviru Instituta za virusologiju, vakcine i serume „Torlak“ postoji referentna laboratorija koja ispituje uzorke uvoznih vakcina za imunizaciju dece? Iz kojih razloga Institut za virusologiju, vakcine i serume „Torlak“, čiji je osnivač Vlada Republike Srbije, ne proizvodi sve vakcine namenjene imunizaciji dece već se većim delom sprovođenje imunizacije oslanja na uvezene vakcine inostranog proizvođača? I na kraju, kolika je realna opasnost od širenja zaraznih bolesti protiv kojih se deca vakcinišu s obzirom na to da se iz godine u godinu povećava broj vakcina i vrsta zaraznih bolesti koje te vakcine treba da spreče?

Dakle, ovde se postavlja veoma jednostavno pitanje jer je javnost uznemirena. Javnost je na neki način i podeljena za i protiv vakcinacije dece i veoma je važno da jedan stručan i odgovoran skupštinski anketni odbor iznese svoje mišljenje. Što se Srpskog pokreta Dveri tiče, naš stav je veoma jasan. Mi nismo protiv vakcinacije dece. To je jedna civilizacijska i zdravstvena tekovina koja je apsolutno na svom mestu. Ali apsolutno i razumemo opravdane strahove dela roditelja koji ne znaju čime se njihova deca vakcinišu kada su u pitanju strane vakcine.

Postavljaju veoma opravdano pitanje – gde su domaće vakcine? Kada smo imali „Torlak“ koji je normalno radio, kada smo imali domaće vakcine, niko nikada nije postavljao pitanje obavezne vakcinacije dece. Koje su to sada nove vakcine koje se nameću našoj deci? Ko su proizvođači tih vakcina iz inostranstva? Da li postoji referentna laboratorija koja proverava njihov kvalitet i ispravnost? To su, verujte, ozbiljna i odgovorna pitanja koja bi ovaj anketni odbor mogao da reši i time smanji uznemirenost, zbunjenost, pa i podeljenost javnosti po ovom osetljivom i po zdravstvenu bezbednost zemlje važnom pitanju. Zato mislim da bismo svi zajednički mogli da podržimo formiranje ovog anketnog odbora i ispitamo ispravnost stranih vakcina u Srbiji. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marijan Ristićević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za nenamensko trošenje sredstava dodeljenih za predizbornu kampanju.

Izvolite.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ova nenamenska sredstva su trošena da bi gospodin Boško Obradović kupio svoje mesto na dvoru Dragana Đilasa, Dragana Đilasa koga je Dženifer Braš, američka otpravnica iz američke ambasade, otvoreno pohvalila kao pouzdanog saradnika u smanjenju ruskog uticaja u Srbiji.

E, sa njim je Boško Obradović morao da napravi savez, kao što je napravio i savez svoje pravoslavne organizacije sa Borkom Stefanovićem, čuvenim levičarem, koji je tamo molio da se odloži priznanje Kosova i Metohije do izbora Tadića. Da obnove vlast Tadić, Đilas i ostala ekipa bila su potrebna sredstva, ali Bošku Obradoviću je trebalo sredstava i oni ih je našao prethodne godine.

Evo ga Borko Stefanović, dakle, pored zapaljenog krsta, tek toliko da naši gledaoci vide sa kime mi imamo posla i sa kim se udružio Boško Obradović i politička stranka Dveri.

Ja bih voleo da to kamera zumira. Očigledno da ovaj RTS koga toliko proziva Boško Obradović u kome rade supruge, pa i supruga ovog čoveka, očigledno da RTS ne želi ovo da uveća da se vidi da gospodin Borko Stefanović, koalicioni partner, svira i peva pored zapaljenog krsta. Evo vi, gospodo poslanici, makar vi možete da se uverite u to.

Da bi se domogao tako produktivne koalicije, dakle, gospodin Boško Obradović i politička stranka Dveri je 2017. godine dobila sredstva za izbornu kampanju koja je trebalo da se potroše u skladu sa zakonom u izbornoj kampanji ili da novac vrate u budžet Republike Srbije ukoliko on nije utrošen. To se nije

desilo. Novac je ispumpen preko fiktivnih simulovanih poslova na preduzetničke radnje koje nisu bile u PDV-u, pa je tako utajen porez na preduzetničke radnje kandidata koji su bili na listi 2016. godine na listi Dveri ili su bili odbornici.

Dakle, ja mogu da navedem iznose. Radi se o iznosu koji je negde oko 30 miliona dinara i zato tražim da nadležni organi sve to lepo provere, da vide da li sam ja u pravu. Tako, recimo, za elektroposlove, pazi, stranka elektroposlovi, u kampanji 5.665.000, pa onda čuvena porodica Ciganović na tri-četiri preduzetničke radnje iz Borče devet miliona šeststo i nešto hiljada za popravku računara. Gde li su ti vozovi tih računara prošli, bože moj. Onda advokatske kancelarije 1.800.000. Onda idemo dalje, razne dizajn organizacije ukupno trideset miliona dinara.

PREDSEDNIK: Vreme, vreme.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti u vezi sa rušenjem objekata u Beogradu u delu grada poznatom kao Savamala 25. aprila 2016. godine.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Pa po ko zna koji put govorim ovde u okviru ovog dela sednice o potrebi da se u Skupštini Srbije formira anketni odbor kako bismo došli do nekih odgovora oko događaja koji su se desili, ponavljam, 24. aprila 2016. godine.

Posle, evo, dve i po godine jedini epilog koji se u državi Srbiji desio je uslovna kazna za policajca koji je te noći bio dežuran u policiji u operativnom centru, gde su stigle brojne prijave građana koji su u strahu od toga što maskirana lica, naoružana, privode ljude, što se ruši bagerima, što on nije obavestio, kako je valjda navedeno u tom dogovoru koji je postigao sa Tužilaštvom, nije obavestio nadređene i na sebe preuzeo svu krivicu.

Taj policajac, gospodin Goran Stamenković, kažnjen je dve godine uslovno, a posle dve i po godine evo, mi u javnosti nemamo odgovore ko su ljudi koji su lišavali slobode građane Srbije, pod maskama, i time smo možda, bojim se, otvorili vrata da se takve stvari dešavaju na nekim drugim mestima Srbije.

Evo, prošlog vikenda neki maskirani naoružani ljudi su lišili slobode građane Srbije i ministar Stefanović je to vrlo precizno nazvao hapšenjem. Država Srbija je podigla borbenu gotovost Vojske, Policije, kompletne oružane sile i uradila je sve ono što nije uradila pre dve i po godine kada se u Savamali desilo protivpravno rušenje.

Podsetiću, naravno, da je nekoliko nedelja posle tog događaja predsednik Republike rekao da on zna ko su kompletni idioti, kako ih je sam nazvao, koji su rušili u Savamali, ali ne znamo da li ga je postupajući tužilac, ne znamo više ni koje je tužilaštvo nadležno, jer smo mogli za ove dve i po godine da pratimo igranku između osnovnog i višeg tužilaštva oko toga ko je nadležan da vodi istragu, da li je to tužilaštvo saslušalo predsednika Republike koji je javno rekao da ima saznanja i da zna ko su ljudi.

Zato mislimo da je potrebno formiranje ovog anketnog odbora i insistiraćemo pošto verujem da, nažalost, nećemo dobiti podršku za to, na svakoj narednoj sednici kada budemo imali priliku. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o sistemu plata zaposlenih u javnom sektoru.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Ovaj zakon kada je donet, evo ima skoro tri godine, govorili smo da će ugroziti ekonomski položaj zaposlenih. Govorili smo o tome da će dovesti do odlaska stručnih kadrova, da su rešenja u njemu destimulativna i da će doprineti partijskom zapošljavanju.

Uglavnom, jedna od zamerki je bila ta što tim zakonom nije obuhvaćen ceo javni sektor, što nisu obuhvaćena javna preduzeća, NBS, BIA i Javni medijski servis, što mi našim predloženim izmenama predlažemo.

Posle dve i po godine primene ovog zakona nažalost možemo da konstatujemo da su se mnoge stvari o kojima smo govorili kada je ovaj zakon usvajan, i kasnije predlažući izmene i dopune, i desile. Tako je danas situacija da je Srbija zemlja sa najvećim procentom stanovništva ugroženim od siromaštva, preko 25% stanovništva Srbije je ugroženo od siromaštva, a broj apsolutno siromašnih je, takođe, jedan od najviših u Evropi. Iznosi oko 9%.

Sledeći rezultat ovakve politike Vlade je da je Srbija zemlja sa najvećom razlikom u primanjima petine najsiromašnijih i petine najbogatijih ljudi. Prosek Evrope je 5:4 odnos primanja najsiromašnijih i najbogatijih. U Srbiji je taj odnos 1:9, sa tendencijom daljeg rasta i to čini neodrživom zemlju i ne rešava probleme ogromnog broja građana koji se zbog siromaštva isključuju iz društvenog života, koji se bore svakodnevno za obezbeđivanje osnovnih svojih potreba.

Nažalost, u Srbiji, u takvoj situaciji, govoriti o četvrtoj industrijskoj revoluciji, o digitalizaciji, potpuno je bespredmetno.

A da će ovaj zakon, onako kako ga je usvojila ovde većina, doprineti partijskom zapošljavanju, mogli su građani Srbije da vide na sastanku vladajuće SNS u Vranju, gde se vodila žestoka diskusija ko zapošljava čije švalerke po javnim preduzećima. I ta diskusija je dokumentovana, snimljena i postala je javna stvar. Verujem da to nije jedini odbor vladajuće stranke gde se ovakve diskusije vode. I ako nešto ne promenimo, bojim se da će se jedino o tome na tim organima stranačkim raspravljati.

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost.

Izvolite.

MARKO ĐUTIŠIĆ: Hvala.

Sušтина ovog zakona, koji već tri godine pokušavamo da stavimo na dnevni red sednice Skupštine, jeste da se hrana za bebe oporezuje manjom poreskom stopom, 10%, u odnosu na 20%, koliko je propisano zakonom.

Govorili smo verovatno više desetina puta dosada o tome da je to jedna mala mera koja treba da pokaže brigu države i da bude pomoć roditeljima sa malom decom.

Odgovor koji smo dobili na predlog ovog zakona i kada smo predlagali ovu izmenu kao amandman na Zakon o porezu na dodatu vrednost je da nema garancije da bi smanjenje poreza dovelo do smanjenja maloprodajne cene, kao i da ova mera nije ključna za pomoć porodicama sa malom decom. I naravno, slažemo se da nije ključna i tome služi Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom, ali jeste jedna simbolična i treba da pokaže da država veruje u tržište, kako ovde često čujemo da je tržište to koje određuje, da se u tržišnoj utakmici određuje cena proizvoda i da ne može država mnogo tu da se meša.

Nažalost, takva politika je dovela do toga da je evo, sada, antimonopolska komisija konstatovala kartelsko udruživanje preko 170 pravnih lica koja se bave prodajom bebi-opreme u Srbiji. I ono što se tu i tamo moglo čuti, da je bebi-oprema u Srbiji prosečno 50% skuplja nego u susednim zemljama, nego u zemljama EU, sada dobija, čini mi se, i odgovor zašto se to dešava.

Dešava se udruživanje kartelsko i udruživanje pravnih lica koja se bave prodajom ove robe i meni je drago što država konačno reaguje, a bojim se da reaguje prekasno, presporo i da bi pravi način bio usvajanje ovih zakona i drugih aktivnih mera, kao i promena Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom, o čemu ću govoriti u sledećem javljanju. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom.

Izvolite.

MARKO ĐURIĐIĆ: Hvala.

Od 2014. godine čekali smo obećanje tadašnjeg ministra Vulina da će biti donet novi Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom. I konačno smo dočekali taj zakon na dnevnom redu ovde krajem prošle godine, nažalost, u paketu sa budžetom i zakonima koji prate budžet i gotovo da ni jedna jedina reč nije bila rečena tada o Zakonu o finansijskoj podršci porodici sa decom.

Mi smo kao Poslanička grupa SDS – Narodna stranka, govorili u nekoliko rečenica o lošim rešenjima koje taj zakon donosi, pre svega o načinu obračuna naknade za porodijsko odsustvo, o tome da se računa poslednjih 18 meseci do dana kada se odlazi na porodijsko odsustvo, a da se u te mesece, ukoliko žena nije bila zaposlena, računa prihod od nula dinara, a celokupan onda zbir za 18 meseci se deli sa 18.

Nažalost, nije reagovala tada ni vladajuća većina, nije reagovala ni javnost i evo, od 1. jula kada je krenula primena ovog zakona, javljaju se brojne žene koje su se u međuvremenu u tom periodu porodile i koje su dobile rešenja za naknadu za odsustvo na porodijskom bolovanju od svega nekoliko hiljada dinara. Ta situacija je dovela i do protesta majki u Beogradu prošle nedelje, koje su protestovale ispred Vlade.

Mi smo ponudili rešenje kao predlog novog zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom. Taj predlog zakona je u proceduri Skupštine od februara ove godine. Taj predlog ispravlja situaciju i ne dozvoljava da se desi da porodičja za vreme odsustva posle porođaja prima sramnu naknadu. Znači, ona po našem predlogu zakona definiše minimalnu naknadu koja ne može biti manja od polovine minimalca isplaćenog u Republici Srbiji u tekućoj godini. Ona menja i maksimalan iznos naknade, koji je sada smanjen na tri prosečne zarade.

Ovaj predlog zakona, takođe, definiše na drugačiji način roditeljski dodatak u odnosu na ono što je usvojeno. Definiše način za ostvarivanje dečijeg dodatka na način da mnogo širi broj dece prima taj dečiji dodatak kao jednu od ključnih mera za jačanje porodice, što bi trebalo da bude uloga ovog zakona, a on, onako kako ga je usvojila Vlada, odnosno ova skupština pre nepunih godinu dana, to do danas nije.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopuni Zakona o kulturi.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Predlog zakona o kulturi je, takođe, duže vremena u proceduri i suština tog zakona je da se kulturnim radnicima koji ostvare nagrade na međunarodnim, svetskim i evropskim takmičenjima dodele nacionalne penzije onako kako je to urađeno sa vrhunskim sportistima.

To je Zakonom o kulturi koji važi u Republici Srbiji ostavljeno da se uradi ukoliko to Ministarstvo kulture smatra da je potrebno, tako što Ministarstvo predlaže, a Vlada eventualno onda usvaja.

Mislimo da je to loše i loš odnos prema kulturnim radnicima i da oni zaslužuju da, ukoliko je njihovo stvaralaštvo ocenjeno najvišim ocenama na međunarodnoj sceni i na taj način podižu i ugled Srbije, da budu obezbeđeni od strane Republike Srbije i da imaju određenu materijalnu sigurnost.

Naravno, usvajanje, otvaranje rasprave Zakona o kulturi sigurno bi dovelo i do rasprave o stanju u kulturi. Stanje u kulturi danas beleži pozitivne ali, nažalost, i neke negativne stvari. Pozitivno je, naravno, otvaranje Muzeja savremene umetnosti ranije ove godine, a letos je otvoren posle dugog perioda i Narodni muzej Srbije i to je, svakako, dobra vest i pohvalna činjenica za Vladu. Ali je loša vest ovo što smo mogli da gledamo, odnosno da pratimo prethodnih dana kako se u Srbiji ponovo uvodi cenzura u filmsku umetnost tako što u prostorije Filmskog centra Srbije, iz razloga potpuno neprimerenih 21. veku, određena grupa ljudi upadne i zahteva ukidanje finansiranja određenog umetničkog projekta, koji je odobren već bio više od godinu dana.

Onda Upravni odbor, odnosno, dešava se volšebno, preko noći, da dođe sporazumno, sporazumom o odustajanju, do odustajanja od finansiranja tog filmskog projekta od strane Filmskog centra Srbije. To su stvari koje su apsolutno nedopustive u 21. veku. Mislim da je potrebno da se Zakon o kulturi stavi na dnevni red Skupštine, u ovom delu koji mi predlažemo, ali i u drugim delovima koji bi šire sagledali stanje u kulturi u Srbiji danas. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o akcizama.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

I ovaj zakon jedno duže vreme, već jedno dve godine predlažemo. Suština ovog zakona je da se uvede akciza na voćne sokove sa dodatkom šećera

i drugih sredstava za zaslađivanje i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća i povrća.

Ovo je jedna mera koju Svetska zdravstvena organizacija predlaže državama kao deo borbe protiv gojaznosti. Da se i Srbija suočava sa problemom gojaznosti, govori se s vremena na vreme. Vlada je čak usvojila Uredbu o nacionalnom programu za prevenciju gojaznosti kod dece i odraslih. Međutim, ta uredba ne sadrži konkretne mere kao što je ova akciza koju mi predlažemo. Ta akciza postoji u brojnim zemljama – Irska, Norveška, Meksiko, Mađarska od 2011. godine, gde je usvajanje takve mere posle nekoliko godina dovelo do smanjenja ovih vrsta pića za preko 20%. Ovde imam jedan naslov koji kaže da je svako treće dete u Srbiji gojazno. Oni koji su upućeni, znaju kolika je opasnost kod gojaznosti dece i do kojih zdravstvenih problema to u budućnosti može da dovede.

Nažalost, kada smo jednom dali da se usvoji kao amandman kod usvajanja Zakona o akcizama, ministar je rekao da nema ništa protiv ovog amandmana, ali nekoliko nedelja posle toga bio je počasni gost na proslavi poslovanja „Koka-kole“, kao jedne od kompanija čiji bi se proizvodi sasvim sigurno našli pod udarom ovakvog jednog zakona, i negde posle toga, čini mi se, da se kod njega izgubio taj entuzijazam da se država Srbija aktivnim merama uključi u borbu protiv gojaznosti.

Uvođenje jedne ovakve akcize stvorilo bi mogućnost od nekih, čini mi se, tri do četiri milijarde dinara u budžetu kojim bi mogao da se obezbedi jedan zdrav obrok u školama za svakog đaka u Republici Srbiji, stvorilo bi mogućnost da se organizuju programi i edukacije kojima bi se deci i njihovim roditeljima objasnila štetnost loše, nezdrave, brze hrane. Verujem da bi se kroz nekoliko godina, kao u nekim drugim zemljama koje su ovu stvar uradile, preokrenuo trend i da bi se krenulo ka smanjenju broja gojaznih. Hvala.

PREDSEDNİK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Ovo je jedan kratak tekst, kratak zakon i on predlaže jednu vrlo malu izmenu u Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji, a to je da u poreskom rešenju bude iskazan iznos koji je više ili pogrešno plaćen porez odnosno poreska davanja, kao i pouka o pravima iz ovog stava.

Veliki broj građana Srbije danas koji, recimo, izmiruju porez na imovinu ne zna u kom stanju je njihov poreski dug, da li ga ima, da li su možda više

platili, s obzirom na to da nikada uz rešenje koje svake godine dobiju, ne dobiju i stanje o iznosu koji postoji vezan za njihovo ime u poreskoj upravi.

Prosto mi je neverovatno da je Vlada odbila jedan ovakav predlog, da smatra da nije potrebno usvojiti ga, objašnjavajući na koji način se i šta se dešava ukoliko je pretplaćeno. Poenta ovog zakona je da se građanin kao poreski obveznik obavesti o tome da li postoji poreski dug ili da li je on možda pretplatio svoju poresku obavezu kako bi onda platio manje.

Građani kada dobiju poresko rešenje, a ono iz nekog razloga svake godine kasni, budu obavješteni samo o tome koliko treba da plate u tekućoj godini, ali ako zakasne nekoliko dana, mogu da odu u minus, ako nekad pretplate, ne znaju koliko je potrebno da doplate... Lično sam bio pre nekoliko dana da ispravim poresko rešenje pošto je poreska uprava, naravno, pogrešila i poslala ga na pogrešnu adresu, ali sam ga slučajno dobio i tamo sam konstatovao da postoji neki dug od 50 dinara, zato što nije bilo jasno, zato što se kasnilo sa dostavom poreskog rešenja, a kamata je uredno zaračunata od perioda kada je ono napisano, iako je ono meni dostavljeno nekoliko meseci kasnije.

Smatram da u vreme ove velike priče o digitalizaciji nije nikakav problem da se nad poreskim rešenjima koje građani svake godine dobiju za porez na imovinu unese iznos stanja duga, odnosno pretplaćenog iznosa.

To je suština ovog zakona. Očekujem da ga ova skupština kao poseban zakon ili kao amandman kada budemo imali ovaj zakon u proceduri i usvoji. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o javnim medijskim servisima.

Želite reč? (Da.)

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

I ovaj zakon više od dve i po godine stavljamo na dnevni red sa idejom da se iznos pretplate ne plaća po svakom brojilu za električnu energiju u domaćinstvima koja imaju više brojila, nego da se plaća samo na jedno brojilo. Na postojanje ovog problema i nelogičnosti koje on proizvodi ukazivali su i neki poslanici vladajuće koalicije kroz poslanička pitanja ali, nažalost, nije bilo reakcije Vlade, nije bilo reakcije većine da predlog ove izmene stavi na dnevni red. Danas imamo situaciju da domaćinstva koja imaju nekoliko električnih brojila, na garažu, na pomoćne prostorije, na štale i slično, pored električnog brojila za kuću plaćaju iznos pretplate za svako od tih brojila.

Naravno, posebno je pitanje šta građani za tu pretplatu koju plaćaju dobijaju. Malopre je jedan od mojih kolega iz opozicije govorio o tome na koji način javni medijski servis organizuje informativni program i informativno-političke emisije, kojih ionako ima veoma malo na kanalima javnog servisa, da u tim emisijama od izbora za Skupštinu grada Beograda, koji su bili u martu ove godine, nije bilo gostovanja ni jednog jedinog lidera stranaka opozicije. Podsećam da ovu taksu, kao što to kaže zakon, plaćaju svi građani Srbije, a neki plaćaju i po nekoliko puta.

Takve stvari sasvim sigurno nisu u skladu sa proklamovanom evropskom politikom, obavezama Srbije na evropskom putu da se obezbedi sloboda medija i direktno su izvrgavanje suštine javnog servisa koja je ustanovljena, čini mi se, 2006. godine, kada je uvedena taksa koju je, podsećam vas, ova vlast najavljivala da će ukinuti, pa je onda dve i po godine od dolaska na vlast to urađeno da bi se samo šest meseci kasnije taksa vratila i ponovo se naplaćivala na potpuno isti način, kroz račun za isporučenu električnu energiju ali ovaj put bez mogućnosti da se oslobodite višestrukog plaćanja ukoliko imate više električnih brojila na svoje ime.

Pozivam vas da stavimo ovaj zakon na dnevni red i usvojimo ovu izmenu zakona. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o utvrđivanju poreza na neprijavljeni prihod građana.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Ovaj zakon treba da konačno pomogne, u krajnjoj liniji, vladajućoj većini da ispuni jedno od svojih obećanja, a to je da će biti donet zakon o poretku imovine i da će sva imovina koja je nelegalno stečena, od onih koji su to uradili biti oduzeta.

Iako je već sedma godina od dolaska na vlast ove koalicije, tog zakona nema. Mi smo predložili ovaj zakon koji se ne zove direktno kao zakon koji se vladajuća većina obavezala da će doneti, nego zakon o utvrđivanju poreza na neprijavljeni prihod građana. Suština ovog zakona je da su svi građani koji imaju imovinu veću od 30 miliona dinara u obavezi da je prijave i da je Poreska uprava onda u obavezi, iako i danas ima tu mogućnost ali je, nažalost, ne koristi, usvajanjem ovog zakona bila bi u obavezi da proveriti poreklo imovine tih lica.

Takođe, ovaj zakon podrazumeva da svi funkcioneri u poslednjih 18 godina, koji su obavljali bilo koje funkcije, budu u obavezi, bez obzira na vrednost imovine koju imaju, da je prijave i da se, bez obzira na vrednost imovine, izvrši provera porekla. Da postoji takav zakon i kada bi se on usvojio,

onda ne bismo mogli da slušamo ministra Vulina koji kaže da mu je 200.000 evra za kupovinu stana poklonila tetka, jer takva mogućnost po našim zakonima ne postoji, odnosno morao bi da dokaz da je tetka iz Kanade 20 puta dolazila i donosila svaki put do 10.000 evra, koliko je moguće po našem zakonu, pa kada se skupilo tih 200.000 evra, on je kupio stan. To najbolje pokazuje licemerje ove vlasti i njihov odnos da, kada se uhvate flagrantno u krađi, u manipulaciji, oni daju ovako bezobrazne odgovore, odgovore koji vređaju moral, inteligenciju svakog građanina Srbije. Ovaj zakon, ponavljam, odnosi se na sve funkcionere u poslednjih 18 godina. Ovaj zakon predviđa progresivnu stopu oporezivanja imovine za koju se utvrdi da ne postoji poreklo od 20%, 40%, odnosno 60%. Ovaj zakon treba da liši te imovine sve žute, ali i lopove drugih boja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, kolega Đurišiću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo – 140 poslanika, od ukupno 148 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima, koji su Narodnoj skupštini podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Goran Bogdanović, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković 7. maja 2018. godine.

Da li narodni poslanik Marko Đurišić želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Đurišiću.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Zakon o bezbednosti saobraćaja koji je usvojila Skupština u martu ove godine doneo je izmene koje je trebalo da povećaju bezbednost u saobraćaju, koje su uvodile strože kazne za vožnju u alkoholisanom stanju, strože kazne za nevezivanje pojaseva, strože kazne za prebrzu vožnju, ali nažalost, ovaj zakon je opet bio u paketu sa brojnim zakonima i nije mogao do kraja da bude prodiskutovan, ali je doneo jednu izmenu koja, nažalost, ugrožava bezbednost učesnika u saobraćaju, pre svega pešaka.

Naime, ovim zakonom je ukinuta bezbedna zona od pet metara od pešačkih prelaza u kojoj nije dozvoljeno parkiranje i usvajanje ove izmene koju ja, moram da budem iskren, u tom trenutku i nisam konstatovao, ali mi je privukla pažnju brza reakcija vlasti u Beogradu koje su obnarodovale da će usvajanjem ove promene biti omogućeno docrtavanje novih 300 parking-mesta u Beogradu i zaprepastilo me je da smo mi spremni kao zemlja, kao društvo da ugrozimo živote pešaka, učesnika u saobraćaju, zarad 300 parking-mesta.

Postavljam pitanje – koja je cena bezbednosti ljudskog života, a koja je cena jednog parking-mesta? Da li će naša deca na putu do škole biti bezbednija sada kada je ukinuta ova zona od pet metara od pešačkog prelaza? Da li će vozači imati dovoljno vremena da prikoče ukoliko ne vide nekoga na pešačkom prelazu zato što je blokiran od strane parkiranog automobila?

Najgora stvar od svega je što bez obzira na to što ovaj zakon ne dozvoljava parkiranje neposredno pre pešačkog prelaza i dalje, evo, danas slike pešačkog prelaza ispred Policijske stanice na Vračaru – na 100 metara od osnovne škole je policijski automobil nepropisno parkiran neposredno uz pešački prelaz, suprotno zakonu. Tu sliku može da vidi svaki građanin koji prođe pored ove policijske stanice svakog dana.

Postavljam pitanje ovde nama kolegama poslanicima – da li ćemo mi nešto uraditi ili ćemo se sutra zgražavati kada se desi neka nesreća, kada na ovakvom ili nekom sličnom pešačkom prelazu, zato što je neko parkirao nepropisno ili propisno sada posle usvajanja ovih izmena, neko bude povređen ili, ne daj bože, izgubi život?

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Đurišiću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasao 141 poslanik, od 149 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marijan Rističević, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za proglašenje lažne države Kosovo, uticaja koji je na to imalo mišljenje Međunarodnog suda pravde, te povodom toga odgovornosti bivšeg predsednika Republike Srbije Borisa Tadića, koji je podneo Narodnoj skupštini 27. marta 2018. godine.

Izvolite, kolega Rističeviću.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, Boris Tadić, to je ovaj čovek toplo pripijen uz Đorđa Vukadinovića. Nemojte me pitati, to je njegova leva ruka. Dakle, moj anketni odbor nije zbog toga što je Tadić otac korupcije, tetka svim korumpiranim političarima, roditelj svih korumpiranih političara od lokalnih do drugih. Njemu je bila bitna vlast, a Đilasu novac i slast. Znači, otac svih korupcionaških afera kod Đilasa koji ima zarađenih 100 miliona evra ali, gle čuda, samo dok je bio na vlasti i zarađivao novac.

On je otac korupcije i Vuka Jeremića koji, gle čuda, ima stambenog prostora od milion evra. On je otac i tetka i roditelj svih korupcionaških afera, ali moj anketni odbor je pre svega zbog veleizdaje. Naime, depeša američke ambasade od 17. decembra, zvaničnik Demokratske stranke predsednika Tadića

uporno je molio SAD da odlože proglašenje nezavisnosti Kosova do okončanja Tadićevog reizbora, kako bi osigurali demokratsku pobjedu i održali put Srbije ka evropskim integracijama.

Borislav Stefanović, to je ovaj što svira pored spaljenog krsta, tadašnji glavni srpski pregovarač o Kosovu, koji je blizak predsjedniku Tadiću, rekao je, ovo je depeša američke ambasade, da je predsjednikov reizbor od kritične važnosti za ostvarivanje DS cilja, uspostavljanje snažne veze između SAD i Srbije. U tom smislu Stefanović je uporno molio SAD u ime Tadića, kao svetionik slobode, da odlože priznanje Kosova do okončanja drugog kruga predsjedničkih izbora. Odlaganje kosovske deklaracije omogućilo bi Tadiću da izbegne poraz. Stefanović je dokazivao da je Tadić najviše prozapadni lider u regionu i da bi Tadićev reizbor bio presudan i strateški značajan za Srbiju itd.

To se i desilo; 15. februara je Boris Tadić položio zakletvu, a 17. februara Albanci, koji su sačekali, po savetu Amerike, proglasili su nezavisnost. Ja mislim da se ovde radi o aktu veleizdaje i da je on prodao zemlju za fotelju i da anketni odbor mora da utvrdi te činjenice. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Ristićeviću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 17, nije glasalo – 133, od ukupno – 150 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Molim koleginicu Čomić i Marijana Ristićevića, ako mogu, da dozvole da nastavimo sednicu.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji su Narodnoj skupštini podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Goran Bogdanović, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković 24. oktobra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Miroslav Aleksić želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Aleksiću.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Republike Srbije, evo, mi smo kao opozicija pokazali da smo spremni da glasamo i za one predloge koje kolege iz vlasti predlažu, pa smo maločas glasali za predlog gospodina Ristićevića da se na dnevni red stavi taj anketni odbor o tome šta se dešavalo na Kosovu, gde je odgovornost i Borisa Tadića i Vuka Jeremića, ali da vidimo šta je i sa odgovornošću Aleksandra Vučića, Marka Đurića i svih vlada koje su bile prisutne ali, nažalost, vi ne smete da govorite o tome u Plenumu. Lakše vam je ovako da ispljujete kroz medije i da izgovorite neistine, kao što je vaš manir koji gledamo već šest godina.

Dakle, pozivam vas da usvojite barem jedan od 160 predloga zakona koje predlažu moje kolege, evo godinama već ovde, a tiču se života građana, svih građana Republike Srbije. Nećete, jer ne čujete zvonce, a kada ne čujete zvonce, vi onda i ne glasate.

Dakle, vi niste nikakvi predstavnici naroda, već delegati vaših političkih stranaka koji služite ovde kao fikusi da podržavate ono za šta dobijate nalog od vaših šefova, a ne građana.

Što se tiče zakona koji predlažem, takođe je jedna od stvari koja oslikava vašu politiku, a to je na koji način oduzimate novac i građanima Srbije, a i lokalnim samoupravama i sve to trpate u državnu kasu. Dakle, devastirali ste lokalne samouprave za ovih šest godina vaše vladavine, uzimate novac. Zakonom ste im smanjili novac. Taj novac onda zalud trošite na kojekakve jarbole, fontane, gondole, investicije neke poput prijateljskih vaših investicija sa Arapima, na primer Beograd no vodi ili možda 10.000 oranica koje ste im poklonili u Vojvodini. Sa druge strane, u Srbiji se u gradovima poput Vranja, Leskovca, Niša, Trstenika rupe na ulicama krpe peskom, ulična rasveta se gasi u 12 sati u većini lokalnih samouprava u Srbiji, ali zato u Beogradu imamo novogodišnju rasvetu u septembru. Dok se poklanja zemlja Arapima, naši ljudi i naši ratari u Vojvodini ne mogu da dođu do te zemlje i, naravno, to je ta politika protiv koje se mi borimo.

Ako želite da pokažete da hoćete da vodite politiku u korist građana, pozivamo vas da stavite ovaj predlog zakona na dnevni red, da se gradovima i opštinama u Srbiji vrate zakonom opredeljena sredstva koja su imali pre skandaloznog zakona koji ste 2016. godine usvojili.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Aleksiću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasao – 141, od ukupno prisutnih – 150 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o porezu na dohodak građana, koji su Narodnoj skupštini podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Goran Bogdanović, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković 13. oktobra 2016. godine.

Izvolite, kolega Aleksiću.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Ovo je još jedan u nizu zakona kojim smo želeli da podstaknemo rast privrede u Srbiji, da predložimo smanjenje poreza na dohodak građana. Nažalost, vi ne želite da ovaj predlog zakona stavite na dnevni red zato što nije u duhu vaše politike.

Vaša politika nije da se bilo šta da građanima Srbije, već samo da se od njih uzima. Tako i ovde niste spremni da se odreknete bilo kog nameta, takse, poreza, prireza koji naplaćujete građanima Srbije, već samo to iz dana u dan povećavate. Zato i ne možemo da imamo niti rast privrede, zato ne možemo da imamo bolji državni standard, zato građani Srbije imaju najniže prosečne plate u regionu, zato je naša minimalna zarada najniža u Evropi. Zato smo na začelju u Evropi po rastu BDP-a. Za pet godina prosečan rast je 1% za vreme vaše vladavine. Kumulativni je 5,25%. To je dokaz vaše ekonomske politike. I to što nemate sluha za ovakve zakone koje mi predlažemo, to je i rezultat stanja u kome danas živimo.

Zadužili ste državu i svakog građanina Srbije sa 10 milijardi evra za vreme vaše vladavine, a govorite o nekakvim suficitima u budžetu, govorite o nekakvom rastu BDP-a, pričate bajke građanima dok im zavlačite svakog dana ruku u džep. Najskuplje gorivo u regionu plaćaju građani Srbije. Uzimate pare penzionerima, uzimate vojnicima, uzimate lekarima, uzimate prosvetarima, uzimate poljoprivrednicima i čitava ekonomska politika je usmerena samo na to kako odrati kožu sa leđa građanima Srbije. Problem je što nemate više šta da uzmete iz tog novčanika, jer ste za ovih šest godina osiromašili građane Srbije.

Zato vas pozivam da zbog svega ovoga što sam rekao stavite ovaj predlog zakona na dnevni red, da diskutujemo o tome da li je možda došlo vreme da se smanji stopa poreza na dohodak građana koji naplaćujete. Lako je voditi ekonomsku politiku koju vi zastupate – samo uzimati od građana, stavljati u državnu kasu, a onda uzalud trošiti na projekte koji isključivo imaju za cilj propagandu i promovisanje režima zarad kupovine glasova. Dakle, pozivam vas još jednom da stavite ovaj predlog zakona na dnevni red, a da ukrstimo argumente da li ga treba usvojiti ili ne treba.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Aleksiću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo – 139, od 148 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o lokalnoj samoupravi, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Izvolite, kolega Aleksiću.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Ovo je jedan od dva zakona koji se tiče izmena i dopuna Zakona o lokalnoj samoupravi, koje predlažem već dve godine i veći paradoks je u tome što ja predlažem zakon koji ide na ruku vladajućim strukturama i režimu u ovoj državi, ali vi i njega nećete da prihvatite zato što vam niko nije rekao da to treba

da se nađe na dnevnom redu. Dakle, tiče se funkcionisanja lokalnih samouprava, tiče se funkcionisanja mesnih zajednica u Republici Srbiji ali to očito nije predmet vaše pažnje, zato što vama više odgovara da živimo u jednoj centralizovanoj državi, da imamo jednog donosioca odluka i gospodara života i smrti u ovoj zemlji, kako on želi da se predstavi, čoveka koji pušta kišu i sve vas koji služite tu da sekundirate za sve ono što vam on kaže da treba da radite.

Dakle, predložio sam da se mesnim zajednicama u lokalnim samoupravama obezbedi da deo od poreza na imovinu ide direktno njima, da oni mogu tim sredstvima da finansiraju projekte za koje oni odluče da su njihovi prioriteti, da im damo samostalnost u radu i na taj način ćete uključiti i građane da se danas na tim najnižim nivoima bave politikom, odnosno da se bave stvarima koje se tiču njihovog svakodnevnog života.

Nažalost, vi ste sproveli jednu neverovatnu diktatorsku, finansijsku centralizaciju, pokupili ste sve pare u centralnu kasu i onda poput Deda Mraza delite onima koji su vama podobni, a disciplinujete sve one koji nisu spremni da vam se u datom trenutku pokore. Tu nema razvoja, tu nema države, tu nema institucija. U takvom društvu i takvom sistemu je sve razoreno, a vi želite da uspostavite takav nakaradan sistem i zato i ne želite da ove zakone stavite na dnevni red, odnosno predloge zakona, i da o njima možemo da razgovaramo.

Iako danas u Srbiji u najvećem broju gradova i opština u, a i samim mesnim zajednicama vlast upravo sprovodite vi iz Srpske napredne stranke i možda negde i vaši koalicioni partneri ali, jednostavno, suština nije da se moć prebaci na građane Srbije, već je suština vaše vladavine da sva moć bude skoncentrisana kod vas, odnosno u rukama jednog čoveka. Zato i devastirate u državi i društvo i institucije sistema i to je nešto što će ostaviti strahovite posledice po Srbiju posle vaše vladavine, posle onog trenutka kada ne budete više, po želji građana, mogli da razarate ovu državu Srbiju. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Aleksiću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10 narodnih poslanika, protiv – niko, uzdržan – niko, nije glasalo – 138, od 148 prisutnih.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Izvolite, kolega Aleksiću.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Ovo mi je posebno zanimljiva tema. Radi se o predlogu zakona kojim treba da olakšamo poslovanje pravnih lica u Srbiji, da im umanjimo stopu poreza na dobit. Sve vaše vlade, od 2012. pa naovamo su se zaklinjale da će

srpska ekonomija biti bazirana na domaćem privredniku, na domaćem preduzetniku ali, naravno, dela i reči se ne podudaraju. Naši domaći preduzetnici i privrednici vama služe samo onda kada treba da im šalžete inspekcije, kada treba da ih reketirate, da im naplaćujete kazne, da punitе budžete na raznorazne načine, a kada država treba da im omogući i stvori uslove za poslovanje, za širenje njihovih delatnosti, zapošljavanje novih ljudi e, tu izostaju pažnja i podrška države. Tako su izostali i svi oni zakoni koje je jedan od vaših ministara Sertić, u godini preduzetništva 2016. najavljiavao, a koji će olakšati funkcionisanje domaćih privrednika.

Paralelno sa time, vi iz polupraznog budžeta čašćavate strance, pa ste tako samo za poslednje tri godine, 2014–2017. poklonili 240 miliona evra stranim firmama koje dolaze u Srbiju da zapošljavaju naše građane kao pletače kablova. Neke od tih firmi su dobile i po tri miliona evra, a imaju nula zaposlenih. A onda govorite kako nemate novca za poljoprivrednike, nemate novca za penzionere, nemate novca za porodilje i za majke ali, naravno, imate za ove vaše strance koji za cilj imaju samo da se slikate sa njima kada, ko bajagi, otvarate neke fabrike u kojima će naši radnici raditi za 200 ili 250 evra.

Zbog takve ekonomske politike i takvog odnosa prema domaćoj privredi Srbija je danas na začelju po svim ekonomskim parametrima u Evropi – i ako je u pitanju rast BDP-a, i ako je u pitanju prosečna zarada, i ako je u pitanju minimalna zarada. Dakle, potpuni kolaps sistema.

Danas možete da se pohvalite time da ste za pet godina vaše vladavine uspeli da podignete bruto društveni proizvod za 5,25%, nešto preko 1% godišnje, dragi prijatelji. A samo da znate da je u periodu 2001–2012, koji vi stalno napadate, za 46% podignut bruto društveni proizvod ili 5,9% prosečno godište.

Kada slušam bajke i priče o razvoju domaće privrede, podsetiću vas na još jednu stvar – imate 35.000 blokiranih domaćih preduzeća zato što nisu u stanju da posluju u ovakvom ambijentu i imate milijarde dinara koje im dugujete za povraćaj PDV-a jer im ne dajete ono što im sleduje, da biste mogli da kažete da imate suficit u budžetu i zato u Srbiji danas svega...

(Isključen mikrofon.)

PREDSEDNIK: Vreme, molim vas.

Sad ćemo da glasamo o vašem predlogu.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja stanja u medijima nakon procesa privatizacije.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Podneo sam zahtev za obrazovanje anketnog odbora radi utvrđivanja stanja u medijima nakon procesa privatizacije koji ste vi sproveli. Eto, očekujem da nekada i poslanici vlasti glasaju za bilo koji naš predlog od 160, koliko predlažemo.

Što se medija tiče, posle vašeg sprovođenja seta medijskih zakona u Srbiji gotovo da nemamo danas ozbiljnih medija, gotovo da je razoren kompletan medijski sistem i sve sa jednim jedinim ciljem, da oni koji su provladini mediji, oni koji su u službi vlasti, svakoga dana treba da manipulišu građanima Srbije, da ih dovode u zabludu o nekakvom blagostanju i procvatu u Republici Srbiji.

Ono što je, takođe, deo tog medijskog propagandnog folklora jesu i ovi vaši rijaliti programi koji treba da se takmiče zajedno sa rijalitijem koji svakoga dana gledamo od strane predsednika Republike, i vi ste celu državu pretvorili u rijaliti. Zato ne treba da vas čudi ni to kada u ovim vašim rijalitijima, koje premijerka podržava, osuđuje ministra kulture i informisanja.

Neko se smeje juče i priča viceve na račun tragično stradale Milice Rakić. To je vaša Srbija i to je vaša podrška koju dajete Pinku, jer ćete radije da se odreknete dela teritorije Srbije, a to je Kosovo i Metohija, nego da se odreknete Pinka, Željka Mitrovića i rijalitija. U tim istim rijalitijima pojedini učesnici donose pištolje i pitanje je trenutka kada će neko stradati. To su te društveno-moralne vrednosti koje zastupa ova vlast.

Što se tiče politike RTS-a, takođe je to odgovor koji rukovodstvo RTS-a duguje građanima ove zemlje, onim građanima koji svakoga meseca plaćaju funkcionisanje tog RTS-a. Oni ne plaćaju da bi RTS bio u vlasništvu SNS i ove vlasti, nego plaćaju jer imaju pravo po Ustavu na objektivno informisanje i blagovremeno informisanje. Imaju pravo da čuju šta se dešava u ovom domu i šta se dešava i kakve su aktivnosti i opozicionih političara u ovoj zemlji.

Ali, nažalost, sva sredstva koja dajete medijima imaju za cilj da se ti mediji disciplinuju i zato uvek na svim konkursima koji su farsa novac dobijaju Pink, Informer, Alo i mnogi drugi lokalni koje ste sve kupili, razorili, privatizovali, izuzev nekolicine njih, i oni služe samo da lažu građane i da napadaju političke protivnike, da ih nazivaju izdajnicima, da ih nazivaju ljudima koji ne žele dobro ovoj zemlji, a istina je drugačija. Niste vi ti koji volite Srbiju više od bilo koga ko nije u Srpskoj naprednoj stranci ili nekoj drugoj stranci koja čini vlast.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Predložio sam da se dopuni Zakon o lokalnoj samoupravi kako bi se omogućilo gradovima i opštinama u Srbiji da mogu da stipendiraju najbolje đake i najbolje studente u svojim sredinama.

Dakle, ovo je samo usaglašavanje sa učeničkim i studentskim standardom. Ministar prosvete mi je nekoliko puta obećao da će Vlada prihvatiti ovaj predlog i da će dati svoj predlog, zapravo, da se ovaj zakon izmeni ali, nažalost, evo, dve i po godine ja ovo predlažem i nema nikakve reakcije u praksi. Sve se završi samo na rečima.

Ovaj zakon treba da stimuliše i pomogne one naše mlade ljude koji treba da ostanu ovde u Srbiji da budu još bolji i da pomogne njihovim roditeljima da mogu lakše da finansiraju njihovo školovanje, jer nije cilj i ne sme da bude cilj nijedne zemlje da školuje mlade ljude, a da oni posle toga odlaze po svetu i da rade u nekim drugim državama i razvijaju njihove države i njihove ekonomije. Nažalost, očito da ovo što govorim nije u skladu sa načinom na koji vi vidite vođenje Srbije i vas ne zanima što desetine hiljada ljudi svake godine odlazi iz Srbije.

Dakle, u Srbiji za neku godinu neće ostati više niko, neće imati ko da radi. Glavna ideologija koju ste vi nametnuli u Srbiji je kako najlakše otići iz Srbije, u koju zemlju je najlakše otići i najlakše se snaći, gde se najbolje plaćaju radnici iz Srbije. Odlaze radnici svih profesija. Neće imati lekara koji će lečiti građane Srbije kroz nekoliko godina. Intelektualni potencijal je blago, kao što je i zlato, kao što je i nafta i ne sme se to uzalud trošiti, dragi prijatelji na vlasti, već treba da nađete načina kako da stimulišete ljude da ostanu i da žive u svojoj zemlji, ali vama je preče da gradite gondolu u Beogradu za koju ćete dati 15 miliona evra, da date Tomi Nikoliću za njegovu Kancelariju za saradnju sa Kinom 50 miliona dinara, ali Fond za mlade talente i neke ovakve stvari vama nisu prioritet, naročito kad govorimo i o stimulaciji nataliteta u Srbiji.

Kada smo to pitali ministra, on je rekao – pa, ako bismo uveli naknadu za treće dete, to bi srušilo ekonomsku stabilnost zemlje. Toliko o tome koliko je kontradiktorna vaša politika. Kad vam odgovara, govorite da imamo punu kasu, da imamo nekakav suficit u budžetu. Kad treba pomoći narodu, pomoći građanima da se snađu, onda para za njih nema. Ali vrlo spretno manipulišete statističkim podacima i pričate bajke o nekakvim stopama nezaposlenosti od 10–11%, o nekakvom rastu, o nekakvim radnim mestima, a po svim ekonomskim parametrima smo na začelju i to je ono što ne smete da kažete javno građanima Srbije.

PREDSEDNIK: Vreme.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Od poljoprivrede u Srbiji, za one koji ne znaju, danas živi između milion i po i dva miliona ljudi i oni posluju, 630.000 poljoprivrednih gazdinstava koliko ih danas u Srbiji imamo. Poljoprivreda, za one koji ne znaju, polovinom utiče u rastu ili padu tog BDP-a kojim se ovih dana hvalite, ali samo ne vidite i ne shvatate da, da bi poljoprivreda mogla da da bolje rezultate i da bi poljoprivrednici mogli bolje da žive u Srbiji, vi morate nešto i da date, a ne da svake godine smanjujete davanje za poljoprivrednike i za ljude koji u Srbiji od toga žive.

Dragi prijatelji, pročitacu vam da bih vas podsetio, jer ne verujem da znate šta ste govorili 2012. godine kada ste došli na vlast –ekonomsko i političko opredeljenje je da poljoprivreda treba da bude strateška privredna grana. Agrarni budžet će značajno biti povećan i njegova visina treba da iznosi minimalno 5% ukupnog budžeta u 2012. godini sa minimalnim povećanjem od 1% u svakoj narednoj godini. To piše u programu Srpske napredne stranke, u vašoj beloj knjizi.

Mi smo danas u 2018. godini, a budžet za poljoprivredu nije ni na nivou ovih 5% koliko je bio 2012. godine kada ste došli na vlast, nego je 4% i on je 44 milijarde u budžetu za 2018. godinu. Dakle, kao i sve druge, obmanjujete i poljoprivrednike i ono što je jedini rezultat koji ste postigli u poljoprivredi je to da ste sve subvencije i podsticaje smanjili i zato ovim predlogom zakona tražim da, ukoliko već kažete da imate suficit u budžetu i punu kasu, pa dajte malo poljoprivrednicima, dajte malo voćarima koji ove godine ne mogu da sastave kraj sa krajem, jer ste uspeli politički i tržište Rusije da ugrozite zato što nema institucija koje će moći da svoj posao odgovorno rade, nego svaka isporuka robe nailazi na probleme na ruskom tržištu.

Naravno, zbog toga jesu opustošena sela, zbog toga se u Srbiji ne obrađuje između 700.000 i 800.000 hektara obradivih oranica, ali zato vi imate para da pomažete Arape, da poklonite PKB firmi sa osnivačkim ulogom od sto dinara, a ne znamo ni ko je ni šta je, ali je kupio 17.000 hektara zemljišta i celu firmu PKB koja se nalazi u Beogradu. Zato je „Tenis“ neko kome vi hoćete da pomažete jer tu možete da se slikate. Vas ne zanima običan čovek, ne zanima vas seljak koji živi i treba da svoju porodicu od poljoprivrede ishrani. Naravno, predsednik Vučić najbolje oslikava kakav je odnos vlasti prema poljoprivredi. On je svoju strategiju bazirao na svinjskim glavama i papcima. Dakle, razvijaće poljoprivredu tako što će srpski poljoprivrednici prodavati...

PRESEDNIK: Vreme. Hvala vam.

Stavljam na glasanje vaš predlog.

Zaključujem glasanje: za – deset, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica, okolnosti i odgovornosti u vezi sa uvođenjem stečaja nad akcionarskim društvima iz sistema „Prva petoletka“ Trstenik.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Ovaj anketni odbor koji sam predložio tiče se „Prve petoletke“ iz Trstenika i činjenica i okolnosti pod kojima je ta fabrika gurnuta u stečaj u januaru 2016. godine. To pokazuje, zapravo, svu spregu vlasti i kriminala u ovoj državi, ili vlasti i mafije. Ukoliko mislite da ovo što govorim nije istina, pozivam vas da glasate za ovaj anketni odbor i da dokažete da ja nisam u pravu za sve ovo što govorim, kao što smo mi maločas glasali za predlog anketnog odbora gospodina Rističevića.

Pozivam vas da glasate za ovo i dokažete da nisam u pravu ili da prestanete da govorite nešto za šta nemate argumente. Ta firma je gurnuta u stečaj bez uslova. Jedini uslov je bio da obećate i prevarite radnike da će uzeti otpremninu, da se svi prijave dobrovoljno za socijalni program, a da ćete ih onda zaposliti u novu firmu koja će nastaviti da radi.

Tačno je. Nastavila je da radi novoosnovana firma, samo što su tu firmu osnovali ljudi koji su funkcioneri Srpske napredne stranke. Ona sad radi kao privatno preduzeće. Koristi ugovore koje je imala „Petoletka“, koja je do uvođenja stečaja izvozila 70% svega što je napravila, imala je preko 3.500 zaposlenih radnika, te je ugovore preuzela privatna firma, a onda pod vrlo sumnjivim okolnostima u sprezi sa Agencijom za licenciranje stečajnih upravnika, sa stečajnim upravicima kupovala sve one zalihe materijala, gotove proizvode, poluproizvode od stare „Petoletke“ u stečaju i to preprodavala firmama.

To je način kako vi vidite i kako vi razvijate i kako vi reformišete privredu Srbije, tako što sve trpate u vaše džepove. Pozivam vas da dokažete da ovo nije istina.

To što želite da ljagate mene i neke druge ljude koji samo iznose činjenice, dokažite da nije, glasajte za ovaj anketni odbor.

Takođe, stečajni upravnik je u jednom trenutku novoosnovanoj firmi koja nije imala ni mesec dana odobrio stečajna potraživanja od 170 miliona dinara od fabrike koja je ugašena pre nego što je ova otvorena. Molim vas, pa gde to ima? U kojoj državi to ima? Dajte odgovore na ta pitanja. Ili smenite stečajnog sudiju, ili ga kaznite ili vidite koje su posledice toga.

Pozivam javno tužilaštvo da se bavi ovim predmetima gde imate milione, desetine miliona evra i milijarde zloupotreba, raznoraznih korupcionaških stvari, a ne da terorirate vaše političke neistomišljenike i da onda opet građani

Srbije svojim parama iz budžeta plaćaju za sve one procese koji padnu pred sudom. Neki od ovih, koje će sad moje kolege verovatno pominjati, pali su i na apelaciji i na svim drugim nivoima. Tako da samo uzimate pare na svakom mestu od građana Republike Srbije.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Poslanici Dejan Šulkić, Gorica Gajić i Milan Lapčević predložili su dopunu dnevnog reda sednice tačkom – Predlog zakona o vojnoj neutralnosti Republike Srbije.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Poslanici Dejan Šulkić, Gorica Gajić i Milan Lapčević predložili su da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o javnim preduzećima.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Poslanici Dejan Šulkić, Gorica Gajić i Milan Lapčević predložili su dopunu dnevnog reda sednice tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – jedan.

Nije prihvaćen predlog.

Poslanici Dejan Šulkić, Gorica Gajić i Milan Lapčević predložili su dopunu dnevnog reda sednice tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – niko.

Nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanici Dejan Šulkić, Gorica Gajić i Milan Lapčević predložili su dopunu dnevnog reda sednice tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – dvoje, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen ovaj predlog.

Poslanik Marijan Ristićević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za proglašenje lažne države Kosovo, uticaja koji je na to imalo mišljenje Međunarodnog suda

pravde, te povodom toga odgovornosti bivšeg ministra inostranih poslova Vuka Jeremića.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, Vuk Jeremić, poznatiji kao Vuk Potomak, Vuk od Gospojinske Prasetine, Vuk srećni dobitnik 200.000 evra od katarske ambasade, samim tim što je dobio pare od katarske ambasade, a Katar se sumnjiči za sponzorisanje terorističkih organizacija, to je trebalo da nam ukaže na neke njegove delatnosti koje je vršio. Ako mu doznaju za gospojinsku prasetinu, ja mislim da će tražiti da onih 200.000 evra vrati.

Vuk Jeremić je aktivno učestvovao u izgradnji divlje države Kosova i Metohije i time unizio i ponizio Srbiju i doprineo da se naš položaj po pitanju Kosova i Metohije oteža.

On je zajedno sa Borisom Tadićem, svojim profesorom nekadašnjim, čiji je savetnik bio još od malih nogu, što odbrane, što telekomunikacija itd., oni su zajedno promenili Rezoluciju o Ujedinjenim nacijama i izbacili Kinu i Rusiju iz procesa koji se vodio o Kosovu i Metohiji. Dakle, zamenili su Ujedinjene nacije Evropskom unijom, uveli Federiku Mogerini u proces i danas su oni najglasniji uz monaha Savu Janjića, najglasniji u navodnoj odbrani Kosova i Metohije, odnosno u opstanku te naše južne pokrajine u Srbiji. Dakle, oni su zamenili tu rezoluciju s namerom da izbace Rusiju i Kinu i otežaju položaj Srbije u međunarodnoj zajednici.

Takođe, oni su tražili, vraćajući protivuslugu Amerikancima koji su im odložili Deklaraciju o kosovskoj nezavisnosti da bi Boris Tadić bio izabran, oni su tražili mišljenje Međunarodnog suda pravde želeći da legitimizuju i legalizuju kosovsku nezavisnost i to se, svakako, desilo. Oni su najodgovorniji za to što danas Kosovo i Metohija gotovo da ima status države, zato što su oni želeli da to ona bude.

Vuk Jeremić je pri tome trošio enormne sume novca. Samo na letove je potrošio tri i po miliona evra. Samo na jedan let je potrošio 70.000 evra. Samo mesečni džeparac je imao 25.000 evra. Dakle, trošili su nemilice pare i finansirali tzv. agencije za konsalting u SAD, uplativši im preko dva miliona evra, a u stvari su vodili kampanju oko karijere Vuka Jeremića.

Dame i gospodo, mi koji podržavamo Vladu treba da znamo izreku Dostojevskog – ako ideš putem i zastajkuješ da svakog psa koji laje gađaš kamenom, nikada nećeš stići na cilj.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem. Vreme.

Stavljamo vaš predlog na glasanje.

Zaključujem glasanje: za – 23, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Poslanik Jovan Jovanović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o glavnom gradu.

Da li želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – dvoje.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Poslanik Jovan Jovanović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Pre dve sekunde sam utvrdila gledajući u levu stranu da trenutno...

A, tu ste! Dobro. Završićemo ovo glasanje i imamo još jednu tačku.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Žao mi je što niste bili, poslaniče.

Evo još jedan predlog da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona...

Ima sve snimljeno. Pitala sam poslanika da li želi; nije želeo, nije bio u sali.

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnim izborima.

Da li sada želite reč?

(Jovan Jovanović: Da.)

Izvolite. Prijavite se. Ubacite karticu.

JOVAN JOVANOVIĆ: Hvala.

Ja sam ionako mislio o sva tri zakona koja sam predložio, pošto su međusobno povezani, da govorim zajedno i da uštedim vreme.

Pre šest meseci prvi put smo predložili ovaj paket međusobno povezanih zakona čiji je cilj povećanje personalizacije politike, odnosno uvećana odgovornost izabranih predstavnika, u ovom slučaju, lokalne samouprave prema građanima.

Veoma nam je drago da se u ovih šest meseci intenzivirala javna debata o ovom važnom pitanju, kao i to da su sve glasniji zahtevi građana da se izborni zakoni izmene. Stoga podržavamo aktivnosti organizacija okupljenih oko Inicijative „Biram koga biram“ širom Srbije, koje se zalažu za izmenu izbornog zakonodavstva u skladu sa prethodno navedenim principima.

Naime, važeći zakoni daju preveliku moć političkim partijama u kandidovanju i u izboru predsednika opština i gradonačelnika, jer se oni ne biraju direktno već posredno, posle izbora kao posledica političkih dogovora u okviru skupština opština, odnosno gradova, a ne u skladu sa željama birača.

Direktan izbor predsednika opština i gradonačelnika povećao bi njihovu odgovornost prema građanima, odnosno podstakao bi veću brigu za njihove

potrebe i interese. Ovakav način izbora smanjio bi zavisnost predsednika opština i gradonačelnika od vrhova političkih partija i organizacija koje ih na osnovu važećih zakona kandiduju i posredno biraju za odbornike u skupštinama opština i gradova.

Uvođenje principa povećanja odgovornosti izabranih predstavnika prema građanima podržavamo i za izbore za Narodnu skupštinu. Zato se zalažemo ili za uvođenje mešovitog izbornog sistema, proporcionalno većinskog, ili za proporcionalni sistem sa mogućnošću preferencijalnog glasanja. Kod ovakvog sistema raspored izabranih poslanika sa određenih lista ne zavisi od redosleda na tim listama, već od broja glasova koje bi građani dali za pojedinačne kandidate. Tako bi npr. i neko koga bi partijski vrh stavio poslednjeg na listu mogao da uđe u Parlament ukoliko građani prepoznaju da zastupa njihove interese i dobija više glasova od partijskih kolega koji su ispred njega ili nje na listi.

Izmenom izbornog zakona takođe bismo mogli da obezbedimo da svi delovi Srbije budu predstavljeni u Skupštini što, nažalost, sada nije slučaj. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Sonja Pavlović predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o vodama.

Reč ima narodni poslanik Sonja Pavlović.

SONJA PAVLOVIĆ: Hvala.

Poštovane kolege poslanici, prema proceni Evropske komisije rok za ispunjenje obaveza iz oblasti voda je 2041. godina. Za sprovođenje svih mera koje su neophodne da bi se stanje u vodama dovelo do zadovoljavajućeg odnosa i da bismo ovaj rok ispunili, potrebno je osam milijardi evra.

Porazni pokazatelj našeg nedomaćinskog odnosa prema vodama su poplave i rezultati poplava iz 2014. godine, kada nam je direktor „Srbijavoda“ gospodin Puzović rekao da nam može pomoći samo Bog, jer se vode, kao i svi ostali prirodni resursi, ne štite. Znači, nema monitoringa u ovoj oblasti, nema mogućnosti za realizaciju kvalitetnih projekata u oblasti pijaćih i otpadnih voda. Znači, samo se posmatraju kao roba iz koje treba za što kraće vreme izvući što veću korist.

Vidite, ovi ciljevi održivog razvoja, ovo što smo mi imali prilike da dobijemo, ne predviđaju da je cilj održivog razvoja što duže ostati na vlasti. Cilj održivog razvoja je sprovesti takav način u zaštiti svih prirodnih resursa iz svih aspekata života kako to ne bi ostavilo trajne posledice na njih i ne bi ugrozilo živote generacijama koje dolaze.

U ovim ciljevima nigde ne piše, kada su vode u pitanju, da je potrebno uništiti reke Stare planine, da je potrebno uništiti reke Kopaonika, svih nacionalnih parkova. Naprotiv, piše da treba vrlo dosledno i vrlo kvalitetno da se brine o njima. Međutim, to nije slučaj. Znači, uništavaju se reke Stare planine. Uništene su već u Nacionalnom parku Kopaonik, Jošanica i Samokovska. Uništavaju se reke Petrovca na Mlavi. Uništavaju se reke u okviru Golije, pa čak i kod „Prohora Pčinjskog“ imamo malu hidroelektranu, a da nam pri tome naš ministar energetike, evo veliki naslov, priča „o zelenoj energetici“.

Ta zelena energetika, da bi zaista bila zelena, mora da se upari sa ovim ciljevima održivog razvoja koje smo svi ovde dobili kao štivo i da za rezultat imamo kvalitetno stanje u vodoprivredi, a za to nam je potreban i adekvatan budžet, a ne ova minorna sredstva koja su opredeljena budžetom o kom čak nismo uspeali ni da diskutujemo. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Sonja Pavlović predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine.

Reč ima narodni poslanik Sonja Pavlović.

SONJA PAVLOVIĆ: Hvala.

Ja bih radije da sam mogla da predložim zakon o zaštiti građana od loših zakona, jer u jedan od ovih zakona o zaštiti životne sredine, kao i kada su u pitanju svi prirodni resursi, ugrađeni i prirodni resursi a, takođe, i građani Srbije. Međutim, da bismo ispoštovali uslove sve potrebne iz budžeta za zaštitu životne sredine, a to je prema Evropskoj komisiji 15 milijardi evra, a od toga je, maločas sam rekla, osam milijardi u oblasti voda, on ne može da bude 0,4%. Znači, on mora da bude kao i u zemljama Evropske unije – 30%. U našem slučaju čak i više mora da bude, jer mi smo doveli stanje u životnoj sredini do te mere da gore ne može biti. Međutim, da bi se to zaista postiglo, treba nam oko 300 miliona evra godišnje sredstava iz budžeta. Od toga se polovina plaća iz pristupnih fondova, polovina iz budžeta. Mi, nažalost, nemamo tu situaciju, tako da ne možemo uopšte da pričamo o zaštiti životne sredine dok nemamo ozbiljan odnos prema finansijama.

Izgleda da Ministarstvo finansija ignoriše Ministarstvo životne sredine. Izgleda da Ministarstvo za evropske integracije samo deklarativno obavlja svoj posao u ovoj oblasti. Uglavnom, stručni kadrovi, a ima ih stručnih po ministarstvima, dolaze poprilično nezadovoljni sa tih sastanaka u Briselu jer im mi nudimo uvek i uvek samo isto i ništa konkretno od svega toga.

Zapravo, ne mogu se samo potpisivati protokoli o vodama, protokoli o zdravlju, ne mogu se konvencije o predelima potpisivati a da to sve ne bude uvršteno u naše zakonodavstvo. Ja sam i prošli put molila, a molim i ovaj put, da se o prirodnim resursima brine kao o svojoj dedovini. Znači, oni ne treba da se uništavaju, oni treba da se unaprede. Oni ne treba da se prodaju, što mi već uveliko radimo, jer je cilj u ovoj zemlji, samo u Srbiji, prodati zemlju. Znači, dograbiti bilo koje zemljište. Ako dograbite zemljište, dograbili ste i prirodne resurse. O kakvoj zaštiti životne sredine, o kakvoj *Inspire* direktivi donetoj na nivou EU onda da razgovaramo kada mi ne možemo da zaštitimo, niti želimo, svoju dedovinu? Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije.

Reč ima narodni poslanik Nenad Konstantinović.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Poštovana predsednice Parlamenta, dame i gospodo narodni poslanici, evo ulazimo u treću godinu kako je predlažem, a SNS i vladajuća koalicija ne žele da podrže, da raspravljamo o tome kako u ovoj zemlji treba sprečiti korupciju. Ne pada vam na pamet da razgovarate o tome tako da se smanji korupcija u Srbiji. Predlažemo da se uvedu planovi integriteta u političke stranke. Zašto u političke stranke? Zato što građani Srbije smatraju da su političke stranke izvor korupcije.

Građani misle da su političke stranke i političari duboko u korupciji i u pravu su. Zašto vi to nećete da promenite? Kako vi hoćete da se borite protiv korupcije kad nećete da donesete zakon koji korupciju sprečava?

Što nije Mišković osuđen? Zašto ste pričali da je kriv, a nije osuđen? Niko nije osuđen za korupciju u ovoj zemlji, a zakon koji to može da spreči, vi nećete da donesete. Nećete zato što tim planom integriteta treba da se obezbedi da se zna u stranci šta su moguća mesta korupcije i da se napravi plan kako to da se spreči.

Nećete zato što ne razumete da ne može zakon i da ne treba zakon da se izigrava. Sedamnaest hiljada ljudi je platilo 40.000 dinara donaciju Srpskoj naprednoj stranci u kampanji. Ko su tih 17.000 ljudi? Socijalno ugroženi slučajevi, između ostalih. Čovek koji je bio donator je čovek koji je danas direktor Agencije za borbu protiv korupcije. Vi ste zgazili Agenciju za borbu protiv korupcije. Ona nema više šta da radi. Stavili ste čoveka koji je donator SNS, koji je bio u radnom telu ispred SNS na izborima u Agenciju koja treba da kontroliše finansiranje političkih stranaka i izbornih kampanja. Pa kako će on da kontroliše SNS kad je on jedan od onih koji je davao novac?

Priznali ste da jedan čovek hoće da da više od 40.000 dinara, ali ne želi da mu se ime pojavi u novinama, pa onda da lažnim donatorima pare i lažnih 17.000 ljudi uplati donaciju.

To može da se spreči planom integriteta, ali vi to ne želite zato da ne biste imali transparentno finansiranje i da ne biste donosili odluke u partijama u skladu sa zakonom.

Rađaju se funkcioneri iz partija, rađaju se u tim političkim strankama i tu treba da se nauče etičnosti, a ne da dođu na funkciju u državi i da onda krađu kao što su krali u političkim strankama. Hajde da raspravljamo o tome. Zašto se plašite rasprave o tome da treba sprečiti političke stranke da krađu?

PREDSEDNIK: Vreme.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović predložio je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezima na imovinu.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Poštovana predsednice Parlamenta, dame i gospodo narodni poslanici, naročito poslanici vladajuće većine koji imate moć da dozvolite da razgovaramo o nečemu u ovom parlamentu, inače, Parlament služi za razgovor između vlasti i opozicije, vi ćutite ceo dan. Dakle, 160 zakona su predložile opozicione stranke, a vi ni o jednom nećete da razgovarate; 65 anketnih odbora, ni o jednom nećete da razgovarate. Zašto ćutite? Hajde da se dogovorimo da raspravljamo o tome koliki je porez na imovinu u ovoj zemlji.

Vi ste 2013. godine povećali porez na imovinu nekome 200%, nekome 300%, i to u jednom danu. Isto ste tako u jednom danu ljudima uzeli 15% penzija, pa 20% penzija, 25% penzija ili nekom smanjili platu za 10%. Onako kako vam se učini da treba i kako se vama učini kome treba uzeti, vi njemu uzmete.

Ovim zakonom mi predlažemo da ne možete da povećavate porez kako vama pare trebaju, nego u skladu sa nekim pravilima, da to bude predvidivo.

Da li vi stvarno mislite da je luksuz ako četvoročlana porodica živi u stanu od 80 kvadrata? To je luksuz i treba da plaća 1.000 evra porez godišnje na to. Od čega da plate? Od čega građani Srbije da plate porez na imovinu? Ne, hoćete da prodaju stanove. Kome da prodaju stanove? Onima koji danas imaju pare. Ko su ti koji su zaradili u poslednjih šest godina pare? To su oni koji imaju tetku, pa im tetka da pare da kupuju stanove. Nema dovoljno tih tetki. Ovi ljudi ne mogu ni da prodaju stanove, a ne mogu da plate porez na imovinu.

Digli ste u Beogradu porez na imovinu pred prošle izbore, pa ste rekli – nećemo to da sprovedemo, sačekaćemo da prođu izbori. Sad građani mogu samo

da zamišljaju šta će biti u 2019. godini. Možete dići i 100%, možete 200%, možete 300%, možete koliko god hoćete. Kako da se građani ove zemlje zaštite od Srpske napredne stranke i od države? Nikako.

Doneli ste zakon po istom ovom modelu koji kaže da Vlada, sad čak ne ni Skupština nego Vlada, može da smanji ili poveća penzije kako hoće. Znači, građani ove zemlje ne mogu da znaju šta će sutra biti. Da li će imati penzije? Ali vas to uopšte ne zanima. Vas to ne zanima. Vi pričate telefonom, vi ćaskate među sobom. Ne zanima vas da raspravljamo o bedi i muci naroda koji danas živi u Srbiji.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Nenad Konstantinović predložio je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopuni Zakona o opštem upravnom postupku.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Predsednice, koji je zakon?

PREDSEDNIK: Taj koji sam pročitala.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: E, taj koji ste vi pročitali, od njega odustajem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Poslanik Nenad Konstantinović predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o izboru narodnih poslanika.

Izvolite.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Poštovana predsednice Parlamenta, dame i gospodo narodni poslanici, ja mislim da su svi građani svesni da postoji u društvu dogovor, konsenzus da izborni sistem ne valja ništa, da izborni zakon mora da se promeni, da mi ovde imamo 250 poslanika, a da više od 50 opština nema poslanika u Parlamentu Republike Srbije. Nema ko iz tih opština da štiti interese tih građana ili da kaže šta te građane muči.

Izborni zakon ne valja. Ne želite da razgovarate o tome da izborni zakon popravimo. Ne želite da razgovarate ne samo o tome da menjamo izborni sistem, nego nećete da razgovarate o tome da u izbornim zakonima promenimo ono što omogućava krađu na izborima. A zašto nećete? Zato da biste mogli da kradete na izborima. Kako da kradete? Tako što u Republičkoj izbornoj komisiji, a mi predlažemo ovim zakonom da se to promeni, SNS i koalicioni partneri imaju većinu. Pa ne možete imati većinu u izbornoj komisiji i govoriti o tome kako će to onda biti fer izbori.

Svi smo bili svedoci na prošlim parlamentarnim izborima, bio je prenos preko televizije, kako će da se broje glasovi u RIK-u i kako će da se otvaraju džakovi. Otvarali ste džakove, one koje ste hteli. One koje niste hteli, te niste otvarali. Otvarali ste ono što vam odgovara. Ono što vam ne odgovara niste otvarali. Pa moraju da se utvrđuju izborni rezultati na biračkom mestu, a ne u komisiji gde SNS ima većinu, pa štimuje rezultate kako hoće. Tri dana Srbija čeka da vidi ko je napravio koji rezultat, ko je koliko dobio glasova. Svuda u svetu se taj rezultat zna dva sata posle izbora.

Vi to ne želite da promenite. Ne želite da biste mogli da kradete. A kada ste uhvaćeni u krađi, kao što ste bili uhvaćeni na prošlim izborima, u džaku na biračkom mestu u Lešku gde glasa Goran Bogdanović iz SDS, 60 glasova je bilo sa zaokruženim SDS, vama je to smešno, jer su pronađeni u koverti SNS. Kako vas nije sramota? Kako možete da cokćete na to što je ukraden jedan glas, ne jedan, nego 60 na jednom biračkom mestu? Ima osam hiljada biračkih mesta. Pa koliko ste hiljada glasova ukrali?

(Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNIK: Poslaniče, počeli ste da komunicirate sa poslaničkom grupom, a ne da obrazlažete svoj predlog.

(Nenad Konstantinović: Ja obrazlažem predlog da bi se sprečila krađa glasova.)

Ne samo da komunicirate, nego da vređate.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Uključite mi vreme. Zahvaljujem.

Dakle, da bi se sprečila krađa glasova, glasovi moraju da se broje na biračkom mestu. Na biračkom mestu svi koji učestvuju na izborima, moraju da imaju članove biračkih odbora. Vi ste doneli uputstvo o sprovođenju izbora, gde ste na jednom delu teritorije Srbije...

(Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNIK: Vreme. Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović je predložio da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnim izborima.

Izvolite.

NENAD KONSTANTINOVIĆ: Poštovana predsednice Parlamenta, dame i gospodo narodni poslanici, pošto nećete da razgovarate o promeni izbornog sistema, mi smo predložili drugu verziju Zakona o izboru narodnih poslanika, gde smo sve preporuke koje je OEBS dao, inkorporirali u taj tekst zakona. OEBS je dao svoje preporuke i rekao da vi na izborima kradete, da ta

krađa može da se spreči na određene načine i svi ti predlozi su sadržani u zakonu.

Dakle, na biračkom mestu svako mora da ima člana biračkog odbora. Ne može na teritoriji Kosova da nema članova biračkih odbora iz opozicije. Vi ste doneli takvo uputstvo. Na to uputstvo nema prava žalbe. Može vam se. Imate većinu u RIK-u sa koalicionim partnerima, ali nema prava žalbe na tu odluku oko uputstva i OEBS vam piše da takav pravni lek mora da postoji.

Izmislili ste da se ne broje glasovi na biračkom mestu, nego da se džakovi voze u neko drugo mesto, pa na tom nekom drugom mestu neko broji, pa se broji u Vranju, ili se broji u Raškoj, ili se broji u Kraljevu ono što je glasano na stotinama drugih biračkih mesta. Sve ste to napravili da biste mogli da pokradete izbore.

Krađa izbora se sprovodi pre dana za glasanje tako što je jedan kandidat na prošlim predsedničkim izborima imao 92% učešća u medijima, a svi drugi zajedno 8%. Ovim predlogom zakona se to menja. Svi moraju da budu ravnomerno predstavljeni u izbornoj kampanji. Moraju da budu organizovane debate na televizijama sa nacionalnom frekvencijom. Opozicija nema dinara za kampanju, vi trošite preko deset miliona evra za kampanju svake godine. Svake godine izbori, svake godine SNS 10–20 miliona evra potroši u kampanji. Jedino SNS ima pare i onda imate 99% svih reklama, a svi drugi zajedno 1% reklama. To je stvar koja može da se promeni ovim zakonom i mi takvu promenu predlažemo.

Iskoristili ste crne limuzine i državne pare da idete u kampanje. Gospodo, to ne može. Ne može se ići u crnoj limuzini u kampanju, nego stranačkim autom ili privatnim kolima idite u kampanju. Neće građani Srbije da finansiraju vašu političku kampanju, političku kampanju vaše stranke. To je zloupotreba.

Dakle, pokradete izbore pre izbornog dana, a na izborni dan pritisci što vam OEBS konstatuje, pritisci na zaposlene u državnoj upravi, terate ih da glasaju za SNS...

(Isključen mikrofon.)

PREDSEDNIK: Vreme. Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović je predložio da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o izboru narodnih poslanika, ali od 29. septembra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marijan Rističević je predložio da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za afere povezane sa bivšim zaštitnikom građana Sašom Jankovićem i nenamenskim trošenjem sredstava.

Da li želite reč? (Da.)

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, bivši zaštitnik građana ili zaštićenik od građana, zvani Prangija, dopunski član Demokratske stranke, njihov kandidat na izborima je dobio od britanske ambasade zajedno sa Šabićem 80.000 funti, što znači 100.000 evra i od tog trenutka njih dvojica prerastaju u političare.

Gospodin Janković, a i prethodni govornik su optuživali vladajuću koaliciju za krađu na izborima. Radi građana, izbori se sprovedu po propisima koje je donela Demokratska stranka i sve te stranke koje su nastale od Demokratske stranke. Zakon o finansiranju stranaka je donela Demokratska stranka i ove stranke nastale od te žute kvočke, ti sitni žuti pilići. Dakle, oni su doneli Zakon o finansiranju političkih stranaka i političkih aktivnosti. Danas im to ne odgovara i optužuju nekoga za krađu.

Dame i gospodo narodni poslanici, dirljivo je kad Saša Janković i gospoda iz Demokratske stranke, te žute kvočke koja je proizvela još dosta stranaka, govore o korupciji. Boris Tadić je pobjegao kad je zavalio Demokratsku stranku u dug od ne znam koliko miliona evra, a Dragan Đilas je kupio Demokratsku stranku, jer je preuzimanjem duga pretvorio Demokratsku stranku u privezak. Oni pričaju o korupciji i napretku zemlje. Pa oni sopstvenu stranku ne mogu da izvedu iz bedaka. Ne mogu. Četiri godine im je stranka u blokadi. Uzeli su milione, kamione, avione. Nije bilo veće korupcije na zemaljskoj kugli nego kad su oni vladali. Nisu ni svoju stranku razdužili. Oni pričaju o poštenju i o korupciji.

Global financial integrity, međunarodna organizacija, procenila je da su ukrali i pokrali 51 milijardu samo do 2010. godine. Oni pričaju o stanovima. Pa nemam ja stan od 329 kvadrata, ni gospodin Martinović. To ima Šutanovac. To vam je bio predsednik tih vaših žutih kvočki ili kako se to zove. Nemamo mi stanove u Beču od 160 kvadrata, to ima Ješić. Nemamo mi stan od 100 kvadrata, to ima gospodin Ćirić. Nemamo mi vilu od milion evra, to ima gospodin Jeremić. Nemojte da nama i gledaocima vređate zdrav razum i da vi pričate o korupciji. Verujem da se vi u nju najbolje razumete. Vi ste korumpirani. Evo, ovo malo potomče je uzelo 50 miliona na ovaj fond i zavalio onu Julijanu da odgovara za to. On je uzeo pare da šiša travu u februaru, 50 miliona dinara. Nemojte vi o korupciji, ko boga vas molim. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 18, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Sanda Rašković Ivić predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti i sagledavanja stanja u kome se trenutno nalazi projekat „Beograd na vodi“.

Izvolite.

SANDA RAŠKOVIĆ IVIĆ: Hvala, gospođo predsednice.

Aktuelizuje se potreba osnivanja anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i sagledavanja stanja u kome se nalazi Beograd na vodi. Naime, pre nekih 10-ak dana dva radnika, dva mlada čoveka pala su sa visine od 60 metara i, naravno, izgubili su život. Inspekcija rada nije ušla na ovaj objekat. Ne znamo zašto. Ministar za socijalna pitanja je ovde rekao da je firma rekla sve, a inspekcija rada firmi veruje na reč. Dakle, da li smo došli do toga da je, zaista, Beograd na vodi ekstrateritorijalan u Srbiji, u Beogradu i da tamo naša, srpska inspekcija rada ne može da uđe da snimi stanje i da vidi o čemu se tu radilo.

Naime, još od 2015. godine, od aprila, kada je usvojen leks specijalis koji je Beograd na vodi učinio republičkim projektom, koji je označio Beograd na vodi kao projekat od posebnog državnog, odnosno republičkog značaja, iako ne znam zašto bi to bilo od posebnog značaja jer tu se radi samo o stambenim zgradama i o šoping molovima, ni o kakvim rudnicima, aerodromima ili nekoj specijalnoj industriji, mi i dalje ne znamo ko je tu investitor, koja poslovna banka garantuje uspešnu realizaciju projekta. Studiju izvodljivosti niko nije video, kao ni celokupan projekat, a on bi trebalo da bude dostupan javnosti s obzirom na to da se radi o projektu od posebnog državnog značaja.

Stručna javnost koja je od samog početka bila protiv projekta je protiv tog projekta i danas. Kakve su posledice? Posledice su ne samo da je polupan deo Beograda, Savamala, i da je tu jedan čovek posledično izgubio život posle u bolnici, izmešten je železnički saobraćaj, železnička stanica se izmestila u Topčider ili ne znam gde sve nisu nikle sitne stanice, preti se i rušenjem mosta, preuzet je Hotel „Bristol“, koji je pod zaštitom spomenika kulture u Srbiji i iz tog istog hotela su iseljene, nasilno, porodice vojnih lica koje su tu našle svoj novi dom...

PREDSEDNIK: Vreme.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Slaviša Ristić predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti zbog kojih je došlo do dramatičnog porasta nasilja nad

Srbima i nealbanskim stanovništvom na severu AP Kosovo i Metohija u periodu od 2013. godine do danas.

Reč ima Slaviša Ristić.

Izvolite.

SLAVIŠA RISTIĆ: Zahvaljujem se, predsednice.

O nasilju na severu Kosova i Metohije u periodu koji sam naveo u predlogu možemo, nažalost, govoriti satima. Nažalost, nemamo toliko vremena. Brojni su primeri nasilja, brojna su krivična dela koja su učinjena u ovom periodu, od ubistava, preko prebijanja i zastrašivanja građana, preko paljenja automobila, bacanja bombi i eksplozivnih naprava, preko zastrašivanja građana na izborima, preko lomljenja glasačkih kutija itd. Nažalost, sve se završilo tragičnim, odnosno ne završilo, ali kulminiralo tragičnim ubistvom Olivera Ivanovića.

Mislim, i to pre svega treba da istaknem, da je potrebno formirati ovaj anketni odbor da bi se, pre svega, utvrdila uloga tzv. Srpske liste oko većine ovog nasilja, a pre svega oko zastrašivanja građana i oko mnogobrojnih primera gde se satanizuju politički protivnici, politički neistomišljenici SNS i tzv. Srpske liste. Mi se dobro sećamo koja je satanizacija krenula od strane Srpske liste uoči tzv. kosovskih izbora, protiv Olivera Ivanovića. Ne želim, nemam dokaze da to dovodim u vezu, ali u svakom slučaju na čoveka je stavljena meta.

Najnoviji primer gde je tzv. Srpska lista optužila mene lično i Pokret Srba sa Kosova i Metohije „Otadžbina“ da smo mi, navodno, krivi, da smo doveli Hašima Tačija na sever Kosova. Dakle, zaista jedan neprizoran napad. Ne želim da ovom prilikom polemišem sa tim ljudima, ne želim da polemišem sa ljudima koji su svoje srpsko državljanstvo zamenili državljanstvom republike Kosovo, ne želim da polemišem sa ljudima koji su na platnom spisku Hašima Tačija, sa ljudima koji su učestvovali na separatističkim izborima i nakon toga postali ministri, poslanici u tzv. nezavisnom Kosovu, sa ljudima koji su samo dva dana pošto je predsednik Republike posetio Kosovo i Metohiju otišli na poklonjenje Hašimu Tačiju i verovatno tamo dogovorili upad Hašima Tačija na sever Kosova i Metohije.

Na kraju da kažem, dok sam ja bio u vlasti, dok sam bio na neki način odgovoran za politiku u tom delu severa Kosova i Metohije zajedno sa pripadnicima „Otadžbine“ koji se ovde satanizuju, Hašim Tači je mogao Zubin Potok i jezero Gazivode samo da gleda na TV ekranima, a o upadu sa teroristima, sa ROSU jedinicama mogao je samo da sanja. Dakle, zato mislim da treba formirati ovaj anketni odbor koji bi pre svega utvrdio odgovornost i ulogu oko ove satanizacije i Kancelarije za KiM i kabineta predsednika Aleksandra Vučića, jer sam potpuno siguran da ovi ljudi to ne pišu, već da to u njihovo ime piše neko drugi. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Narodni poslanik Marijan Rističević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za izjave Sande Rašković Ivić o Srebrenici i „Oluji“.

Da li želite reč? (Da.) Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poslednja izjava Sande Rašković Ivić je bila – svud me diraj, ali u kafić nemoj.

Ona je ovde, a to se odnosi na pokušaj uklanjanja divljeg objekta, čini mi se u Vrbasu, gospodine Bečiću, kada su policija i nadležni organi pokušali da uklone neki objekat koji je pripadao Vuku Potomku, tada se pojavio i njen partijski drug i, kako to kažu neki mladi, iznabadao policiju, fizički se suprotstavio, i to govori o načinu na koji su oni gradili.

Takođe, ona je saborac tog istog Bore Novakovića koji je sprečavao lice u obavljanju službene dužnosti tako što ga je tukao i ne znam otkud taj čovek više na slobodi, koji je u Novom Sadu gradio, a kako je gradio, to znaju i policija i tužilaštvo. Sud njihove partije je malo labav, ali ja verujem da će doći vreme kada će i sud početi da radi, da su oni gotovo nestali i ne treba više da im vraćaju usluge. Tako je nastala ta parola Narodne stranke – svud me diraj, ali u kafić nemoj.

Sa tim u vezi, to se desilo negde u podne kada čestiti i radni ljudi rade, njihovi partijski saborci sede u kafiću, piju i ogovaraju predsednika Republike i aktuelnu vlast.

Da vidimo šta ćemo o kršenju Deklaracije koju je usvojila ova skupština. Ona je rekla da je Srebrenica veliki zločin, za kojim žalim i ja. Svako treba individualno da odgovara za zločin koji je počinio, ali treba da odgovaraju i oni koji su zločini počinili oko Srebrenice jer jedan zločin je pothranio drugi zločin.

Gospođa Sanda Rašković Ivić, iako je bila poslanik u to vreme, koliko se ja sećam, ili je bila ambasador u Rimu za pet hiljada evra, došla je i rekla da je Srebrenica genocid i time prekršila dokument ove skupštine, najvišeg organa u ovoj zemlji.

Takođe je rekla po pitanju „Oluje“, gde je proterano preko 200.000 ljudi, pred Leticom, a gle čuda, još jedan Rašković je pred Leticom rekao da su njegovi unuci to i to, baš na njegov nagovor itd., da je „Oluja“ bila humanitarna akcija. Ako je za nju humanitarna akcija proterivanje 250.000 ljudi, onda ja mislim da je ona operisana od sramote. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanica Marinika Tepić predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Krivičnog zakonika.

Da li želite reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri , protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Poslanica Marinika Tepić predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o igrama na sreću.

Izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Evo, pune su dve godine otkada pokušavam da dobijem podršku vladajuće većine da stavimo na dnevni red izmenu Zakona o igrama na sreću, kako bi se dodatni prihodi od kockarnica, kladionica, Narodne lutrije, poker aparata preusmerili za lečenje najtežih pacijenata koji se ne mogu lečiti u Republici Srbiji.

Na više desetina sednica koje smo imali u ovom sazivu, tačnije od 12. oktobra 2016. godine kada sam prvi put počela da obrazlažem ovaj zakon i tako na svakoj sednici kada se utvrđuje dnevni red, vladajuća većina, odnosno njeni poslanici sedeli su skrštenih ruku, apsolutno nemi na ovaj apel, dok istovremeno prorežimski tabloidi bukvalno stigmatizuju, vređaju, ponižavaju, a evo, od jutros su ponovo prokažene i javne ličnosti koje su se uključile da svojom voljom, humanitarnim i dobrovoljnim radom prikupljaju sredstva za lečenje, naročito najmlađih, odnosno dece.

Jutros su osvanule naslovnice nekih tabloida gde je Sergej Trifunović ponovo prokažen, gde ga čine kriminalcem samo zato što je prepoznao sve naličje ovog sistema i samo zato što pokušava da pomogne naročito preneraženim roditeljima koji ne znaju kome da se obrate.

Mi smo slušali i čuli više obrazloženja resornog ministra Lončara, koji je maltene okrivio i roditelje odgovorivši da nisu na vreme reagovali u administrativnoj proceduri. Logično je zaključiti, po ovome što on kaže, da su se onda ta deca lečila kod nekih vračeva, ili nekom alternativnom medicinom a ne kod lekara, u sistemu zdravlja, gde je isključivo on odgovorno lice, i ovo ponovno prebacivanje odgovornosti na nekog ne bi smelo da prođe.

Stoga ja ovog puta apelujem na vas u prvom redu, predsednice Gojković, s obzirom na to da ste vi istovremeno i predsednica Odbora za prava deteta u ovoj narodnoj skupštini, a deca imaju pravo ne samo na život, već u prvom redu na lečenje, od vas prvo očekujem da pritisnete taster „za“ i podržite da se na dnevni red stavi ovaj zakon.

Takođe, da vam kolega pomogne da stisne taster „za“ da i vaše druge kolege i koleginice to učine, a posebno molim sve koleginice u Narodnoj skupštini, ovde ima i majki i baka i sestara i tetaka i komšinica, koje su se

sigurno bar jednom suočile sa ovakvim problemom. Ako je partijski nalog iznad i lečenja i života, bar ustanite, napustite ovu salu u znak solidarnosti, bunta, zato što partiju stavljate ispred lečenja dece.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanica Marinika Tepić predložila je da se dnevni red dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Da li želite reč? (Da.) Izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Naravno. Zahvaljujem, predsednice.

Uvek imam dilemu kada treba da obrazlažem ovaj predlog za izmenu zakona i zahtev da se stavi na dnevni red, zato što ne znam šta je gore, da li da kao zagovornik decentralizacije gledam kako se čerupaju lokalni budžeti, kako se, narodski rečeno, džepare od strane političkih komesara Srpske napredne stranke, a da paralelno zahtevam da se tim lokalnim budžetima vrati ono što im je 2016. godine oteto da bi se opet u centralni budžet slilo više novca.

Dakle, ne znate šta je gore. Vratiti novac lokalima ili ostaviti republici, jer svakako oni koji zavlače ruke u džepove javnih budžeta, dakle, u novac koji obezbeđuju građani, više nemaju nikakvu meru. Nemaju je odavno, a sada su prekardašili.

Ilustrovaću to sa dva primera iz situacije u gradu koji najviše poznajem, a to je moje Pančevo, s obzirom na to da Beograd nije bio u režimu ovog zakona ali jesu svi drugi gradovi i opštine. Pančevo je na samo 17 kilometara od Beograda. Može se sve lako utvrditi. Između ostalog, jedan od aktera ovih primera sedi među nama, kolega je poslanik, nagrađen verovatno za ovo svoje nedelo, a imamo i koleginicu, takođe narodnu poslanicu iz Pančeva, koja može da posvedoči o ovome što ću izneti.

Ono što je jeziv primer zloupotrebe lokalnih budžeta, iako bih ja i dalje, kao neko ko je zagovornik decentralizacije, ponavljam, tražila da se omogući da autonomno odlučuju gradonačelnici, predsednici opština o sredstvima poreskih obveznika u svojim mestima, jesu primeri kolege Dušana Borkovića koji je uspeo da u 2017. godini, dakle samo u jednoj godini, od Pančevaca, ili iz budžeta Grada Pančeva, izvuče za svoj klub više od milion evra.

Po zvaničnim podacima koji su objavljeni, više od 117 miliona dinara je opredeljeno za njegova dva privatna, porodična kluba, što se lakim uvidom u APR može videti s obzirom na to da mu se i brat Strahinja i supruga Adrijana provlače kroz akta o ova dva kluba, AMK „Geb tim“ i ASK „NIS Petrol tim“, naravno prijavljenih na porodične privatne adrese, i to samo u 2017. godini. Da ne govorim o prethodnim stanjima, kada je čitav budžet za sport Grada Pančeva u jednoj godini bio 100 miliona, a klubovi Dušana Borkovića su dobili još 100 miliona, samo njegovi klubovi.

Dodatni, katastrofalni primer je čuveni primer „Brifing Banata“, medija, tzv. portala koji je isisao sve budžete u južnom Banatu, da bi se ispostavilo da vesti ne postoje i da je njegov glavni urednik lični vozač Branka...

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodna poslanica Marinika Tepić predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zabrani manifestacija neonacističkih ili fašističkih organizacija i udruženja i zabrani upotrebe neonacističkih ili fašističkih simbola i obeležja.

Izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Ovo je još jedna prilika da upravo ova vladajuća većina podrži da se na dnevni red stavi izmena ovog zakona u članu 5, koji podrazumeva da je zabranjeno da fašisti i neonacisti iskazuju mržnju kroz svoje simbole, svoje delovanje, svoje akcije, ne samo prema pripadnicima nacionalnih manjina, crkvama i verskim zajednicama, već i prema pripadnicima LGBT populacije.

Strašno je važno da to uradi upravo ovaj saziv i da se podigne baš ovde u Narodnoj skupštini svest o tome, posebno među poslanicima SNS, da antidiskriminatorne odredbe moraju da budu prepoznate u svim pozitivnim propisima Republike Srbije i da nije dovoljno samo šetati se jednom godišnje na „Prajdu“ ili objavljivati flajere, liflete itd., dajući podršku autovanim, naročito javnim funkcionerima koji su pripadnici LGBT populacije, već je važno da zakonima omogućite jednaka prava i onima koji nisu isti.

Dakle, morate pokazati konačno svest o tome da, iako građani Srbije nisu isti, moraju biti jednaki pred zakonom. To bi vam ujedno bila i prilika da se na neki način izvinite predsednici Vlade, gospođi Ani Brnabić, koja je u vreme kada je ovde vređena od šefa Poslaničkog kluba SNS Aleksandra Martinovića bila ministarka, jedina koja je u tom danu sedela ovde u klupama, ali tada smo čuli naočigled sveukupne javnosti Republike Srbije da šef SNS, Poslaničkog kluba ovde u Narodnoj skupštini, deli ljude na zdrave i obolele u odnosu na njihovo seksualno opredeljenje. I nikada se nije izvinio. Dve godine su prošle. To je bila kasna jesen 2016. godine i nikom ništa.

Dakle, zbog vas je u prvom redu važno da pokažete da ste svesni kakav odnos imate prema građanima Republike Srbije koji takođe pune budžet Republike Srbije, bez obzira na to da li su glasali za vas ili nisu glasali za vas ili uopšte nisu glasali, bez obzira na to da li su pripadnici LGBT zajednice ili nisu. Zbog toga im morate obezbediti jednaka prava i ovo je pravi način, kažem naročito da se i gospodin Martinović i njegove kolege iz poslaničkog kluba konačno izvine sada premijerki Ani Brnabić. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Marijan Rističević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za afere povezane sa bivšim pokrajinskim sekretarom za sport i omladinu Marinikom Tepić i nenamenskim trošenjem sredstava.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja nemam ništa protiv što je Marinika Tepić za šest meseci promenila četiri partije. Koliko se ja sećam, bila je kod Nenada Čanka. Njega poznajem po lupanju nekih tabli, ali ja mislim da je on bio previše, ovako, mirnodopski tip za nju, pa je rešila da pređe kod Jankovića koji je hteo, kao Čaušesku, da likvidira predsednika Republike Srbije i da postane premijer sa 16% glasova. Posle toga je bila kod Živkovića, najverovatnije zbog lepog vina, pa je odatle otišla kod gospodina Đilasa i Boška Obradovića. Još samo Jehovin svedok nije bila i ja nemam ništa protiv što je ona prošla sve te organizacije.

Ali ona ovde priča o nekim nacionalističkim skupovima itd. Osoba koja je u savezu sa Boškom Dverićem Obradovićem Ljotićem. On je Ljutić, gospođo predsedavajuća, odnosno Boško Obradović nije Ljutić, on je Ljotić. Dakle, tek toliko da znamo. I ona je sklopila savez sa Boškom Obradovićem koji veliča Dimitrija Ljotića, jedinog Srbina koji je ponudio svoje trupe Vermahtu, koji je dokazani neonacista. Dakle, ona je sa njim sklopila koaliciju i sada ona priča o tome kako je ona protiv nacionalističkih organizacija.

Možda je ona protiv nacionalnih umerenih organizacija, možda i provocira da sebi da na važnosti, ali možemo svi zajedno da zaključimo da ona jeste u savezu sa Draganom Đilasom, da jeste u savezu lopuža, prevaranata, ljotićevaca, sa Boškom Obradovićem, sa Dverima i ona priča o LGBT populaciji. Ja stvarno ne znam, ja mislim da je te demonstracije protiv toga upravo taj Boško Ljotić održavao.

Dakle, ona priča jedno, a udružuje se sa takvim istim, doduše ne sama. Tu je i ova Lutovčeva, ili Zalutovčeva ili Zaludovčeva, organizacija. Ja stvarno ne razumem kakav je taj savez lopuža, prevaranata, ljotićevaca. Em primaju sve, em su kao korpa za otpatke svih ideologija, em su kao korpa za otpatke svih restlova političkih stranaka i udruženja. Ali Marinika Tepić je i kao sekretar za sport u Pokrajini favorizovala neka privatna sportska društva u vidu bodi-bildera, koji ovako lepo izgledaju, i zato ja tražim da se ispita njeno poslovanje, s obzirom na to da gospođa, koliko ja znam, ima dva stana. Jedan je u Novom Sadu, tamo preko 100 kvadrata, jer oni ništa nisu ni znali u korupciji da uzmu, već mora odmah da bude preko 100 kvadrata, ima i neku imovinu u Pančevu i

da se ispita veza između sportskih klubova i njenog delovanja u sportskim organizacijama u Vojvodini. Hvala.

PREDSEDNIK: Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 22, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Marijan Rističević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za afere povezane sa bivšim gradonačelnikom Beograda Draganom Đilasom i nenamenskim trošenjem sredstava.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, vi svakako znate da je BDP ovih godina daleko veći nego što je bio za vreme vlasti Tadića, Đilasa, Jeremića i tog celog saveza raznih pelješanovića, varajića i mutibarića.

Takođe vrlo dobro znate da je budžetski deficit, koji je bio preko 7%, sada nula. Takođe znate da je inflacija, koja je tada bila od 7% do 10% godišnje, sada između 1% i 2%. Takođe, svi znamo da je rast kursa, koji je u vreme Đilasa i ekipe bio između 7% do 15% godišnje, sada nula. Takođe znate da pokrivenost uvoza, koji je za vreme Đilasa i ostalih mutibarića i pelješanovića bio oko 52%, da je uvoz pokriven izvozom sada gotovo 80%. Takođe znate da za penzije više ne moramo da izdvajamo pola, već je dovoljno da novim zapošljavanjem izdvajamo samo 30%. Takođe znate da je nezaposlenost za vreme Đilasa i ekipe varajića, pelješanovića, prevaranata itd., prodavaca magle bila 26%, da je sada svedena na, čini mi se, cifru od 11–12%, neka me isprave ovi koji to malo bolje poznaju od mene.

Takođe znate da je proizvodnja skočila. Takođe znate da je politički ugled Srbije u svetu znatno skočio i da imamo podršku u nekoliko velikih sila, da Srbija više nije politički obezglavljena, da u Srbiji više ne može da se krade kao za vreme Đilasa, koji je zajedno sa „Deltom“ doveo „Deltin“ menadžment u PKB i za samo jednu godinu uvećao je gubitak PKB-a za sedam i po milijardi, ukupan dug je nabacio na 9,9 milijardi, što je 87 miliona evra. Njegov cilj je bio da ispumpa pare iz PKB-a, da mu snizi vrednost i da onda za deo ispumpanih para kupi PKB po znatno nižoj ceni, da ga kupi za deset miliona evra, kao što su navikli sa drugim preduzećima, jer su kupili nekoliko stotina kombinata u Srbiji za cenu koja nije prešla ukupno 50 miliona evra, a jedan PKB je ovih dana prodat za 102 miliona evra bez stočnog fonda koji će tu cenu uvećati za 20 miliona.

Zato ja tražim da se ispita poslovanje gospodina Đilasa, ne samo vezano za PKB, jer je čak pokušao da „Deltin“ menadžment koji je doveo nagradi za taj gubitak sa 75 miliona dinara, i zato tražim da se sve njegove malverzacije, a ima ih puno, na kojima je zaradio 100 miliona evra ispitaju, kao i poslovanje cele ove družine sa njim. Hvala.

PREDSEDNIK: Vreme.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 16, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Marijan Rističević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za aferu „Lutrija Srbije“ povezanu sa Đorđem Vukadinovićem.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Marijan Rističević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za privatizaciju Duvanske industrije i umešanosti u to tadašnjeg državnog vrha na čelu sa tadašnjim premijerom Zoranom Živkovićem.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Marijan Rističević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za aferu „Vinograd“ i imovinu bivšeg premijera Zorana Živkovića.

Da li želite reč? (Ne.) Hvala.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Poslanik Marijan Rističević predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za stečajnu aferu povezanu sa bivšim ministrom privrede Sašom Radulovićem.

Stavljam na glasanje predlog.

Zaključujem glasanje: za – 18, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen predlog.

Molim vas da pre utvrđivanja i glasanja dnevnog reda utvrdimo kvorum.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je prisutan 131 poslanik.

Narodni poslanik Aleksandar Martinović predložio je da se obavi zajednički načelni i jedinstveni pretres o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine, Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Hrvatske o

saradnji u oblasti zaštite životne sredine i očuvanja prirode, Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma o očuvanju afričko-evroazijskih migratornih ptica vodenih staništa, Predlogu zakona o potvrđivanju Protokola o održivom transportu uz Okvirnu konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata, Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma o očuvanju populacija slepih miševa u Evropi, Predlogu odluke o davanju saglasnosti na Odluku o izmenama Finansijskog plana Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje za 2018. godinu i zajednički jedinstveni pretres o Predlogu odluke o izmeni Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama (od 24. jula 2018. godine, kao i od 12. juna 2018. godine), Predlogu odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije koji je podnela Poslanička grupa Srpska radikalna stranka (od 15. septembra 2018. godine i od 23. jula 2018. godine), Predlogu odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije koji je podnela Poslanička grupa Socijaldemokratska partija Srbije, Predlogu odluke o izmeni Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije koji je podnela Poslanička grupa „Dosta je bilo“ i Predlogu odluke o prestanku funkcije predsednika Osnovnog suda u Somboru.

Da li poslanik Martinović želi reč? (Ne.) Hvala vam.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 131, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da je prihvaćen predlog za spajanje rasprave.

Pošto smo se izjasnili o ovim predlozima, stavljam na glasanje Predlog dnevnog reda u celini.

Zaključujem glasanje: za – 131, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da je utvrđen dnevni red izglasan u celini.

Molim Službu da nam pripremi prečišćeni tekst dnevnog reda.

Dnevni red:

1. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine, koji je podnela Vlada (od 22. juna 2018. godine),

2. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Hrvatske o saradnji u oblasti zaštite životne sredine i očuvanja prirode, koji je podnela Vlada (od 21. maja 2018. godine),

3. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o očuvanju afričko-evroazijskih migratornih ptica vodenih staništa, koji je podnela Vlada (od 20. aprila 2018. godine),

4. Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o održivom transportu uz Okvirnu konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata, koji je podnela Vlada (od 24. januara 2018. godine),

5. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o očuvanju populacija slepih miševa u Evropi, koji je podnela Vlada (od 24. januara 2018. godine),

6. Predlog odluke o davanju saglasnosti na Odluku o izmenama Finansijskog plana Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje za 2018. godinu, koji je podnela Vlada (od 28. septembra 2018. godine),

7. Predlog odluke o izmeni Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama, koji je podnela predsednik Narodne skupštine Maja Gojković (od 24. jula 2018. godine),

8. Predlog odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama, koji je podnela predsednik Narodne skupštine Maja Gojković (od 12. juna 2018. godine),

9. Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa Srpska radikalna stranka (od 15. septembra 2018. godine),

10. Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa Srpska radikalna stranka (od 23. jula 2018. godine),

11. Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa Socijaldemokratska partija Srbije (od 20. jula 2018. godine),

12. Predlog odluke o izmeni Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa „Dosta je bilo“ (od 8. juna 2018. godine),

13. Predlog odluke o prestanku funkcije predsednika Osnovnog suda u Somboru, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu (od 21. septembra 2018. godine) i

14. Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa Srpska napredna stranka (od 28. septembra 2018. godine).

Poštovani poslanici, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18.00 časova.

U vezi sa članom 87. stav 1. Poslovnika, utvrđujem pauzu u trajanju od jednog časa.

Sa raspravom po dnevnom redu ćemo početi u 15.00 časova.

(Posle pauze – 15.00)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa daljim radom.

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da su pozvani da sednici prisustvuju Goran Trivan, ministar zaštite životne sredine, Siniša Mali, ministar finansija, Ivan Karić, državni sekretar Ministarstva za zaštitu životne sredine, Jelena Tanasković, Željko Pantelić, Slobodan Perović, Biljana Filipović Đurišić, Jasmina Jović, Darko Komnenić, Slađana Đukić, Andrej Bojić, Branislava Atanasković, Darinka Radojević, Dušan Ognjanović, Aleksandra Došlić, Nikola Maravić, Milorad Dubak, Vladimir Mihajlović i Marija Raičević.

Saglasno Odluci Narodne skupštine da se obavi zajednički i načelni pretres i jedinstveni pretres o predlozima akta iz dnevnog reda po tačkama od 1. do 6, a pre otvaranja pretresa, podsećam vas da, prema članu 97. Poslovnika Narodne skupštine, ukupno vreme rasprave za poslaničke grupe iznosi pet časova, kao i da se ovo vreme raspoređuje na poslaničke grupe srazmerno broju narodnih poslanika, članova poslaničke grupe.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč sa redosledom narodnih poslanika.

Prelazimo na tačke 1–6 dnevnog reda (zajednički načelni i jedinstveni pretres):

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE;

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE HRVATSKE O SARADNJI U OBLASTI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE I OČUVANJA PRIRODE;

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O OČUVANJU AFRIČKO-EVROAZIJSKIH MIGRATORNIH PTICA VODENIH STANIŠTA;

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O ODRŽIVOM TRANSPORTU UZ OKVIRNU KONVENCIJU O ZAŠTITI I ODRŽIVOM RAZVOJU KARPATA;

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O OČUVANJU POPULACIJA SLEPIH MIŠEVA U EVROPI;

– PREDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU O IZMENAMA FINANSIJSKOG PLANA REPUBLIČKOG FONDA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ZA 2018. GODINU.

Saglasno članu 157. stav 2. i čl. 170. i 192. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram zajednički načelni i jedinstveni pretres.

Da li predstavnici predlagača žele reč? (Da.)

Reč ima ministar gospodin Zlatibor Lončar.

Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Republike Srbije, na inicijativu Upravnog odbora Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje od 11. septembra ove godine Ministarstvo zdravlja je preko Ministarstva finansija pokrenulo proceduru za postupak izmene finansijskog plana RFZO za 2018. godinu iz sledećih razloga.

Po preporuci DRI, a po usvajanju završnog računa RFZO za 2017. godinu, RFZO se obavezao da će pokrenuti inicijativu kod nadležnog ministarstva da se u predlogu rebalansa Finansijskog plana za 2018. godinu planiraju i preneti neutrošena sredstva na dan 31. decembar 2017. godine i da se za taj iznos uvećaju rashodi i izdaci RFZO u iznosu od tri milijarde i 600 miliona dinara.

Na inicijativu RFZO Vlada Republike Srbije donela je zaključak od 31. maja ove godine na način da se opredeljena sredstva za lečenje retkih bolesti uvećaju sa milijardu i po dinara na dve milijarde dinara.

Dodatna sredstva iz budžetske rezerve u iznosu od 500 miliona dinara već su raspoređena u okviru Razdela 27. Ministarstva zdravlja, a usvajanjem rebalansa RFZO stiče uslov da izmenom finansijskog plana za 2018. godinu iskoristi navedena sredstva.

Ukupna dodatna sredstva u novom Finansijskom planu RFZO u iznosu od četiri milijarde i 100 miliona dinara raspoređuju se na sledeći način: lekovi izdati na recept – dve milijarde dinara, lekovi za retke bolesti 500 miliona dinara, pomagala i naprave 600 miliona dinara, naknadne zarade usled privremene nesposobnosti za rad milijardu dinara. To je ukupno četiri milijarde i 100 miliona dinara. Za realizaciju izmene Finansijskog plana RFZO nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije.

Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Republike Srbije, sve navedeno ste već dobili u materijalu za ovu sednicu. Suština ovih formalnih obrazloženje jeste ono što je među brojnim drugim pozitivnim stvarima obeležilo naš rad poslednjih godina, a to je

činjenica da do 2012. godine oboleli od retkih bolesti nisu imali priliku da se adekvatno leče u Srbiji.

Dozvolite da vam ukratko predstavim šta su retke bolesti. To je heterogena grupa oboljenja, čije je osnovno zajedničko obeležje niska prevalenca. Prema podacima Međunarodne baze, u svetu je poznato oko 7.000 retkih bolesti.

Prema definiciji Evropske komisije, retke bolesti su one koje pogađaju manje od pet osoba na 10.000 osoba. Procenjuje se da danas postoji između 6.000 i 8.000 retkih bolesti i da od 6% do 8% populacije, odnosno oko 36 miliona osoba u EU boluje od neke retke bolesti.

Od ove godine se kod nas u Institutu za javno zdravlje „Batut“ vodi Registar retkih bolesti u Republici Srbiji, ali njegovo uvođenje je u toku, tako da taj proces registrovanja još traje i trajaće, jer se retke bolesti otkrivaju skoro na dnevnom nivou.

Napredak za lica obolela od retkih bolesti učinjen je 2012. godine, kada je u budžetu Ministarstva zdravlja opredeljeno 130 miliona dinara. Iako nedovoljna, ova sredstva su, zaključkom Vlade Republike Srbije o načinu korišćenja sredstava, opredeljena za lečenje lica obolelih od urođenih bolesti metabolizma, koja se leče enzimskom supstitucionom terapijom.

Za sprovođenje ovog zaključka Vlade, pri RFZO je formirana Komisija za lečenje urođenih bolesti metabolizma, koja je donela odluku da se iz ovih sredstava u 2012. godini leče četiri maloletna pacijenta sa Gošeovom bolešću i četiri pacijenta sa MPS I.

Naredne, 2013. godine obezbeđen je isti iznos sredstava za obolele od retkih bolesti, a tek od 2014. godine ta sredstva se iz godine u godinu povećavaju. Tako je 2014. godine opredeljeno 260 miliona dinara, naredne godine 335 miliona, 2016. godine 600 miliona, a 2017. godine milijardu i sto miliona dinara.

Ove godine se od prvobitno planiranih milijardu i po dinara, što je uvećanje od 36% u odnosu na 2017. godinu, i sa ovih dodatnih 500 miliona dinara, u Srbiji se o trošku države leči oko 200 pacijenata iz grupe retkih bolesti i to deca obolela od urođenih bolesti metabolizma kod kojih je bolest dijagnostikovana do 18. godine života, lica obolela od urođenih bolesti metabolizma kod kojih se koristi enzimska supstitucionna terapija, lica obolela od retkih bolesti koja se tek uključuju u lečenje o trošku države a za koje Komisija za lečenje urođenih bolesti metabolizma proceni da postoji dokazana efikasna terapija, lica obolela od retkih tumora svih lokalizacija i lica obolela od hereditarnog angioedema.

Samo da ponovim ako je nekome promaklo – 2011. godine nula dinara za obolele od retkih bolesti. Godine 2012. u Srbiji se osam pacijenata obolelih

od retkih bolesti leči o trošku države, a 2018. godine država za lečenje oko 200 dece izdvaja dve milijarde dinara. Hvala vam na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar gospodin Goran Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Hvala lepo.

Poštovani predsedavajući, dame i gospodo poslanici, dozvolite mi da u nekoliko prosto proširenih rečenica iskažem danas ono što smatram da je potrebno reći kada je u pitanju predlog zakona koji imate pred sobom i nekoliko sporazuma i pravilnika koje hoćemo da razmotrimo zajedno sa vama.

No, pre nego što pređem na sve ovo, dozvolite mi da kažem da je zaštita životne sredine jedna od osnovnih tekovina modernog društva, a da je na tom putu to naše Poglavlje 27, kojim se bavimo pregovarajući sa EU, jedno od najskupljih i, razume se, najkomplikovanijih. Za nas koji se bavimo životnom sredinom ono, razume se, predstavlja i najvažnije poglavlje kojim će se Srbija baviti budući da je, bez obzira na moguću spočitano pretencioznost u ovome što govorim, zapravo reč o tome da se sve sektorske politike moraju uklopiti u zaštitu životne sredine, jer sve oblasti i sektori rada u bilo kom društvu, pa i Srbiji, moraju biti podložni principima koji se tiču zaštite životne sredine.

To često nije lako. Razume se da često mi koji radimo ove poslove ili promovišemo ove ideje nailazimo na prepreke, ali ovo je pitanje kvaliteta naših života i kao što čujemo, između ostalog, i ulaganje u zdravlje i život naših ljudi, ali isto tako je finansijski veoma zahtevno.

Ukoliko hoćemo da participiramo i da povlačimo sredstva iz evropskih fondova koji su danas postali dostupni našoj republici, moramo da budemo spremni da kao država i sami finansiramo deo tih troškova, dakle, da kofinansiramo, kako je to popularno reći i da smo mi na putu da taj sistem napravimo celovitim i onakvim kakav Srbiji odgovara u ovom trenutku, a bogami, rekao bih i u vremenu koje dolazi.

Trenutna praksa finansiranja zaštite životne sredine ne može osigurati dugoročne potrebe kada je u pitanju životna sredina i zato će ona morati da se menja i doživeće, razume se, duboke reforme zato što su potrebna dovoljna, predvidiva ali i stabilna sredstva da bismo finansirali ono što su potrebe koje se, kada je Srbija u pitanju, mere sa oko procenjenih 15 milijardi evra uložених u kvalitet životne sredine, što će na kraju rezultirati boljim kvalitetom naših života i dužem životom svakog našeg građanina.

Konkretan zakon i izmene koje danas predlažemo tiču se fonda koji zovemo IPARD 2 i to je, zapravo, IPARD 2 program. Reč je, zapravo, o pretpristupnoj pomoći za ruralni razvoj koja se meri, praktično, vremenskim periodom između 2014. i 2020. godine i da su korisnici ovih sredstava, zapravo, pravna i fizička lica. Ova sredstva su predviđena za uzgoj, proizvodnju, preradu

u prehrambenoj i poljoprivrednoj proizvodnji i, razume se, obuhvataju investicije i u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava.

Smisao ovih izmena koje danas preporučujemo da razmotrite jeste u tome da bismo našim individualnim gazdinstvima i fizičkim licima mogli da pomognemo da bi mogli da, zapravo, ispune sve ono što je potrebno da bi mogli da participiraju i potražuju sredstva iz ovog fonda.

Takođe, moram da vam kažem da u ovom slučaju nisu potrebna dodatna sredstva u našem budžetu. Pre svega, reč je o našim inspekcijama koje treba da obave određeni deo posla i, razume se da će iz ovoga, ukoliko budete prihvatili naše predloge, ubuduće biti potreban jedan akt organa životne sredine, koji je i uslov EU i Fonda, da bi naši poljoprivrednici i poljoprivredna gazdinstva mogli uopšte da ostvare pravo na ova sredstva. To će biti akt kojim se potvrđuje da investicija ispunjava propisane uslove, pre svega u oblasti zaštite životne sredine. Pravo koje se tiče ovog zakona, a reč je o IPARD-u, mogu ostvariti pre svega fizička lica, odnosno nosioci porodičnog gazdinstva, preduzetnici, privredna društva, ali i zemljoradničke zadruge.

Prema postojećoj regulativi, nije moguće vršiti taj nadzor, o kome govorih maločas, fizičkih lica koja konkurišu za IPARD. Stoga predlažemo dopunu Zakona u članu 101a kojom stvaramo pravni osnov da bismo mogli da donesemo pravilnik kojim se određuje šta se proverava kod korisnika, potencijalnih korisnika ovog IPARD fonda. Ovo je, zapravo, i način da našim individualnim proizvođačima omogućimo da ostvare pravo na značajna finansijska sredstva iz ovog fonda.

Čitav smisao ovih izmena Zakona jeste u tome da ga ne treba komplikovati. On je, zapravo, jednostavan. Dakle, stvaramo formalnopravne uslove da bismo zaista ljudima mogli da omogućimo da konkurišu za ova sredstva.

Na današnjem dnevnom redu imamo nekoliko sporazuma i protokola. Ukratko ću da spomenem svaki od tih sporazuma i protokola.

Najpre, reč je o Sporazumu koji su potpisale Srbija i Hrvatska. Reč je o Sporazumu koji su potpisale vlade Srbije i Hrvatske 8. juna 2015. godine. Tim sporazumom je, zapravo, stvoren pravni osnov za dublju saradnju između Srbije i Hrvatske u oblasti zaštite životne sredine i ja lično mislim da je taj sporazum dobar i širok.

Važno je reći da Srbija, naročito od momenta osnivanja Ministarstva životne sredine, želi da igra ozbiljnu regionalnu ulogu kada je u pitanju ova tema i da, u skladu sa tim, mi želimo da ostvarimo i dublju i jaču saradnju sa svim zemljama u okruženju.

Moram, takođe, da kažem da i Srbiju i Hrvatsku, kao i sve zemlje u regionu, u suštini muče isti problemi koji se tiču zaštite životne sredine i da tu u osnovi, ako ćemo jednostavnije, nemamo puno toga da kažemo šta je baš

potpuno specifično samo za nas. To je specifično i za druge zemlje koje su u okruženju. Naša je ambicija da tu saradnju, zaista, podignemo na najviši mogući nivo.

Isto kao što je potrebno reći da u političkom smislu, ako želite, iako to nije tema, zaštita životne sredine je, čini mi se, tema koja nema nikakve političke hipoteke u regionu i da sve kolege koje sam susreo a da su ministri životne sredine iz regiona, u stvari, posmatraju stvar na isti način kao što i mi to radimo, da to nije pitanje politike i da je to pitanje naših boljih života i da su, zaista, svi sa kojima sam razgovarao spremni da sarađuju temeljno u oblasti životne sredine, što ćemo mi, razume se, iskoristiti kao deo sopstvenih inicijativa, budući da smo zemlja koja ovde u regionu nije mala, budući da imamo mnogo iskustva, verujući da to iskustvo koje imamo od 1991. godine, osnivajući tada Ministarstvo životne sredine, ili još bolje, u onoj bivšoj Jugoslaviji 1948. kada smo osnovali Zavod za zaštitu prirode, imamo šta da ponudimo kao znanje, kao iskustvo i moram reći kao jednu ruku koja je pružena i željna je saradnje u regionu, koja može biti na osnovama koje su potpuno bez ikakvih, kao što sam rekao, hipoteka.

Oblasti u kojima bismo sarađivali su bez ograničenja u životnoj sredini, razume se, i tu je reč o zaštiti životne sredine, zaštiti prirode. Posebno mi je interesantno da govorimo sa Hrvatima o regionu Mure, Dunava i Drave, pri čemu osim Dunava i Save ovaj region jeste značajan i može biti interesantan za nas zbog toga što, kolege kažu, mi tu imamo nekih otvorenih pitanja kada je granica naša u pitanju. Potrebno je i tu temu demistifikovati, takođe.

Političari će se dogovoriti o tome da li tu postoje neka otvorena pitanja i da li granica može biti ovakva ili onakva, ali ono što je važno sa našeg ekološkog aspekta, to je da ekologija u suštini, zapravo, ne mari za to da li će granica biti na ovoj ili onoj strani. To nas povezuje, zapravo. Nije loše da napravimo zajedničko prirodno dobro koje je zaštićeno u oblasti, recimo, Mure, Dunava, Drave.

Kad su Dunav i Sava u pitanju, o tome ne treba puno trošiti reči. Dunav je, razume se, i značajan za čitavu Evropu, ali i za nas u regionu i, takođe, spremni smo na tu vrstu saradnje. Želimo da sa njima razgovaramo i radimo na upravljanju rizicima jer nas dele isti rizici.

Klimatske promene su donele mnogo teškoća koje delimo svi. Granice tu nikako ne postoje. Suše i poplave, i bolje reći padavine, koje su neumerene kada je reč o regionima, ili nepravilan raspored u toku godine su nam svima donele, zapravo, iste teškoće i ja, zaista, želim da napravim čitav sistem u ovom delu Evrope koji će biti sistem koji će svima omogućiti da dobro pratimo sve što se dešava na tom planu, da pratimo nivoe reka itd., da vas ne davim detaljima. U svakom slučaju, imamo tu još pitanja biodiverziteta i njegove zaštite i, razume se, zaštitu staništa, vrsta itd.

Što se tiče Sporazuma o očuvanju afričko-evroazijskih migratornih ptica i njihovih vodenih staništa, rekao bih da treba da vam kažem da je to jedan od najvećih sporazuma te vrste u svetu, da je stupio na snagu 1. novembra 1999. godine još, da obuhvata oko 255 vrsta ptica i da obuhvata 119 zemalja iz Evrope, Azije, Afrike i Kanade i da kroz Srbiju prolazi oko 125, dakle, polovina svih tih vrsta o kojima pričamo i da od toga, dakle, od tih 125 čak 105 spadaju u strogo zaštićene vrste ili 14 zaštićenih vrsta.

Dakle, podsećam vas da je Srbija gnezdilište i zimovalište tih i te kako značajnih vrsta ne samo za Srbiju nego za čitav svet i da je naša uloga tu jako važna, budući da se zaista nalazimo na migratornom putu gnezdilišta i zimovališta ovih značajnih ptica. Za ovakve zemlje kakva smo mi kaže se da su država-areal ovih životinjskih vrsta. Ovde je u pitanju i naš biodiverzitet i podsećam takođe da Srbija spada u jedno od 40 najbogatijih područja biodiverzitetom na planeti i da je to razlog više da pokušamo da očuvamo sve ovo o čemu danas govorimo.

Podsećam takođe da, kada je reč o močvarnim područjima, jer ovde razgovaramo i o tome, reč je o Ramsarskoj konvenciji, koja tretira pitanje močvarnih područja, za koja ja lično smatram da su veoma važna za čitav biodiverzitet i za čitavu našu biologiju na ovom terenu, ne samo za migratorne ptice. Mi ćemo imati ambiciju kao Ministarstvo da mnogo više pažnje posvetimo ovakvim područjima kojih ima u Srbiji i da pokušamo da ih u dogovoru sa drugim subjektima zaštitimo. To znači da ih sačuvamo, unapredimo i proširimo. Hoću da kažem da su svi u regionu, osim Bosne i Hercegovine, ovaj sporazum o kojem pričam ratifikovali.

Istovremeno, ovaj sporazum omogućava pristup G fondu, a to je onaj globalni fond za zaštitu životne sredine i na kraju, hoću da vam kažem da je ovde reč o zaštiti ptica, ali isto tako o podizanju svesti bez koje nećemo ni korak dalje napraviti u ovom pravcu. Hoćemo da omogućimo istraživanja. Hoćemo da sprečimo ubijanje ptica.

Nisam siguran da ćemo moći više da skrštenih ruku gledamo krivolov i bespravno ubijanje svih tih zaštićenih ptica koje jednog trenutka treba da prelete odavde iz Srbije da odlete tamo negde na neka druga staništa, čuvajući i za ta staništa i za te biodiverzitete i za te neke druge uslove u kojima žive neki drugi ljudi, i ne samo ljudi, nego i organizmi.

Dakle, ovo pitanje je važno pitanje zbog toga što Srbija mora početi da se civilizovano odnosi prema živom svetu. To ne podrazumeva da smo samo mi prisutni ovde na ovom prostoru i na planeti. Ovo podrazumeva da ćemo i te kako od ovog trenutka više voditi računa o tome kako štitimo svoje ptice i da nečiji ekonomski ili svaki drugi interes ne može biti važniji od života tih ptica, koje su izuzetno važne za naš biodiverzitet i uopšte floru i faunu na našem području.

Dakle, tu govorimo i o ubijanju i o švercu istih tih ptica. Ali isto tako, volim da kažem da ono malopre spomenuto, od 40 područja koja su najbogatija biodiverzitetom na našoj planeti, ovo spada u deo naše lepote. Ako niste svesni u kakvoj lepoti zapravo zaista živimo, molim vas da se toga setite, bacajući pogled na divne fotografije naše Srbije koja je još uvek prelepa i koja ima šta da ponudi ne samo nama, nego i onoj deci koja dolaze posle nas.

Budemo li čuvali ovu priču o biodiverzitetu, ova priča će imati šanse da uspe i kod onih koji tek dolaze. Psiholozi znaju, i sociolozi, da se ličnost formira tako što je najvećim delom formira okruženje, a danas pričamo o okruženju.

Molim vas da to razumete i shvatite sasvim ozbiljno, jer mi, bez priče o frazama, drugu državu nemamo, i drugi biodiverzitet nemamo, a pritom smo jedno od najbogatijih područja na svetu.

Vreme je da se svi zajedno okrenemo ka tome i da svako učini ono malo što može da učini da bi to za sve nas zaista bilo i ono veliko i da, to takođe nije fraza, a moguće je.

Sada bih još nekoliko trenutaka skrenuo vašu pažnju na Protokol o održivom transportu u okviru Konvencije o zaštiti i održivom razvoju Karpata, u nekoliko rečenica.

Dozvolite mi da kažem da Konvencija ima subregionalni karakter, da je ovaj format vođen od strane Ujedinjenih nacija, Evropske unije itd., da je istu potpisalo sedam zemalja u našem okruženju – Ukrajina, Poljska, Rumunija, Slovačka, Mađarska, Češka i Srbija, razume se, 22. maja 2003. godine, sa ciljem da se osigura održivi ljudski, socijalni, kulturni, ekonomski i svaki drugi razvoj ovog predela i regiona.

Protokol je potpisan 2014. godine, a cilj je, naravno, da obezbedimo održivi transport i saobraćaj, kao i propratnu infrastrukturu u oblasti Karpata, za dobrobit prirode i buduće generacije.

Dakle, poenta je u tome da očuvamo ovaj divan region koji čini ovaj deo Evrope i sveta zaista posebnim i da transport, kao jedan suštinski remetilački faktor u ovom delu zaštite prirode, koji je važan, učinimo takvim da on ne ometa ono što je pitanje potrebe našeg očuvanja i svega onoga što sam maločas u nekoliko kratkih rečenica naveo.

Dozvolite mi, takođe, da kažem da Sporazum o očuvanju populacije slepih miševa u Evropi, ili *Eurobats*, jeste nastao 1991. godine i da je na snazi od 1994. godine, da mu je cilj zaštita i očuvanje populacije slepih miševa i da ovde na našem području imamo čak 52 vrste slepih miševa, koje su izuzetno važne za našu ravnotežu u prirodi i da one uživaju najčešće najviši stepen zaštite.

Ovde govorimo, takođe, o 66 zemalja koje su se priključile ovom sporazumu u Evropi, delovima Azije i Afrike. Ideja je da se kroz monitoring i praćenje trendova odrede i mere koje će u Srbiji biti primenjene kada bude

utvrđeno šta, zapravo, treba da radimo. Inače je utvrđeno prisustvo 29 vrsta slepih miševa, da imamo i četiri za koje smatramo da nije potpuno pouzdano da su tu i da od ovih svih vrsta čak 29 vrsta slepih miševa je na listi strogo zaštićenih vrsta.

Srbija se, naravno, očigledno nalazi na migratornom putu, na koridoru ali je, isto tako, kao i u prethodnom slučaju, zimovište ovih država areal, kako sam već rekao.

Bitno je očuvanje biodiverziteta i naše ravnoteže. Moram da kažem da je ovo jedini sisar koji zapravo i aktivno leti. Kao što znate, hrani se biljkama, ali među njima ima i mesojeda, što su u ovom slučaju insekti i sisari itd., i čine, sisari koji se nazivaju slepim miševima čine skoro jednu četvrtinu svih sisara na planeti.

Dakle, konstatujem da su nam slepi miševi značajno ugroženi i da u ovom slučaju, kao i u ranijem, imamo šta da čuvamo.

Dozvolite mi, takođe, da spomenem i protokol, Sporazum koji sam već spominjao o Karpatima, gde sam još ispuštio da kažem da sve zemlje koje su se priključile ovom sporazumu aktivno rade na onome što smo danas ovde konstatovali i da kroz ovih nekoliko sporazuma, bilo da je reč o očuvanju populacije slepih miševa, bilo da je reč o Protokolu o Karpatima ili da je reč o Sporazumu o očuvanju afričkih i evroazijskih migratornih vrsta ili o Sporazumu sa Hrvatskom, svi su neobično važni za to što bismo hteli da afirmišemo kao politiku koja je politika ove naše države, našeg predsednika i predsednice Vlade u onome što Srbija, zapravo, želi da učini, a to je da postanemo jasna, transparentna zemlja, sa jasnim politikama i posebno sa životnom sredinom koja i te kako može da bude komparativna prednost u onome što, zapravo, mislimo da treba postići.

Jako mi je važno da još jednom iznesem tu svest o tome da životna sredina zaista ne poznaje granice i da sve kolege ministri sa kojima sam se susretao u međuvremenu u regionu, bez obzira na to iz kojih država su došli, jesu bili potpuno otvoreni za ovu priču na isti ovaj način, istim ovim rečenicama koje ja danas ovde vama izgovaram i to mi daje nadu da možemo i sa Hrvatskom, Slovenijom, BiH, Albanijom, Crnom Gorom, Makedonijom, Rumunijom, Bugarskom itd., da ne ređam, zaista divno sarađivati i da mi negde svi slično mislimo o toj priči i da sve ovo što danas ovde pokrećemo kao priču i inicijativu jeste priča o nekom našem zajedništvu, kako god da se ono zvalo.

Ako to ozbiljno shvatimo, a mi to krajnje ozbiljno shvatamo, verujemo da je ovaj naš tim u Vladi i Ministarstvu životne sredine u stanju da povede nekim putem koji za Srbiju dosada nije bio sasvim uobičajen kada je životna sredina u pitanju, imamo široko polje u svemu tome, imamo kompetentnih znanja i institucija u Srbiji koje mogu da nam pomognu da sve ovo izvedemo.

Molim vas da, razmatrajući sve ovo danas, date doprinos da ovi naši akti budu bolji nego što smo ih možda mi danas ovde predložili. Hvala na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li izvestioci nadležnih odbora žele reč? (Da.)

Reč ima koleginica Aleksandra Tomić.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministri, kolege poslanici, Odbor za budžet, finansije i kontrolu trošenja javnih sredstava podržao je i dao saglasnost za odluku o davanju saglasnosti na proširenje, koje se odnosi na izmenu Finansijskog plana RFZO za 2018. godinu. I čuli ste gospodina Lončara da se radi o 500 miliona dinara, pogotovo u budžetskoj stavci 25.3 koja se odnosi na lečenje retkih bolesti.

Ali ono što smo imali prilike i na tom odboru da čujemo to je da zaista lečenje retkih bolesti, pogotovo maloletnih lica, odnosno dece, jeste od 2011. godine do danas doživelo velike transformacije. I kada govorimo o 200 današnje dece koja se leče u odnosu na onih nula lečenja iz budžeta, pokazuje veliku odgovornost Vlade Republike Srbije kroz sve ove godine da pored ekonomskih reformi, zaista je napravljen sistem po kome postoje finansijska sredstva, i kome roditelji čija su deca bolesna treba da se obrate da bi, zaista, lečenje u inostranstvu bilo plaćeno.

Lečenja su na određeni način kroz davanje sredstava i faktura direktno upućena ka bolnicama u inostranstvu, što je veoma važno, da se otkloni bilo kakva sumnja na to da se budžetska sredstva troše na ovakav ili ovakav način.

Ali moram da kažem da je RFZO zaista doživeo veliku transformaciju. Prvo, prilikom svog rada od 2013. godine do danas, pored one digitalizacije u koju smo potpuno ušli kada su u pitanju i fakture i plaćanja, uspostavljen je nov sistem funkcionisanja, uspostavljena je šestomesečna kontrola faktura, što znači da se zaista svaki dinar kontroliše kako se troši, ali i da je pojačana kontrola rada, pogotovo kada je potrebno da se promptno reaguje ukoliko su nekoj instituciji van Beograda ili u samom Beogradu potrebna dodatna sredstva, pogotovo kada je u pitanju lečenje dece i da se to, zaista, uradi na jedan adekvatan i efikasan način.

Drugo, uspostavljeni su novi fondovi za različite vrste bolesti koji nikada dosada nisu bili definisani budžetom Republike Srbije. To je važno da se kaže upravo zbog građana Srbije koji imaju prilike u javnosti da čuju svakojaše kvalifikacije, svakojaše priče, koje jednostavno ne stoje.

Na kraju, treba reći da po prvi put u Republici Srbiji RFZO uz pomoć određenih finansijskih sredstava vrši nabavku inovativnih lekova najnovijih generacija, što je jako važno, pogotovo što smo imali prilike da od ministra zdravlja čujemo da se spektar bolesti koje se danas javljaju svakim danom povećava i uvećava. Kako medicina napreduje, tako se nalaze i određeni lekovi.

Mislim da je bitno da kažemo da Srbija ide svojim putem, svetskim putem i da prati sve te inovacije i da nam je to jako važno kada je u pitanju

zdravlje ljudi. I ova tema vezana za životnu sredinu, na kraju krajeva, ima velike veze kada je u pitanju zdravlje ljudi zbog čega i jeste današnji Finansijski plan Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje jedna od tema.

Mislim da je važno da kažemo da smo na Odboru imali pitanja – da li je dovoljno dve milijarde dinara da se podrži lečenje ovolikog broja dece? U ovoj godini za sada je to projektovano ovoliko. Za sledeću godinu imaćemo, naravno, budžet pred poslanicima krajem godine i sigurno da ćemo ta sredstva projektovati na krajnje odgovoran i dobar način, gde možemo u svakom trenutku da izađemo u susret svim roditeljima sve dece koja se nađu u problemu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li predsednici, odnosno ovlašćeni predstavnici poslaničkih grupa žele reč?

Reč ima koleginica Nada Lazić.

Izvolite.

NADA LAZIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovana gospodo iz Ministarstva, poštovane koleginice i kolege narodni poslanici, prvo želim da izrazim zadovoljstvo da konačno pred nas dolaze teme vezane za zaštitu životne sredine, jer imamo retko priliku u ovoj skupštini da se samo o ovim temama može govoriti i premalo se daje značaja zaštititi životne sredine.

Takođe, želim da naglasim da ću možda u ovoj svojoj načelnoj raspravi, u ovih 20 minuta, možda neke stvari ponoviti koje je već ministar rekao. Mislim da nije naodmet da se što češće neke činjenice ponove kako bi više ušle u svest ne samo nas ovde u ovoj sali, nego uopšte građana koji prate ovu skupštinu.

Dakle, u raspravi bih krenula od Izveštaja o napretku u procesu pridruživanja Evropskoj uniji za 2018. godinu. Samo ću izneti neke činjenice. Radi se o Poglavlju 27 o kome je govorio i ministar. To je poglavlje za koje stalno tvrdimo, i više puta se već dosada čulo, da je najzahtevnije kada su u pitanju ulaganja. Prvo je bilo govora da će po onom prvom Izveštaju iz 2011. godine biti potrebno nekih 10,5-11 milijardi evra. Sada se pojavljuje cifra od nekih 15 milijardi evra, pretpostavljam zahvaljujući činjenicama, odnosno podacima do kojih se u međuvremenu došlo. U svakom slučaju, poglavlje koje je najzahtevnije.

U Izveštaju se, između ostalog, kaže: „Srbija je na izvesnom nivou pripremljenosti u oblasti životne sredine i klimatskih promena“, citirana rečenica, što ja tumačim da je skoro pa ništa, prosto da se tako krajnje grubo izrazim. Kaže se, takođe, u Izveštaju da tokom sledeće godine treba da povećamo administrativne i finansijske kapacitete, da ojačamo Agenciju za zaštitu životne sredine koja je, nažalost, ostala jedina agencija koju ova vlast nije ugasila od 2012. godine. Podsetiću da je 2012. godine ugašen Fond za zaštitu životne sredine. Zatim, da se operacionalizuje Zeleni fond i obezbede odgovarajuća sredstva za njega, da se intenzivira rad na sprovođenju i

izvršavanju kao što je zatvaranje divljih deponija, investicija u razvrstavanje i reciklažu otpada, poboljšanje monitoringa kvaliteta vazduha. Nažalost, u Srbiji smo jako skloni da ne dajemo sredstva za praćenje stanja ili za monitoring životne sredine, pa sa podacima, zapravo, imamo velike probleme, a to opet, s druge strane, stvara problem kod konkurisanja za bilo kakve fondove, bilo kakva sredstva, bilo da se radi o domaćim ili stranim. Bez adekvatnih i validnih podataka teško da nešto možete dobiti od sredstava.

Da se poboljša upravljanje rečnim slivovima i priprema za mrežu „Natura 2000“, odnosno zaštita prirode. Zatim, da se sprovede Pariski klimatski sporazum, između ostalog i za sveobuhvatne strategije za klimatske promene, koja bi bila usklađena sa okvirom Evropske unije za klimatsku i energetska politiku za period do 2030. godine i da se dobro integriše u sve relevantne sektore.

Ono što je problem zaštite životne sredine jeste da, zapravo, te intersektorske saradnje ima vrlo malo, ili bolje da kažem da nema razumevanja drugih sektora kao što je, primera radi, sektor energetike ili neki drugi jači sektori, pa smo, recimo, nedavno imali priliku da čujemo ministra energetike koji kaže da je Srbija bogata šumama. Kod nas se drvo i dalje koristi za loženje, a mi smo nedavno, ne znam pre koliko vremena, imali podatak da je, kada je ovde bio razmatran Zakon o šumama, više od 60% šuma u Srbiji da su izdanačke. Teritorija Vojvodine je izuzetno malo pošumljena i šume su izuzetno ugrožene i nedozvoljenom sečom i nedovoljnom negom. Prema tome, njegova konstatacija, prosto, ne stoji.

Kaže se u ovom izveštaju da je Srbija postigla visok nivo usklađenosti s pravnim tekovinama Evropske unije. Novi instrument za finansiranje ove oblasti Zeleni fond još uvek nije počeo sa radom, tako oni navode i da je potrebno predvidivo finansiranje na osnovu načela – zagađivač plaća, kako bi se povećale investicije u ovom sektoru.

Potreban je, kažu, dalji napredak u prenošenju i sprovođenju preostalog horizontalnog zakonodavstva, naročito Direktive o odgovornosti, što je kod nas veliki problem. U toku je rad na sprovođenju Direktive o ekološkom kriminalu i Direktive o infrastrukturi za prostorne informacije o Evropskoj zajednici. Takođe, naglašavaju da je potrebno jačati kapacitete inspekcije za zaštitu životne sredine i na centralnom i lokalnom nivou.

Ono što je kamen spoticanja, ja očekujem da nas o tome ministar više informiše, upravo je funkcionisanje inspekcije. Da li imamo dovoljno inspektora? Da li su oni dovoljno mobilni? Da li mogu u svakom trenutku da izađu na teren i reaguju na adekvatan način, jer građani neće ceniti rad ovog ministarstva i bilo kog nivoa, ako na njihove prijave i uopšte na one štete koje se naprave u životnoj sredini inspekcija ne odreaguje na vreme i ako se to ne procesuirao do kraja?

Sledeća instanca je sudstvo koje isto tako mislim da nema dovoljno kapaciteta ni dovoljno znanja da reaguje po tužbama iz ove oblasti, tako da i tu imamo problem da građani imaju povratnu informaciju šta se po određenim prijavama uradilo, odnosno da li je ono što su oni prijavili ili štete koje su negde napravljene da su na pravi način procesuirane.

Kažu, takođe, što se tiče klimatskih promena, Srbija je postigla izvestan nivo pripremljenosti, ali je sprovođenje u veoma ranoj fazi. Da ne dužim više o ovome, to su samo delovi Izveštaja iz kojih se, zapravo, vidi da mi u ovoj oblasti nismo daleko odmakli, odnosno kad kažem ova oblast, mislim na zaštitu životne sredine. To je važno, ne zbog Evrope, da li ćemo mi biti članica EU ili nećemo, bitno je da mi propise EU, koje su u zemljama, recimo, kao što je Nemačka i nekim drugim dale izuzetno dobre rezultate... To je jedna potpuno ekološki uređena zemlja, gde se, recimo, 95% otpadnih voda prečišćava i oni više taj problem nemaju, a mi već godinama pričamo da smo na nivou do 10% prečišćavanja otpadnih voda, što znači, samo sam to navela kao primer, da nedovoljno ulažemo, i to je veoma važno, pre svega zbog našeg zdravlja. Ovde imamo i ministra zdravlja i drago mi je da i on čuje ove podatke.

Danas imamo pred sobom, konačno da dođem do predloga zakona, izmene i dopune Zakona o zaštiti životne sredine, kojima se menjaju samo članovi zakona koji se odnose na korišćenje sredstava Zelenog fonda Republike Srbije za sufinansiranje projekata koji se finansiraju iz međunarodne razvojne pomoći i drugih finansijskih izvora i koji zahtevaju sufinansiranje izvora. Spomenuću i ovaj novi član zakona kojim se omogućava izrada pravilnika koji se odnosi na korisnike IPARD podsticajnih sredstava iz oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja koji su u obavezi da ispune odgovarajuće uslove zaštite životne sredine. Veoma mi je drago da konačno vidim zahteve, da se ispunjavaju zahtevi zaštite životne sredine u poljoprivredi.

Podsetiću, iako ste vi to, ministre, već spomenuli, da postoji Pravilnik kojim se bliže propisuju lica koja ostvaruju pravo na IPARD podsticaje za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava za period 2014–2020. godina. Bojim se da smo tu dosta zakasnili, da je već kraj 2018. godine, a tek sada donosimo taj pravilnik kojim se definišu kriterijumi za poštovanje pravila, odnosno ponašanja kada je zaštita životne sredine u ovoj oblasti i pitanju. Vi ste spomenuli, a ja ću navesti da prava na sredstva iz ovog fonda imaju fizička lica, nosioci komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, zatim preduzetnici, privredna društva i zemljoradničke zadruge. Da li ova sredstva koriste veliki strani učesnici, kao što je „Tenis“? Očekujem da mi pomognete. Da li će se pravila iz tog pravilnika odnositi i na takve korisnike?

Želim da naglasim da je poljoprivreda jedan od najagresivnijih zagađivača životne sredine, tj. zemljišta, vode i vazduha i, takođe, dovodi do pojave erozije tla. Veoma je važno uvažavati zahteve zaštite životne sredine u

poljoprivredi. Drugim rečima, neophodno je međusektorsko povezivanje. Naglasiću, po ko zna koji put, to je najčešće problem, što jedna oblast drugu ne uvažava, u ovom slučaju povezanost poljoprivrede i zaštite životne sredine.

Ova izmena zakona će, nadam se, u praksi biti adekvatno sprovedena i da će zahtevi, koji će se definisati ovim pravilnikom proisteklim iz ovog novog člana, biti i ispunjeni i ispoštovani. Tek onda ćemo moći reći da je zaštita životne sredine uticala na ponašanje u sektoru poljoprivrede.

Svedoci smo velikog ukрупnjavanja obradivih površina, pogotovo na teritoriji Vojvodine, gde su uništeni vetrozaštitni pojasevi između parcela. To su sad veliki kompleksi, i uz puteve. Postoji jedan podatak da se, recimo, na teritoriji Vojvodine, sa jednog hektara zemlje, godišnje vetrom odnese jedan kubik zemlje. Sve to na kraju završi u naseljima, odnosno, bolje reći, u našim plućima.

Isto tako, u drugim delovima Srbije, zbog nekontrolisane seče šuma, odnosno drveća, došlo je do pojave klizišta, a očigledan primer za to je pad ovog potpornog zida na Koridoru 10 i nestajanje šuma dovodi do akumulacije gasova staklene bašte, što utiče na klimatske promene. To je opet priča o tome da našim ponašanjem doprinosimo štetnosti klimatskih promena.

Poljoprivreda zagađuje životnu sredinu zbog primene pesticida, đubriva i soli. Samo 10-15% primenjenih pesticida dospe do ciljanih štetočina, a ostatak završi u vazduhu, vodi i zemljištu. Drugim rečima, dospe u naš organizam. Ono što ostaje kao problem, a nije, nažalost, Predlogom ovog zakona predviđeno, jeste status Zelenog fonda. On je i dalje budžetski i samo se deo prikupljenih sredstava od naknade za zagađenje životne sredine vrati kroz finansiranje zelenih projekata u životnu sredinu, a ostatak nestane negde u budžetu. Da upotrebim jedan novinski naslov koji kaže – Ekološki dinar puni budžetske rupe.

Zašto je to tako? Naime, Zakonom o budžetskom sistemu iz 2015. godine ukinut je namenski karakter naknada za zaštitu životne sredine, a samo oko 30%... Fond godišnje ubere negde, vi me ispravite, oko 12 milijardi dinara, manje ili više, ali možda, eto, da idemo na 10. U svakom slučaju, dosta sredstava se sakupi, a samo oko 30% se vrati kroz projekte u zaštitu životne sredine. Mnoge opštine kojima su, opet, drugim zakonima oduzeta sredstva za finansiranje, koriste ova sredstva od naknada za zaštitu životne sredine za održavanje tekuće likvidnosti.

I velika je šteta, nažalost, što ovde nije prisutan ministar finansija da čuje današnju raspravu, jer se bojim da o ovome svemu o čemu mi danas govorimo on ne zna ništa, zato što, prosto, ova tema životne sredine nije prioritet u budžetu i uopšte nije prioritet u političkim strukturama i onima koji donose odluke. Zato mi stalno ponavljamo istu priču, istu, da ne kažem mantru, iz godine u godinu i ne ulaže se koliko treba. Ako sada ne uložimo, kasnije ćemo u sanaciju štete, a

to smo imali prilike da vidimo i 2014. i kasnijih godina, zbog suša. Ulagaćemo mnogo više za sanaciju, a ne za preventivu.

Mi istovremeno, a to smo i danas kroz ovaj dnevni red svedoci, potpisujemo razne sporazume i konvencije kojima se kao država obavezujemo da ćemo štititi razne segmente životne sredine, što podrazumeva da ćemo ono što potpišemo i poštovati. Tako danas raspravljamo o nekoliko protokola i sporazuma.

Želim da komentarišem samo neke od sporazuma i protokola. Prvo, o Sporazumu o očuvanju afričko-evroazijskih migratornih ptica i vodenih staništa kojim su definisani, ja ću ponoviti definiciju koju imamo prilike da vidimo u obrazloženju, mislim da nije naodmet ni zbog onih koji gledaju ovu emisiju, da su ptice vodenih staništa one vrste ptica koje u ekološkom smislu, bar u delu svog godišnjeg ciklusa, zavise od vodenih staništa čiji se areal delimično ili u celosti nalazi unutar područja sporazuma. Vodena staništa imaju višestruki značaj ne samo za ptice i druge biljne i životinjske vrste, nego i za razvoj turizma u tim područjima, a ono što je posebno važno, o čemu se, čini mi se, jako malo zna, i kao zaštita od poplava. To je posebno interesantno u područjima na teritoriji Vojvodine, koja je inače plavno područje bila nekada pa se ljudskim aktivnostima dovodi u područje koje danas izgleda kako izgleda.

U Vojvodini postoji osam zaštićenih vodenih područja, a u užem delu Srbije postoje dva. Postoji još na desetine studija za zaštitu novih prostora, koje su izradili zavodi za zaštitu prirode, pokrajinski i republički, ali se njihovo rešavanje čeka jer treba da se usaglase interesi poljoprivrede, vodoprivrede i zaštite. Čeka se mišljenje Ministarstva poljoprivrede, a tu se javljaju i interesi za povećanje obradivih površina, jer trend je priča izdavanja zemljišta u zakup, zatim, interesi da se nove površine pošume i interesi vodoprivrede da se opet neka područja koja su plavna, odnosno koja spadaju u vodena područja isuše.

Kada se radi o sprovođenju zakona koji se tiču zaštite prirode i funkcionisanja zaštićenih područja, primećeno je uništavanje staništa nelegalnom gradnjom turističkih i drugih objekata u zaštićenim područjima. To je, takođe, jedan od velikih problema. Opet taj sudar zaštite životne sredine sa zahtevima građevinarstva i turizma. Dodatno, tokom obilazaka terena od strane stručnjaka iz organizacija civilnog društva, primećena je intenzivna seča šuma u pojedinim oblastima ali su, nažalost, podaci i razlozi ovakve seče i njihovog obima nedostupni javnosti.

Po prirodi su posebno opasne gole seče koje se sprovode u zaštićenim područjima, ponekad i u najstrožim režimima zaštite. Upravljači zaštićenim područjima, koji su u velikom broju javna preduzeća, ne poseduju dovoljno kapaciteta za sprovođenje mera zaštite, nemaju adekvatnu finansijsku podršku za funkcionisanje, niti adekvatnu kontrolu rada od strane nadležnih organa, a često i sami sprovode aktivnosti radi koristi. Zatim, nelegalan lov divljih vrsta

životinja, posebno ptica, prepoznat je kao veliki problem u Srbiji, koji se iz godine u godinu ponavlja, a razlog tome je nepoznavanje i nepoštovanje zakona, nedovoljna kontrola, opet se vraćamo na temu funkcionisanja inspekcija, nedostatak kapaciteta policije, izostanak kažnjavanja počinjenih krivičnih dela. To je opet ona priča o nedovoljnom kapacitetu, koju imamo u sudstvu.

Što se tiče Protokola o održivom transportu uz Okvirnu konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata, podsetiću vas da je ova skupština usvojila Karpatsku konvenciju kojom smo se obavezali da ćemo na nivou regije sarađivati u zaštiti i održivom razvoju Karpata u kontekstu procesa – životna sredina za Evropu. Tom konvencijom definisane su obaveze zemalja potpisnica u pogledu održivog korišćenja i upravljanja vodama...

Da li mogu da zamolim predsedavajućeg da malo zamoli za tišinu? Ja se stvarno nadvikujem sa kolegama.

Između ostalog, ovde su definisani i postupci prilikom transporta u ovom području i danas upravo govorimo o održivom transportu uz ovu konvenciju tj. o protokolu u kome se kaže da će sve strane sarađivati, između ostalog, u smanjenju negativnih uticaja na ljudsko zdravlje i poboljšanju bezbednosti saobraćaja, razvoju i promociji transportnih modela i sistema koji pozitivno utiču na životnu sredinu, a naročito u ekološki osetljivim područjima.

Ne želim da ne spomenem područje Nacionalnog parka Fruška gora kao primer uticaja saobraćaja, kroz koju prolazi magistralni put kojim se dnevno preveze, odnosno frekvencija saobraćaja je preko 12.000 vozila dnevno. Izmeštanje ovog puta, nažalost, od strane Ministarstva saobraćaja i dalje, odnosno i Vlade Republike Srbije, nije prepoznato kao prioritet i odlaže se. I ove godine ćemo pričati o izradi projektne dokumentacije itd. ali se zapravo operativno ništa ne dešava i ne radi i kroz Nacionalni park prolazi teški saobraćaj koji zagađuje i uništava šumu i tu ne postoji opet priča o nedovoljnoj usaglašenosti i nema saradnje sa drugim sektorima.

Na kraju, imam obavezu da u ime stručnjaka koji su se borili da se usvoji Sporazum o očuvanju populacije slepih miševa, kažem par reči o ovim simpatičnim životinjama, za koje mnogi smatraju da nije potrebno štititi ih, da je malo smešno da mi u ovako ozbiljnom domu pričamo zajedno sa Fondom za zdravstveno osiguranje o slepim miševima, a oni su i te kako važni i ne treba ih potceniti.

Dakle, evropski slepi miševi su vrlo važni za ravnotežu, ponoviću i ono što je ministar rekao, jer se oni uglavnom hrane letećim insektima koji su po pravilu štetni, od kojih neki mogu postati ozbiljne štetočine useva i šuma ili su prenosioci zaraznih bolesti za stanovništvo.

Bogatstvo vrsta slepih miševa govori i o bogatstvu biodiverziteta i zdravlju prirode. Koliko se pažnja poklanja istraživanju i zaštiti slepih miševa u Evropi pokazuje se u okviru UNEP-a. Postoji poseban sekretarijat koji prati

zaštitu preko Međunarodnog sporazuma o zaštiti slepih miševa u Evropi, Evro bastom. Sporazumu su pristupile sve evropske zemlje. Nažalost, mi i BiH smo to uradili poslednji. Bosna i Hercegovina je uradila u martu ove godine, a mi, kao ono loši đaci, radimo to poslednji ali dobro, nikada nije kasno.

Nadam se da će u budžetu za narednu godinu, opet se vraćam na pare, sve je ovo lepo i svi ti sporazumi su odlični i treba mi da ih poštujemo, ali ako ne budemo obezbeđivali sredstva, bez obzira na to što u svim ovim dokumentima na kraju stoji ona rečenica od koje se ja ježim kada se pročita, nisu potrebna dodatna sredstva. Jesu potrebna ogromna sredstva da se konačno u budžetu izdvoje za oblast zaštite, pre svega da ojača inspeksijska služba, kako bi se na adekvatan način štitila životna sredina i da se jedanput ova oblast poštuje onako kako zaslužuje. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Poštovani ministri, poštovani poslanici, mi danas imamo na dnevnom redu 14 predloga zakona, među njima i Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine i to jeste važan zakon, kao što je važan Zakon o davanju saglasnosti na Odluku o izmenama Finansijskog plana Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje.

Reći ću nešto više o ta dva predloga zakona, jer mi danas imamo i Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o očuvanju afričko-evroazijskih migratornih ptica vodenih staništa, Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o održivom transportu, uz okvirnu Konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata i Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o očuvanju populacije slepih miševa u Evropi.

Ovo takođe jesu važni zakoni, ali dok mi budemo govorili ovde o pticama poput barske kokice, malog ždrala, žutokljunog morskog gnjurca, magarećeg pingvina, ćelavog ražnja, crvene čaplje, kudravog pelikana, ćubastog vranca i mnogih drugih, i dok se borimo za prava slepih miševa na delu teritorije opštine Gračanica, pravi se rezidencija za vladu Kosova i intenzivno se radi na stvaranju Radio televizije Kosovo i to, nažalost, nije dosada bila tema i prioritet za ovu skupštinu, jer vlast ne želi da o tome raspravlja.

Što se tiče predloženih zakona, hajde da pomenem i ovaj sporazum o očuvanju populacije slepih miševa. On je sačinjen 4. decembra 1991. godine u Londonu. Zatim je jedan amandman sačinjen 24. do 26. jula 2000. godine u Bristolu i, evo, mi danas pričamo o tome.

Što se tiče Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine, jasno je da se ovaj zakon pre svega odnosi na sredstva iz

IPARD-a, koja Srbija treba da povuče do 2020. godine ili bar da pokuša da povuče i sva ona poljoprivredna gazdinstva koja žele da ostvare prava na ove podsticaje, moraju da ispune odgovarajuće uslove zaštite životne sredine.

Mi kao poslanička grupa možemo da podržimo ovaj zakon i ovo je dobar predlog zakona, kao i svi ovi ostali koje ste danas predložili. Dakle sve ove zakone možemo da podržimo, to su važni zakoni i dobri zakoni, pitanje za državu Srbiju samo da li je možda danas postojao neki veći prioritet od ovog da razgovaramo, ali u redu, pričaćemo o ovim zakonima.

Što se tiče zaštite životne sredine, to jeste oblast u kojoj Srbija prilično zaostaje za EU, a bogami i za zemljama koje su uporedive iz centralne i istočne Evrope. Sadašnje stanje jeste loše. Jako je loše, i ono kao takvo ugrožava i zdravlje stanovništva naše zemlje, skraćuje prosečni životni vek i, naravno, pogoršava kvalitet života u Srbiji.

Jedan od problema, ako govorimo o zaštiti životne sredine jesu svakako i otpadne vode i to što se u Srbiji prečišćava manje od 10% otpadnih voda, kao što znate, dok u uporedim zemljama centralne i istočne Evrope to bude negde oko 70%. U Srbiji, nažalost, i najveći gradovi poput Beograda, Novog Sada i sličnih nemaju sisteme za prečišćavanje otpadnih voda i sve otpadne vode i kanalizacije iz ovih gradova završavaju u našim rekama, u Dunavu i Savi ako je reč o Beogradu i Novom Sadu, ali slična stvar je i sa drugim gradovima u Srbiji.

Poređenja radi, Budimpešta prečisti 95% otpadnih voda, Bratislava 99%, Beč čak 100%, Sofija 75% i Bukurešt 60%. Što se tiče manjih gradova, ja dolazim iz Trstenika i ceo taj potez Zapadne Morave, od Kraljeva preko Vrnjačke Banje, Trstenika, pa sve do Kruševca, kompletne otpadne vode i kanalizaciju otpušta u Zapadnu Moravu. Da problem bude još veći, sistem za vodosnabdevanje grada Trstenika vodu uzima sa te isti Zapadne Morave. Tu se nalaze akumulaciona jezera, voda se sa Zapadne Morave upumpava u ta postrojenja i dalje distribuira u vodovodnu mrežu.

Dakle, sve ono što teče niz Moravu od pravca Čačka, Kraljeva, Vrnjačke Banje, negde u Trsteniku predstavlja ozbiljnu opasnost za zdravlje ljudi u smislu zdrave pijaće vode. To što nemamo sisteme za prečišćavanje otpadnih voda je veći problem i od toga što nemamo ni kanalizacionu mrežu koja pokriva značajan deo teritorije Srbije. Danas u Srbiji, negde oko 55% stanovništva je na neki način prikačeno na sisteme kanalizacionih mreža, znači, polovina otprilike. Možda nešto više od tri miliona, 3,1 milion ljudi koristi septičke jame i ti koji imaju septičke jame i oni koji su prikačeni na kanalizacione mreže na kraju imaju isti efekat. Ta otpadna voda završi u našim rekama, u našim potocima, kanalima i jezerima. Da li je neko sada cisternom iscrpio svoju septičku jamu ili imate kanalizaciju koja vodi do reke? To je samo stvar tehnike, ali ne menja

suštinu. Tu zaista jeste problem, i to je nešto čime Srbija mora ozbiljno da se bavi u narednom periodu, jer je to pre svega važno zbog zdravlja ljudi.

Imate, recimo, beogradske opštine, poput Mladenovca ili Obrenovca, gde je svega 45% ili 40%, u slučaju Obrenovca, građana prikačeno na kanalizacionu mrežu. U mom Trsteniku je negde oko 33%.

Sada, to takvo stanje sa otpadnim vodama prouzrokuje i situaciju sa zdravom, pijaćom vodom i sa stanjima u vodovodima. Zato imamo podatak da je u 2017. godini svega 56% gradskih vodovoda imalo ispravnu vodu za piće. Preostalih 44% nisu imali ispravnu vodu. A ako govorimo o seoskim vodovodima, tu je još gora situacija i tek negde oko 37% voda seoskih vodovoda ima ispravnu pijaću vodu i to zaista predstavlja jedan alarmantan podatak za Srbiju kako bi se preduzele adekvatne mere.

Kada govorimo o zaštiti životne sredine, moramo da pomenemo i šta se dešava sa čvrstim komunalnim otpadom i sa upravljanjem deponija. Mi kao država sakupljamo negde oko 80% komunalnog otpada, ali je problem što jako malo tog otpada prerađujemo, za razliku od evropskih zemalja gde se u nekima od njih ili na nivou EU prosek je, ako se ne varam, da se negde oko 75% otpada prerađuje. Kod nas se gotovo sav otpad samo deponuje na deponije i tu imamo jako loš sistem. Imali smo ga u prethodnom periodu. Bio sam predsednik opštine u nekom periodu u Trsteniku i 10 godina su trajali pokušaji stvaranja regionalne deponije za taj deo Srbije. Trebalo je da bude u Pazaru, pa u Kraljevu, pa u Kruševcu, na kraju se to podelilo pa jedni hoće na jednu stranu, drugi na drugu i mi i dan-danas ne znamo dokle se stiglo i šta će biti sa tom regionalnom deponijom i to traje unedogled. To je jedna priča bez kraja i stalno su neki novi problemi i prosto nema rešenja. Mislim da bi to bilo jako važno i da je jedno od rešenja da se konačno uspostavi sistem regionalnih deponija.

Kada govorimo o otpadu, naročito moram da naglasim kontrolu tokova opasnog industrijskog otpada i opet ću to pomenuti na primeru grada iz koga ja dolazim.

Trstenik je jedna od opština koja je bila izložena sagorevanju otpadnih ulja, trafo-ulja, drugih otpadnih ulja u svojoj gradskoj toplani, tako što je jedna od privatnih formi uz saglasnosti vašeg ministarstva dobila određene dozvole da može ta otpadna ulja da pretvara, kobajagi, po nekom procesu u nekakvu emulziju koja treba da zameni energent i onda se to sagorevalo u gradskoj toplani.

Rezultati ispitivanja vazduha su bili katastrofalni. Svake godine smo imali probleme sa time. To je trajalo desetak godina. Tužilaštvo je konačno preduzelo neke procese. Neki ljudi su zbog toga uhapšeni i verovatno se vode ti procesi. Ali nije suština da mi kažnjavamo one kad dela učine, nego da ih sprečimo da se to događa, jer ne može niko zdravlje da nadoknadi. To što će

neko biti kažnjen za neko nedelo ili kršenje zakona, nije rešilo problem što su se građani i naša deca suočavali sa time da udišu loš vazduh.

Kada govorim o vazduhu, najmanje trećina stanovništva Srbije je izložena prekomerno zagađenom vazduhu po nekim analizama, i to je negde približno oko 2,5 miliona građana, ljudi u Srbiji, koji živi u oblastima sa prekomernim zagađenjem vazduha. Imamo i poznatih crnih tačaka poput Bora, Valjeva, Užica, Beograda, Kragujevca, Smedereva, Subotice, ali imamo i one velike gradove poput Novog Pazara, Vranja, Pirota, gde i ne postoje validni podaci o stanju vazduha.

Dakle, da bi se sve ovo moglo rešiti, poštovani gospodine ministre, neophodno je da se investira, a ako Srbija nastavi da investira kao i dosada 0,2% BDP-a u zaštitu životne sredine i sve ovo o čemu sam ja govorio, ne možemo se nadati da će se nijedan od ovih problema rešiti. Tako da, ključna stvar je povećati udeo investicija u oblasti zaštite životne sredine kako bismo rešili ove probleme, koji se pre svega tiču zdravlja građana Republike Srbije.

Još jedno pitanje koje je, takođe, vezano za zaštitu životne sredine i za vaše ministarstvo, a to je izgradnja mini-hidroelektrana. To jeste prilično ozbiljna tema s kojom se zadnjih godina suočavamo. Neki građani organizuju proteste. U ovom trenutku u Srbiji postoji 81 mini-hidroelektrana, od čega je najveći deo EPS, a onda su ostatak neke privatne firme od kojih najveći udeo imaju firme koje su povezane sa gospodinom Nikolom Petrovićem, kumom Aleksandra Vučića.

Sada, kada pogledate da ti objekti u energetsom bilansu donose jako malo, a imaju nemerljive ekološke posledice po floru, faunu, prirodu, reke i sve ostalo, postavlja se pitanje da li Srbija i dalje treba da to podržava i da li je interes Srbije da sačuva reke, da sačuva staništa ili da da nekim pojedincima koji žele kroz svoje privatno poslovanje da ostvare neki prihod, to i urade. Dakle imate i mišljenje Zavoda za zaštitu prirode Srbije, verovatno vi to sve jako znate, koji konstatuje da sve te preduzete aktivnosti i te kako imaju lošeg uticaja na sve delove vodotokova, naročito samovolje pojedinih investitora, koji ugrožavaju rečna korita, elemente aluvijalne ravni, hidroloških režima itd. Ja nisam baš najstručniji za ovu oblast, ali je jasno šta hoću da vam kažem. Dakle, suština je da, ukoliko se nastavi i dalje da se na ovaj način grade mini-hidroelektrane u pojedinim područjima Srbije, zaista mislim da se u smislu zaštite prirode mi ozbiljno igramo i mislim da tome treba stati na put.

U Pirotu, kao što smo videli i što znamo je prostornim planom predviđena izgradnja na Staroj planini 58 mini-hidroelektrana. Sada kada pogledate šta je rezultat ovih 81 koje rade, a to je da je u periodu od 2013. do 2017. godine firmama koje su u sastavu Elektroprivrede Srbije isplaćeno 17,6 miliona evra, a firmama u kojima Nikola Petrović danas ima vlasništvo i njegovi poslovni partneri isplaćeno je oko 10 miliona evra. Oni svakako imaju koristi,

ali je pitanje da li država Srbija ima koristi od toga i kako na to vi, kao resorni ministar, gledate i šta će biti vaši potezi u narednom periodu po ovom pitanju.

Na kraju hoću da se osvrnem i na ovaj predlog zakona vezano za izmenu plana Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje i mi to možemo da prihvatimo kao poslanička grupa, takođe, zato što to jeste nešto u šta treba ulagati. Zdravlje ljudi nema cenu. Problem je to što je danas, 2018. godine u oktobru, posle šest godina vaše vladavine, ovo na dnevnom redu.

Mi ćemo sa dve ruke uvek da glasamo za sve slično što se tiče života naše dece i života naših ljudi, ali ste mogli da kažete – nećemo ulagati 15 miliona evra u beogradsku gondolu, nije nam ona prioritet. Prioritet nam je lečenje naše dece, a ne, gospodine ministre, da vi targetirate fondacije, glumce, sportiste, koji su u odsustvu države na neki način želeli da pruže podršku svim onim ljudima i svoj onoj deci koja nisu uspela da nađu rešenje za svoje zdravstvene probleme u svojoj državi i u svom ministarstvu, već su morali da skupljaju novac da bi otišli po zdravlje negde u svetu, bilo gde. Dakle, to je suština problema.

Dakle, mi imamo hroničan problem u zdravstvu Srbije, hronično nezadovoljstvo lekara koji odlaze, masovno odlaze iz Srbije. Desetine njih iz pojedinih zdravstvenih centara odlaze na mesečnom nivou. Imamo situaciju da su građani nezadovoljni jer je zdravstveni sistem za njih nedostižan, jer ne mogu da se leče zbog lista čekanja, zbog organizacije čitavog sistema. Ja sam, i prošli put kada smo govorili o temi zdravstva vas pozvao da ne idete kao ministar, nego da odete nekada bez pratnje, kao običan građanin, recimo, u Zdravstveni centar Kruševac, negde da vas niko ne primeti, pa sami pogledajte kako izgledaju čekaonice, kako izgleda odnos nezadovoljnih lekara prema pacijentima, kako izgleda zdravstveni sistem. To je slika i prilika.

Kada vi odete u Klinički centar u Niš, pa naravno da vas tamo dočeka čitava predstava. Naravno da mediji predstave zdravstvo u Srbiji kao najbolje u Evropi. Naravno, ne predstavi se i to da kada god padne kiša u tom evropskom Kliničkom centru, izliva kanalizacija po podu, pa se seljakaju lekari iz jednog u drugi kraj.

Dakle, što se tiče lečenja retkih bolesti, apsolutno podržavamo ovo i sve ovakve slične stvari ćemo podržati, ali mislim da je ta reakcija zakasnela. Naročito je to problem, i ako je ona izazvana time što su neki glumci ili sportisti pomagali našoj deci, našim ljudima. Ne treba sada njih da targetirate kao nekakve plaćenike, što ste uradili, kao nekakve ljude koji žele loše svojoj državi. Ne, oni su samo želeli da pomognu ljudima, jer su možda bili u situaciji više nego neko drugi.

Za vas je pitanje – zašto to niste uradili vi, nego ste pustili da to rade neki drugi građani Srbije? Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, je li tako, kolegice Turk?

Nemate pravo na repliku.

Vi ste ovlašćeni, izvolite.

MILENA TURK: Hvala, predsedavajući.

Slažem se da je pred Srbijom puno posla kada je u pitanju zaštita životne sredine i da nam predstoji veliki obim radova na izgradnji vodovoda i kanalizacione mreže. Ali možda bi naš posao sada bio lakši da su nam prethodnici, oni koji su bili na odgovornim pozicijama, bili čelnici gradova i opština, da su uradili nešto po tom pitanju, upravo kao i moj prethodni govornik, koji je bio na poziciji da tako nešto uradi i možda poboljša kvalitet života stanovnika iz opštine iz koje dolazi i koju predstavlja.

Da nije bilo zloupotrebe u gradovima i opštinama, mi bismo bili danas u daleko boljoj poziciji što se tiče bilo kojih od ovih infrastrukturnih projekata. Evo, konkretno, u opštini Trstenik, propao je, praktično je propao projekat fabrike vode, vredan 20 miliona dinara. Mi danas imamo samo temelje koji su obrasli i praktično neupotrebljivi.

Bilo je još puno gradova i opština u kojima je bilo zloupotrebe sredstava. Samo čišćenje izvorišta u opštini Trstenik je koštalo blizu 20 miliona dinara, zbog čega je tadašnji direktor komunalnog preduzeća, koji je bio pripadnik URS-a i uhapšen.

Dakle, da nije novac trošen tako nenamenski, svi građani bi imali danas mnogo bolje uslove. Mi danas rešavamo te probleme. Treba mnogo novca, treba mnogo vremena. Ali mi, konkretno u opštini Trstenik, putem sredstava Direkcije za vode, mi gradimo novi vodovod, mi gradimo novi magistralni vodovod do Počkovine, koji je vredan 35 miliona dinara. Mi, takođe, radimo projekat da bismo sa leve strane reke stanovnicima u 21. veku obezbedili zdravu vodu. Radimo projekat da povežemo čitav prsten i uspostavimo taj sistem vodosnabdevanja.

Takođe, u ozbiljnim smo projektima za izgradnju kanalizacije. To su sve projekti koji iziskuju puno vremena, ali smo se ozbiljno upustili u to, u nabavku projekta, u ažuriranje dokumentacije i nabavku dozvola, kako bismo našim stanovnicima obezbedili najbolje moguće uslove za život. Opet ponavljam, veliki projekti iziskuju velika sredstva i puno vremena, ali smo nešto konkretno preduzeli. Činjenica je da se širom Srbije radi na unapređenju infrastrukture kada su u pitanju komunalno i vodosnabdevanje. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar gospodin Lončar.

Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Prvo želim da vam se zahvalim što dajete podršku na ovu izmenu, odnosno na ovaj rebalans budžeta.

Moram da vas podsetim samo na par činjenica, a one su – 2011. godine nije lečeno nijedno dete od retkih bolesti. U istom tom budžetu imali ste nula,

slovima i brojevima, nula dinara za obolele od retkih bolesti. Podsetiću vas, ako možete samo da uzmete, kada su dolazili ti roditelji da sretnu tadašnje ministre i sve, da su se sklanjani, da nisu mogli da dođu do njih i da to nije moglo da se vidi nigde. To je činjenica koju ne može da promeni niko od nas. Znači, 2011. godine nula dinara, nula pacijenata lečenih od retkih bolesti.

Danas, na današnji dan, kada razgovaramo o tome, više od 200 mališana, odnosno dece leči se iz budžeta, ove godine preko dve milijarde dinara. Ako uporedimo nula dinara i nula dece, dve milijarde dinara danas i 200 dece, stvarno ne znam kako drugačije da pokažemo i da dokažemo koliko vodimo računa i koliko je urađeno.

Nije moglo u prvoj godini da bude dve milijarde dinara jer smo nasledili ono što smo nasledili, stanje u državnoj kasi kakvo jeste, pred bankrotom i slično. Uvedene mere koje su bile, oporavio se budžet, mere su dale rezultate, izdvojen novac. Znači, prvi novac kada je stizao, kada je dolazio, izdvajao se u zdravstvo, za 2014. do 2018. godine, 176 miliona evra je uloženo u zdravstvo, a od 2008. do 2012. godine 46 miliona evra. Razlika između 176 miliona i 46 miliona mislim da je svima jasna. Imali ste tada, do 2014. godine, samo Republički fond za zdravstveno osiguranje. Od 2014. godine formiran je budžetski fond koji preuzima decu koja ne mogu, nisu na spisku indikacija koje plaća Republički fond za zdravstveno osiguranje i odlaze na lečenje.

Opet da kažem brojeve koji postoje. Na godišnjem nivou bilo 506, recimo 2012. godine, 506 dece, 1.975 – 2017. godine. Eto, to su činjenice koje svi znaju, koje su svima dostupne. Stvarno ne znam, ako vi kažete može više. Može sigurno, sve može više, ali mi samo recite jedan razlog zašto pre toga nije bio jedan dinar, zašto nije bilo jedno dete. Evo, smo mi to recite. Meni to ni danas nije jasno. To je jedna stvar.

Druga stvar, u bolnice idem sam, bez igde ikoga. Svaki dan sam u bolnici, tako da, što vi kažete da idem negde s nekim, evo, pitajte ljude po bolnicama i po domovima zdravlja, sam samcijat idem u sve to i svaki dan provodim u bolnici. Možemo mi ovde da pričamo koliko god hoćemo, mislim da to građanima nije preterano bitno. Bitno je šta oni osećaju.

Što se tiče zapošljavanja medicinskog kadra, lekara i sestara, moram da vas podsetim da smo nasledili zabranu specijalizacije, da smo došli u situaciju da se nisu davale specijalizacije, a naši specijalisti su bili sve stariji i stariji.

Od dana kada sam postao ministar do danas, 6.160 specijalizacija je dato. Promenjen je zakon da ne morate dve godine obavezno da budete na klinici da biste tek tada dobili specijalizaciju. Znači, promenjeno je to, plus dozvoljene su volonterske specijalizacije. Preko deset hiljada zdravstvenih radnika zaposlili. Mi još nismo dobili specijalistu prve specijalizacije koju smo dali. Potrebno je minimum pet godina da neko završi specijalizaciju. To ste nam ostavili. To smo nasledili. To su činjenice. Samo zapamtite – još prvog specijalistu nismo dobili

od prve specijalizacije koju smo dali, jer je potrebno da prođe minimum pet godina. Da nisu gubili ni dan vremena, da su svi išli u roku i da polože specijalistički ispit, i kada polože specijalistički ispit, to nije garancija. Minimum im treba još dve-tri godine dobrog rada uz dobro nadgledanje, da budu pravi specijalisti.

To su činjenice koje treba da znaju svi građani. Mislim da nam je svima stalo da sutra ostane nešto iza nas. Možemo mi da se prepucavamo, to možda neko misli da skupi neki poen ili nešto, ali jedino što će govoriti, to je ono što je ostalo sutra iza nas.

Pričate o Kliničkom centru Niš, da se on našminka. Kada sam došao 2014. godine, to je bila livada u kojoj je bila voda. Jezero je bilo tu. Znači, postoje slike tamo. I sada mi zamerate, kažete da je nešto našminkano, a niklo 50.000 kvadrata sa savremenom opremom. Da li mi to zamerate što nisam ostavio tu livadu sa vodom, sa jezerom ili nešto drugo? Stvarno ne razumem. Pričam vam konkretne činjenice. Znači, evo, recite mi, da li jedna od ovih stvari koje sam ja vama rekao nije tačna? Samo jednu jedinu od svih ovih stvari, od svih ovih brojeva koje sam dao, da li nije tačno.

Znači, budžetski fond, pokušali ste sada da mi kažete, a sada sam se prvi put javio za reč, da ja napadam neke fondove, neke glumce, tako ste rekli. Pitam vas samo jednu stvar, evo prvi put sad pričamo o tome – da li postoji negde u svetu, bilo gde u svetu, molim vas navedite mi konkretno jedan jedini primer jednog fonda i jedne zemlje gde vi pošaljete SMS poruku jer vam traže da lečite dete neko, a vaš novac ne ide da se leči to dete i vi o tome niste obavešteni, nego ide na kockanje u neki investicioni fond. Znači, vi se kockate sa novcem ljudi koji su ga uložili. Kako ste vi to, kako ste doneli odluku... Kad vam je neko, kad ste tražili nekome da vam da novac jer imate hitno dete za lečenje, kako ste vi doneli odluku da taj novac koji vam je došao, koji je milionski, ne ide za to dete za koje ste rekli da čeka da se leči, nego vi taj novac dajete nekom investicionom fondu da se kocka? Molim vas, navedite mi jedan jedini primer da to postoji na svetu. Da li to postoji negde u svetu? Kakav je to trust mozgova doneo odluku da ne ide dete na lečenje, nego se taj novac daje u investicioni fond? Da li je to vama u redu?

Evo, kad dobijete reč, samo mi recite da li je to po vama u redu, da li je to u redu prema ljudima koji su davali novac da se leče deca a nisu znali da taj novac ide da se kocka neki investicioni fond, da ulažu u nešto... Ali da sve to preskočimo. Samo mi recite da li takav primer postoji u svetu. To je suština.

Kad god neko pita, taj fond, evo, mi konkretno, i struka i zdravstvo pita, pitali su ljudi stručnjaci – molim vas, recite mi ko je taj u fondu ko donosi odluku, od lekara, da ne ulazim u finansije, da ne ulazim ni u šta drugo, ko je taj od lekara ko je dovoljno za sve te oblasti stručan da donese odluku gde će ko da ide da se leči? Jedini odgovor koji smo dobili – imaju jednog stalnog

pedijatra. Ako neko ovde u sali misli da jedan pedijatar može da zna o svim dijagnozama, a podsećam da se radi o retkim bolestima, izneo sam vam brojeve, jedno dete, odnosno petoro dece na 10.000 rođene dece, pitali smo to i nismo mogli da dobijemo ni ime lekara, kao povremenih članova, ni bilo šta drugo.

Sve što bi bilo da kažete nešto protiv toga, bilo bi da ga vi napadate iz političkih ili nekih drugih razloga. Ljudi, ovde nema nikakve politike. Ovde se skuplja novac iz nekih humanih razloga, da se pomogne nekom detetu, a novac završi tako što se kocka investicioni fond.

Ovo je vest od sinoć, ili otkad, ali ja nikog nisam čuo... (Isključen mikrofon.)

(Predsedavajući: Nešto sa sistemom nije u redu. Pokušajte ponovo.)

Znači, to su samo činjenice gde nisam čuo, od jutros pomno pratim, da je neko rekao – ljudi, bre, stanite! Šta je ovo? O čemu se radi? Niko nije postavio pitanje, a kažete meni – zašto ja imam nešto protiv tog fonda? Pa zašto bih imao? Ja postavljam pitanje samo po kojim principima radi. I treba da bude sve transparentno, kao što je i neki drugi fond. Ako možete da mi odgovorite.

Moram da vam odgovorim na još jednu stvar. Pominjali ste Nikolu Petrovića. Ja moram samo da vas podsetim na jednu činjenicu. Naime, Nikola Petrović je u biznisu i u dozvolama u elektranama za vreme Borisa Tadića sve to napravio. Molim vas, uzmite i proverite. Zašto napadamo čoveka koji je za vreme Borisa Tadića dobio sve dozvole i sve elektrane? Vi sada sve to prebacujete ovde.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine ministre.

Određujem pauzu u trajanju do pet minuta, dok se sistem ne vrati potpuno u funkciju.

(Posle pauze.)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovani narodni poslanici, nastavljamo sa daljim radom.

Pravo na repliku narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Gospodine ministre, ovo jesu teme oko kojih svi mi treba da se apsolutno složimo, samo što to kada vi kažete da je 2011. godine bilo nula dinara za lečenje retkih bolesti, da sada imate dve milijarde, to je sve dobro i pohvalno, ali ne možete da kažete da niste mogli pre, zato što se pare i novci iz budžeta troše po prioritetima. Ako je veći prioritet neka fontana ili neka gondola ili šta god slično, ili novogodišnja javna rasveta u Beogradu od zdravlja dece, onda to jedno s drugim nema prevelike veze. A vi ste i došli na vlast, valjda, zato da budete bolji, bar ste to obećali građanima Srbije.

Što se tiče ovih specijalizacija, ja ću vam to reći na jednom primeru. Slažem se sa vama da pet godina treba za jednog specijalizanta. U Trsteniku u

ovom trenutku od pet pedijatar četiri za dve godine idu u penziju i nema nijednog na specijalizaciji već godinama unazad.

Što se tiče Kliničkog centra u Nišu, niko ne kritikuje kad se napravi nešto dobro, ili barem ja neću. Ali kada ljudi odu dole na centar, pa im kažu da nemaju da im ugrade nekakav privremeni bajpas zato što ga nema, nije sprovedena nabavka, pa ga šalju za Beograd... Ja vam govorim svoj primer, gospodine ministre. Nemate čime da lečite ljude.

I na kraju, ovo što ste rekli da poruke za lečenje idu za kockanje u investicionim fondovima, ja ne znam da li u svetu postoji takav primer ili ne postoji, ali postavljam dva pitanja. Prvo, zašto vi kao država niste pohapsili te koji krađu pare građana i kockaju se sa njima? Drugo, zašto je država dala 250.000 evra za lečenje malog Dušana u jedan od tih fondova? Dakle, ako se oni kockaju i krađu pare od građana Srbije, zašto ne reagujete kao država i zašto ih podržavate davanjem sredstava u isti?

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Lončar.

ZLATIBOR LONČAR: Drago mi je da smo se složili oko većine stvari, da je dramatična razlika između jednog perioda pre i ovog drugog, da se radi. Nikad neće biti dovoljno da građani budu zadovoljni, ali naše je da radimo što više, da ostane što više stvari iza nas koje su dobre.

Ima dosta toga, neću se vraćati na to. Apsolutno se slažem sa vama vezano za ovaj fond. Ja nisam pristalica da se neko hapsi, da se pravi od toga scenario. Ja se samo zalažem, evo i sada, pošto imamo i vašu podršku, da uđu nadležni da ispituju i da procesuiraju, bez ikakvih hapšenja, bez ičega. Ja ne volim spektakle, ne volim sve to. Znači, ispita se, uradi. Neka uradi sud svoje. Ono što sud dokaže, što dokažu činjenice... Ja bih najviše voleo da taj postupak bude javni, jer su tu učestvovali ljudi. Svi su davali novac i mislim da je krajnje korektno da svi znaju gde je završio svaki dinar od tog novca.

Hajde da se složimo bar sad svi oko toga da od sutra krene najtransparentnija akcija ispitivanja tog fonda i svi da je gledamo i da vidimo šta se radilo i kako se uradilo. Drago mi je da imamo svu podršku. Zvaću i premijerku i sve nadležne službe danas, da se od sutra krene i da sve što se radi bude najtransparentnije, da se vidi šta je i kako urađeno sa svakim dinarom. Mislim da je to red prema svim ljudima koji su odvojili svoj dinar da daju, misleći da će se lečiti dete, a ne da će ići da se kocka neko u nekom investicionom fondu.

Hvala vam lepo na tome. Mnogo znači ta podrška. Rekao sam šta ću uraditi.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Dozvolite mi samo nekoliko rečenica.

Prvo, zahvaljujem se što razumete da je ovo o čemu govorimo kad je u pitanju zaštita životne sredine i ovi sporazumi važno, dakle, kako za levu, tako i za desnu stranu, jer kako često govorim ovo što Zlatko govori, nije pitanje politike, ovo je pitanje našeg života i zato rasprava može da bude ovakva, na ovaj način.

Ali sve ono što je nama Evropska unija, kroz mišljenje koje ste citirali danas ovde, dala, mi se držimo toga kao nečega što je uputstvo koje se dobro vidi sa strane. Nekad sami sebe iznutra ne vidite, pa se ja i držim toga da sve ono što su njihove sugestije i primedbe možemo primeniti da bismo ministarstvo i državu na taj način organizovali, na dobar način, i tu smo potpuno saglasni, uopšte nema dilema.

Ne bih se bavio sad svim pitanjima u kojima se, zapravo, i slažemo, da najvažnija priča kada je u pitanju životna sredina, najključnija primedba koju dobijamo sve vreme je nedostatak kapaciteta. Mi smo u nedostatku kapaciteta najmanje 30 godina i ukoliko ne budemo podigli kapacitete u životnoj sredini, mi nećemo stići nigde sledećih 30 godina i to je sad priča koja se tiče svih nas, uopšte nije priča koja se tiče bilo koje Vlade, prošle, sadašnje, buduće. Ukoliko svi zajedno ne shvatimo da je pitanje kapaciteta u radu, životnoj sredini, pitanje od koga zavise naši životi i od koga zavisi ovo o čemu ministar zdravlja takođe priča, ne želimo da imamo bolesnu decu.

Ovo je red veličina koji se tiče preventive i ukoliko mi ne shvatimo da mi ovde govorimo o preventivi, a vi ste sami pričali o tome, onda smo promašili temu. Ja radeći, a ne mogu reći ovaj posao, jer stalno govorim da čitav ovaj tim ljudi koji sede ovde sa nama i mnogo više onih koji nisu ovde, mi ne radimo ovaj posao, mi živimo ovaj život, dakle, neće biti moguće ukoliko zaista ne shvatimo da je sve to važno, od svih detalja, od investiranja u zaštitu prirode, klimatskih promena, fonda, zagađivač plaća, što je neobično važan princip i videćete da ćemo se sudariti sa nekim oko toga.

Dakle, nema dileme da je najvažnije za mene pitanje kapaciteta i mi jesmo tražili i verujem da ćemo i dobiti mogućnost da zaposlimo još puno mladih ljudi, školovanih, jer nam treba deo pripravnika i treba nam deo ljudi koji su zapravo iskusni u svemu tome.

Dakle, iz onoga što crpimo kao sugestije koje dobijamo od EU, važno je da znate da će nam zakon o klimatskim promenama ući u proceduru u kojoj će, poput onoga što svi mi koji živimo životnu sredinu mislimo, gde će sve sektorske politike... To je bila ključna stavka zakona o klimatskim promenama. Hoćemo li mi naterati sve sektorske politike da se stave pod krov životne sredine ili ne i tu će biti borba u sprovođenju.

Ne verujem da će iko biti protiv, ali ćemo se svi čekati oko sprovođenja tog zakona da vidimo hoće li sve sektorske politike da uđu u principe zaštite

životne sredine. I to je pitanje svih pitanja, apsolutno. S jedne strane, pitanje naših kapaciteta i sa druge strane, ovo o čemu sam sada govorio.

Ne trčimo, ne srljamo u zakone, kao što vidite, tek tako, zato što je potrebno da društvo bude spremno da izvede promene koje se ne tiču politike, nego se tiču pitanja svesti svih nas pojedinačno, a operativno, znate neko je bolji, neko je lošiji, neko vidi ovako, neko vidi onako i istina je da je Srbija, kako klinici kažu, zabagovala kad su u pitanju otpadne vode i to nije pitanje mene lično. Nije pitanje mog prethodnika, pa prethodnika, pa prethodnika i tako redom do koga hoćete da idemo, do Paje Todorovića, prvog ministra životne sredine.

To je nedostatak kapaciteta, nije neznanje. Niko od ministara životne sredine nije bio čovek koji ne zna. To je bio nedostatak kapaciteta i nedostatak para. Neko je od vas pričao o novcu, ne sećam se sada ko. Dakle, vrtećemo se oko novca sve vreme.

Deo naših prioriteta jeste pitanje naše organizacije ministarstva, kako je vidimo, zato postoji poseban sektor za upravljanje otpadnim vodama i otpadom. To je ova tema o kojoj ste vi sada govorili i to je za mene najvažnija tema, bez obzira na to što dolazim, recimo, iz zaštite prirode, a i tu imam rečenicu.

Ali hoću da vam kažem da smo sada, dakle, svesni toga da nam treba preko 250 sistema za preradu otpadnih voda zato što ih neko u 50 godina nije napravio. I tačni su podaci koliko se gde prerađuje otpadne vode, otpada, i čega god hoćete, ali idemo ka tome, i uveravam vas da će ovo ministarstvo i te kako dati rezultate.

Ovo inače nije laka borba za nas koji se bavimo životnom sredinom, ko god da vas dovede na ovakva mesta. Vi ste, radeći u životnoj sredini, vi ste opozicija stalno, ali znate čemu? Preovlađujućem načinu razmišljanja. Zato je stalno potrebna podrška svih vas. Bez podrške svih vas nema napretka. Možemo da se slikamo sa svojim planovima, sa svojim idejama, ukoliko nema podrške i urnisanog društva koje će mimo politike tretirati pitanje životne sredine, nema napretka.

I ako pitate razvijene zemlje poput Nemačke, recimo, koja mi je omiljena za primer ili Austrije, oni su toliko uspeli da izvuku iz dnevnih tokova i da u stvari postavimo na ravan neke vrste nacionalne mantre i ja tvrdim da je to moguće i mi se tako ponašamo i trudimo se da ovo bude pitanje svih nas i zarad konkretnih podataka pokušavamo da uradimo ono što nije u međuvremenu urađeno bez ikakvih, osim zelenih boja. To znači da u Rašku, u sistem za uklanjanje otpadnim vodama ulažemo oko 11 miliona evra iz evropskih fondova, pričam da su IPA fondovi tu najdostupniji. Znate, pričali smo već o tome šta nam gde treba u našim opštinama od Trstenika, mislim na industriju, pa nadalje.

Dakle, evo teme gde se svi povezujemo na taj način, ali hoću da vam kažem da investiramo. Dakle radimo, stvarno. Teško je, uopšte nije lako. Bilo ko ko misli drugačije, ko govori drugačije, zavarava se. Ja, istini za volju, osećam podršku ovome što mi radimo, ali ta podrška mora sad da se pretvara i u razumevanje, i u novac i u sistemska rešenja koja ćemo svi primeniti da bismo zaista mogli da izvedemo ovo o čemu pričam.

Dakle, u Rašku 11 miliona evra približno, Vrbas–Kula, sistem za upravljanje otpadnim vodama koji je bagovao iz, kako da kažem, naših razloga kao društva, da imate problem na kraju da li ćete poslati i kog ćete čoveka poslati na usavršavanje, koje struke, to je neverovatno. Dakle, Vrbas–Kula sa oko pet miliona evra. Leskovac, linija mulja, tri miliona evra. Leskovac pepeo, glavni kolektor oko 550 miliona dinara u ovom slučaju. Brus–Blace, postrojenje za preradu otpadnih voda, 11 miliona evra približno. Kraljevo, jako važan centar u Srbiji, Kraljevo je mnogo važno, to je oko 17 miliona evra i, naravno, za primarnu separaciju razdvajanja u četiri regiona oko sedam miliona evra itd.

Hoću, takođe, da vas obavestim da Vlada ima svoju odluku o tome, o sprovođenju upravljanja otpadom i da su opštine upućene da upućuju svoj otpad na one deponije koje su sanitarne i koje možemo polako da koristimo u ovom trenutku dok ne uspostavimo onaj sistem o kome ranije već pričamo, a to je negde sa početka 2000-ih godina, sa tada 26 a sada ćemo redukovati broj regionalnih deponija.

U svakom slučaju, postoje opštine koje su obavezane da svoj otpad mogu odmah da odvoze na najbližu izgrađenu sanitarnu deponiju itd., ali ćemo sve to menjati, ne zato što hoćemo da menjamo, nego zato što hoćemo da sistem napravimo smislenim i da od 26, bez obzira na to da li je reč o 26 regionalnih deponija, imamo 21 koja će biti racionalna i da ono o čemu pričamo, o problemima u Novom Pazaru, Trsteniku, Kraljevu ako hoćete, rešimo pitanje gde ćemo i kako ćemo to raditi a da bude smisleno, a to znači da recikliramo i da ne spaljujemo sve itd., da sad ne ulazimo u tehnologije. To je ono gde nas opštine podržavaju.

Postoji deo problema gde mi moramo da pomognemo opštinama da bi mogle da izvedu deo svojih planova, zato što ponekad nemaju dovoljno kapaciteta da te planove sprovedu. Zato smo formirali Sektor za međunarodnu saradnju i strateško planiranje itd. Opet je tu potrebna pomoć svih, takođe.

Dakle, razumemo šta je intencija, čini mi se, zajednička i hoću da vam kažem da uskoro raspisujemo konkurs za projekte sanacije divljih deponija. To je ono pitanje koje nas sve onoliko žulja. Sanacije divljih deponija nema bez kontrole tih lokacija, jer u našoj zemlji imate između četiri i pet hiljada divljih deponija gde ljudi konstantno, čak kad očistite deponiju, ljudi ponovo na istu lokaciju ostavljaju taj najčešći komunalni građevinski i drugi otpad.

Lično mislim da te lokacije treba opremiti kamerama, kao što je to recimo uradio kolega u Nacionalnom parku „Đerdap“, pa sada nema problema više sa odlaganjem otpada komunalnog ili kog god hoćete, građevinskog, na takvim mestima. Dakle, mislim da bi to trebalo i bilo pametno uraditi. Kad to uradimo, eto prilike da očistimo sve divlje deponije.

Jedino pitanje koje sami sebi onda možemo postaviti – šta da radimo sa onim divljim deponijama koje su ogromne, ogromnog kapaciteta, za koje smo svi zajedno krivi? Ne treba tražiti tu krivicu, da vidimo kako ćemo izvršiti neku vrstu te remedijacije. Možemo ih videti na putu od Beograda donekle ili odnekle do Beograda i tako redom.

Dakle, imamo plan. Već ulažemo novac i svesni smo toga koliko nam nedostaje tih sistema, pre svega za preradu otpadnih voda. Sistem i pitanje prerade otpadnih voda je ključno i prvo pitanje naše zaštite životne sredine i kada to budemo rešili... Pitanje čak i pijaćih voda ili zemljišta o kome smo pričali, danas je koleginica, takođe, rekla, pitanje poljoprivrede i zagađivanja životne sredine od poljoprivrede je epsko pitanje. Ako uspemo da poljoprivredu uvučemo u sistem kontrole i poštovanja ovih pravila o kojima danas pričamo, onda ćemo nešto i uspeti. Ukoliko ne budemo uspeli, džaba smo krećili.

Konačno, opasni otpad koji je postao paradigma zaštite životne sredine u Srbiji, mi smo ga namerno otvorili zbog toga što smo hteli da jedno od najnelogičnijih pitanja našeg zdravlja dignemo na nivo nacionalnog. Zahvaljujući institucijama u ovoj državi i službama, mi smo to i uspeli. To znači da na tom, jednom od tih primera, čak i pravosuđe daje rezultate koji bi se mogli i očekivati. Mi se bavimo svojim poslom, vodimo politiku, tužilaštvo vodi svoj posao i sudovi neka rade svoj posao.

Čini se da počinjemo da mi kao ekolozi nailazimo na razumevanje u ovim oblastima. Dakle, nadam se da ćemo isto postići i sa prekršajnim sudovima. Razgovaraćemo još o tome, ali to je za sve nas ubedljivo važno pitanje. Razume se, moja omiljena tema su mini-hidrocentrale. Dakle, to za mene... Za vas je to možda političko pitanje u ovom parlamentu i ja to razumem, ali ne prihvatam i neću da pričam na taj način. Hoću da pričam stručno o tome. Mini-hidrocentrale su nešto što, po mom dubokom profesionalnom ubeđenju, čini štetu ne samo biodiverzitetu, nego kompletnoj biologiji vodotokova, naročito onda kada se ne naprave kako je to predviđeno.

Imam ozbiljnu nameru da obiđem veći deo tih izgrađenih mini-hidrocentrala. Neke sam obišao i moram da kažem da je to što sam zatekao horor, jer se postavlja pitanje biološkog minimuma te vode. Postavlja se pitanje, recimo, nekih malih riba koje funkcionišu u tim sistemima. Oni koji se bave time, znaju kad kažem krkuša šta je to, da ona jedva uspe da preživi ili ne preživi u tim ambijentima.

Dakle, ja lično mislim da mini-hidrocentralama nije mesto u zaštićenim dobrima. Zašto? Evo, upravo sam sada rekao. Spreman sam na svaku stručnu i profesionalnu raspravu sa bilo kim ko želi da raspravlja o tome. Mi možda ne možemo da sprečimo izgradnju mini-hidrocentrala koje su dobile građevinske dozvole, zato što je ovo pravna država, ali možemo da se borimo i izborimo uz pomoć svih vas za to da mini-hidrocentrale ne postoje u zaštićenim dobrima da bismo zaštitili svoj prirodni resurs i svoj genetski resurs sav. Ja verujem da to možemo.

Mini-hidrocentrale, od investitora do države koja im daje dozvole, treba i te kako iščekirati, iskontrolisati da li se to radi zaista po projektima koji su usvojeni i, ako se ne radi, da se preduzmu sankcije. Ministarstvo životne sredine će biti perjanica u tome da se stvari isteraju do kraja kada je to u pitanju, imajući ovakav stav. Možda se sve kolege i neće složiti sa mnom, ali ko kaže da u svemu moramo i da se složimo. Dakle, pitanje mini-hidrocentrale u Srbiji, na neki način, ponekad, čak i ovako kako vi to postavite, bude možda pitanje političko, ali to nije političko pitanje, to je pitanje opstanka biodiverziteta i biologije na našem terenu i mi ćemo, razume se, to nastaviti da radimo.

Kada je u pitanju zaštita nacionalnih parkova, o kojoj je koleginica takođe govorila, a to je važno pitanje, mi ćemo i nacionalne parkove iščekirati. Takođe, ko kaže da su nacionalni parkovi još uvek nacionalni parkovi? Šta se to radi tamo i kako se radi? Ali dok ne uđemo u tu priču o tome, mi mislimo da je pošumljavanje najvažniji način da svoju prirodu štitimo i da se štitimo od klimatskih promena.

Hoću da kažem taj podatak da smo s jedne strane zaštićenim dobrima, za razliku od proteklih godina, dali 230 miliona dinara. Ove godine i povećavaćemo ta sredstva za zaštićena dobra. Pričali smo o Fruškoj gori, pre svega Nada. Ali važno je da znate da hoćemo da količinu sredstava za zaštićena dobra povećavamo. Mislimo, kao što ste i sami rekli, da moramo da povećamo. Nacionalni parkovi nemaju para. Kako onda da ih ubedimo da urade ono što moraju da urade da bismo zaštitili svoju prirodu? Mi ćemo pomoći kroz pošumljavanje. Radićemo izmene Zakona o zaštiti prirode, razume se, vezano za ono što sam prethodno rekao. A što se pošumljavanja tiče, mi ćemo nastaviti da to radimo.

Konačno, kad je u pitanju zaštita, mi u proceduri imamo 11 uredbi, biće ih još, u javnosti. Radimo na tome, nismo hteli da izlazimo prerano sa mnogim stvarima. Podložni smo sudu za sve ono što radimo, ali vas uveravam da, kad su ove teme u pitanju, ove godine smo 40 miliona dinara opredelili za pošumljavanje. Nastavićemo da povećavamo to, videćete šta će biti od Srbije. Koliko je Srbija pošumljena? Ja mislim da ona nikad nije dovoljno pošumljena i da će ona biti pošumljenija sa nama.

Što se ovih dnevnih stvari tiče, rekao sam, Ministarstvo i te kako investira u sve ovo o čemu smo danas pričali. Tek ćemo investirati.

Posebna priča koja će udesiti i urediti pitanje ne samo opasnog otpada u Srbiji, nego će urediti pitanje uopšte čistoće Srbije, sa jedne strane je pitanje plastičnih kesa, koje polako, kao što vidite, odlaze u penziju, i to nenasilnim metodama. A sama dobra volja u Beogradu pokazuje da 60% manje trošimo plastične kese nego što smo ih koristili pre ovoga. Spreman sam da uđemo i u rigidne metode zabrane plastičnih kesa, jer su one napravile ne samo u našoj zemlji, nego planetarni horor.

No, u svakom slučaju, mi imamo nameru da to nastavimo i mnogi zakoni i uredbe koji će tek doći na red, a to ćete imati priliku da vidite, biće apsolutno u interesu naše prirode, naše zaštite.

A vraćajući se na početak, kad su otpadne vode u pitanju, i slažući se da je to jedan od ključnih problema, mi zaista radimo na tome, kao što ste čuli, milione već sada investiramo u sve to i pomoći ćemo lokalnim samoupravama, to je dobro javno reći, da ovaj posao u nekoliko narednih godina isteramo do kraja, pre svega na način da im damo mogućnost da izrade projekte na osnovu kojih će se sve ovo raditi.

Dakle, bez obzira na teškoće, bez obzira na vrlo teško nasleđeno stanje životne sredine, Ministarstvo životne sredine se jako trudi da sve ovo povuče kao lokomotiva i mislim da nam ipak dobro ide. Hvala na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Dijana Vukomanović.

Izvolite.

DIJANA VUKOMANOVIĆ: Zahvaljujem.

Pa evo, poštovane kolegice i kolege, mi smo na Prvoj sednici redovnog jesenjeg zasedanja i da je sad neki analitičar koji pomno prati situaciju u Srbiji pogledao dnevni red Prvog redovnog zasedanja naše skupštine, on bi možda bio zaprepašćen ovim dnevnim redom jer, kako su već moje uvažene kolege Aleksić i Lazić ukazali i ranije u toku jutrošnje rasprave, da su na dnevnom redu u Srbiji danas, koja se suočava sa brojnim i ekonomskim i političkim, pa i regionalnim problemima, problemi ekologije, problemi migratornih ptica i slepih miševa. Zato, paradoksalno ali ipak ću pohvaliti, dozvolite da kažem, tu vašu naknadnu političku refleksiju da ipak u dnevni red uvrstite barem jednu tačku koja je od životne važnosti za građane. Naravno, ja mislim na lečenje naših sugrađana koji ne mogu da nađu leka u Srbiji i za koje je to pitanje života i smrti, tako da ću i ja isto svoje izlaganje početi upravo ovom 6. po redu tačkom, a onih prvih pet mislim da nisu od tolike važnosti.

Evo, ja ću u ime građana, mada me, naravno, nisu ovlastili, ali ja sam narodni poslanik, to je moja dužnost, da kažem hvala. Hvala Vladi što je

dodelila, što je u stvari iz RFZO, Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje dodelila još ta dodatna sredstva, jer to će, nadam se, spasiti neke živote.

Međutim, dozvolite da ipak izrazim čuđenje, poštovani ministre Lončar, zbog tumačenja humanitarnih akcija prikupljanja pomoći za lečenje dece. Vi ste identifikovali četiri grupe, da tako kažem. Rekli ste – pa neće nam valjda glumci, pevači, političari, a to mi svi jesmo, bez obzira na to da li smo opozicija ili na vlasti, i farmaceutska mafija, upotreбили ste prilično težak izraz za koji su potrebni i dokazi, da oni ne treba da se bave lečenjem dece. Izneli ste i danas neke tvrdnje koje su objavljene u nekim dnevnim novinama, da je došlo do određenih zloupotreba.

Ja vam ukazujem da je pre nekoliko godina i u pređašnjoj vladi u različitom političkom sastavu bilo akcija procesuiranja, odnosno najpre hapšenja osumnjičenih za zloupotrebu procesa lečenja, da tako kažem, za iznuđivanje mita ili za zloupotrebu nekih fondova, da sad ne navodim konkretne primere. Vi ste ministar i kolega tih ljudi koji su angažovani u zdravstvu. Ja mislim da nije dobro niti ikoga, nijednu grupu ljudi koja želi zaista, pa makar jednim SMS-om koji možda košta 30 dinara, sprečiti da zaista doprinese i iz prostog poriva čovekoljublja.

Zato vas zaista molim da dobro promislite kad govorite, kad dajete izjave, da li će, recimo, ova današnja rasprava, gde ste vi apostrofirali, gde ste naglasili da dolazi do zloupotreba, da neko prikupljenu humanitarnu pomoć možda zloupotrebljava, obeshrabriti sve one ljude koji su spremni da pošalju jedan SMS i da povećaju za 0,001%, za jedan promil, za jedan procenat šanse nekog deteta ili nekog obolelog za njegovo lečenje. Zato vas zaista molim da uvažite tu dobru volju građana, masovnu volju građana da zaista na neki način... Građani bi se obraćali na drugi način, na drugi način bi davali humanitarnu pomoć. Možda im je to tako najjednostavnije, preko SMS-a zato što nemaju vremena da odu u poštu, da odu u neku banku.

Kao poslanik ću dati doprinos ubrzanju lečenja jer, nažalost, svi mi, ja sam imala u porodici slučaj teško obolelog člana porodice i znam koliko čovek koji je skoncentrisan na lečenje nema vremena da se bavi administrativnim procedurama, nije dovoljno obavešten, on želi da razgovor sa lekarom obavi samo oko dijagnoze, oko načina lečenja i njemu je zaista hitno potreban novac.

Dakle, ja ću pročitati ono što biste vi možda mogli, jer je to upravo dopis Vlade, koji je obnarodovan pre nekoliko dana, gde su uputili građane da se obraćaju budžetskom Fondu za lečenje oboljenja, stanja ili povreda koje se ne mogu uspešno lečiti u Srbiji. Evo, građani koji sada gledaju ovo i koji znaju da nekom treba, dozvolite da od ovih 20 minuta iskoristim nekoliko sekundi da kažem taj broj. Možda će se telefoni u Ministarstvu, jer ovo su telefoni u Ministarstvu zdravlja, usijati, ali to je ono što građani očekuju od vas, ministre, da uložite možda neki novac od nekih, da tako kažem, propagandnih aktivnosti

koje imate, neki mali fond u okviru Ministarstva zdravlja, da velikim krupnim slovima, u nekim dnevnim novinama, objavite ove brojeve.

Dakle, poštovani građani, ukoliko znate da je nekome preko potrebno da se obrati sa dokumentacijom budžetskom Fondu za lečenje, za traženje leka, pacijenata koji ne mogu da se leče u Srbiji jer ne postoje uslovi, obratite se Ministarstvu zdravlja na sledeća dva telefona. Dakle, Vlada je ukazala na ova dva telefona: 011/2656-384 i 011/3614-700.

Pritom, poštovani gospodine Lončar, molim vas da se ne ugledate na vašeg kolegu Đorđevića iz Ministarstva za rad i socijalna pitanja koji je zajedno sa bivšim gradonačelnikom a sadašnjim ministrom finansija Sinišom Malim, u toku predizborne kampanje za Beograd obnarodovao jedan drugi broj na koji bi mogle da se obrate žene koje su žrtve nasilja i do dan-danas, deset meseci nakon obnarodovanja tog broja, niko se ne javlja zato što nije izvršena javna nabavka, odnosno njegovo ministarstvo je najpre raspisalo, pa povuklo javnu nabavku i taj broj jednostavno nije u funkciji. Tu samo imate jedan automat koji vam kaže – vaš poziv ne može biti ostvaren. Molimo pozovite kasnije.

Zato vas molim da na ova dva broja telefona, koje je Vlada pre nekoliko dana obnarodovala, a koji nije toliko popularizovan i koje građani ne mogu da znaju u toj situaciji, užurbanosti oko lečenja ili oko pripreme uslova za lečenje, molim vas jednostavno da možda otvorite neke nove linije. Naravno, tu su dati i mejlovi. Sada ih neću pročitati, ali preko ovih telefona, nadam se da će građani moći preko tih mejlova... Vi znate koliko Srbija nije digitalizovana, što bi predsednica Vlade rekla, da oni nisu u mogućnosti, nemaju kompjuter, nemaju mejlove, oni su u bolnicama. Oni kod sebe nemaju elektronski oblik komunikacije, a ne mogu da skeniraju preko mobilnog telefona.

Svi mi koji smo prošli, građani koji prolaze kroz proces lečenja nekog člana porodice, a pogotovo kada su u pitanju deca, zaista trebaju administrativnu asistenciju. To je ono što svi dokumenti Evropske unije govore i stavljaju kao veliku primedbu, bilo u Poglavlju 27 u ekologiji, pogotovo u oblasti zdravlja, a to je da nemamo dovoljno administrativnih kapaciteta. Čovek čija se dijagnoza broji danima, zaista je u stanju velike potrebe.

Zato hoću da iskoristim ovo moje vreme da pohvalim nekakve nevladine inicijative koje se trude da prikupe sredstva za zbrinjavanje npr. onkoloških bolesnika, palijativno zbrinjavanje. Vi znate za inicijativu „Belhospis“ gde se mnoge firme iz Srbije, ali i strane firme, domaći akteri, da tako kažem, i strane diplomate angažuju da bi se prikupila sredstva da se izgradi taj hospis, ta kuća gde bi mogli ljudi koji su sa nekom termalnom dijagnozom da se leče.

Dakle, apelujem, pomenuću naravno crkvu, ulogu crkve, to čovekoljublje koje treba da se neguje u našem narodu. Prosto ovakvim načinom optuživanja, senzacionalističkim naslovima, bez dokaza, bez procesuiranja, bez hapšenja, zašto da ne, onih koji se usuđuju da zloupotrebe te fondove zaista

obeshrabrujemo masu građana da pošalju makar i taj jedan SMS. Dakle, moramo da negujemo tu vrstu građanskog poverenja u smislu – dati novac nepoznatom čoveku u humanitarne svrhe, a pogotovo kada su deca u pitanju, jer faktor vreme, vi ste lekar, vi to jako dobro znate, mnogo znači.

Neka to bude posvećeno ovoj šestoj tački. Nije važan taj redosled i naše političke igre dnevnog reda, naše zahtevе. Ovde su ljudski životi u pitanju i naši kapaciteti. Mi nismo bogata zemlja i naši kapaciteti su zaista ograničeni. Upravo taj faktor vreme je od izuzetnog značaja.

Naravno, osvrnuću se na ovaj set ekoloških zakona. Evo, opet jedan kompliment, koristim tu vrstu poznanstva, upoznatosti sa radom ministra Trivana i znam da je on izuzetno stručan za ovu oblast, ali jednostavno ekologija, premda jeste bolna tačka, crna tačka razvoja Srbije na razvojnoj mapi Srbije, prosto mislim da će dugoročno zaista da zapreči razvoj i integrisanje Srbije, imidž neke Srbije u regionu i u svetu, jer vi znate koliko su turisti koji se odluče da dođu ovde zaprepašćeni stanjem ekološke svesti.

Zaista vas molim, ministre, da ne dolazimo u jednu zamku i da na kraju kažemo, na onaj način na koji čak i predsednik Srbije kaže, takvo je stanje svesti da njegovo rešenje, odnosno način na koji razmišlja o rešenju Kosova jednostavno narod ne razume. Zaista znamo koliki je problem, recimo, ovde pričamo o migratornim pticama, koliki je problem to što individualni proizvođači truju pesticidima svoje njive, svoje useve da bi se zaštitili od glodara. Onda te useve ili te otrovane glodare jedu divlje ptice, pa one uginu i na kraju imamo društvo za zaštitu ptica koje izlazi u javnost sa podatkom da je od 2000. godine do sada 733 ptica uginulo. Imamo podatak da je od ta 733 slučaja samo jedan čovek iz okoline Kikinde kažnjen, i to institutom oportuniteta. Dakle, on je prosto platio, kako da kažem, nije čak ni odštetu platio, mada je bio predlog ovog društva da po jednom ždralu, a bilo je reči o pet otrovanih ždralova, odštetni zahtev bude 200.000 dinara, ali on je tim istim institutom oportuniteta platio 400.000 dinara.

Znam da je teško nekoga ko ulaže trud da bi zaštitio svoje useve, edukovati ali, jednostavno je nemoguće non-stop se izgovarati na nisku svest ili nedovoljnu svest naroda jer, na kraju krajeva, te useve, vi ćete to bolje znati od mene, na kraju jedu i ljudi. Svi ti fitosanitarni propisi su zaista kompleksni i potreban je veći nivo saradnje sa vašim kolegom iz Ministarstva poljoprivrede.

Pošto na dnevnom redu imamo ograničenu agendu, a jedan od ovih sporazuma koje mi sada razmatramo jeste i Sporazum o saradnji u oblasti ekologije sa Republikom Hrvatskom, dozvolite sada jednu malu digresiju. Nadam se da mi nećete zameriti. Ne bih to čak ni pominjala da vi to niste spomenuli na Odboru za ekologiju juče i da danas niste to spomenuli. To je meni bilo neočekivano da ćete vi sa takvim bogatim političkim iskustvom još iz vremena 90-ih, pomenuti pitanje granica. Ne znam zašto je to trebalo. Vi ste

ministar u Vladi Srbije i iz mog nekog parlamentarnog iskustva, parlamentarne diplomatije, kad god smo išli, bila sam šef delegacije pred Parlamentarnom skupštinom OEBS, od tih 56-57 zemalja članica, zaista sam videla brojna izlaganja širom sveta, od severne Amerike do naših krajeva, videla sam koliko se ljudi kad odu u inostranstvo, parlamentarci zaista trude da vrlo paze na svaku rečenicu koju izgovaraju.

Vi ste juče sami na sednici Odbora tumačili, u stvari jednostavno ste predložili da ste razgovarali sa vašim kolegom, ministrom energetike i ekologije iz Republike Hrvatske, ne samo povodom ovog sporazuma, ali da su oni otvorili pitanje granica. Rekli su da je to jedno otvoreno pitanje i vi ste sami rekli jednu rečenicu za koju bih molila prosto, ne samo vas, nego i druge ministre da prosto u tim nekim poluzvaničnim susretima, zaista kao što smo nekad imali uputstvo da insistiramo na onom apendiksu uz oznaku Kosovo, da i sad pazimo.

Dakle, ja ću citirati ono što ste rekli na sednici Odbora juče, 2. oktobra: „Istina, oni kažu da imamo neka otvorena pitanja povodom granica“... Dakle, citiram sve vreme vas... „Recimo, Dunav itd. Međutim, moja teza je bila da je baš to razlog više da mi sarađujemo“. Sad ključna rečenica koju ste vi juče rekli u mikrofonski usred Skupštine Republike Srbije: „Kakve veze ima, što se mene tiče, gde će biti granica na Dunavu, ne znam, 100 ili 200 metara levo ili desno? Samo mislim da baš tu Dunav ili Mura i ostalo, uostalom treba da bude deo naše saradnje da zaštitimo ova područja. Neka se, zatim, oni koji se bave politikom na taj način dogovaraju šta ćemo i kako ćemo, što se toga tiče, raditi“.

Dakle, ministre, zaista vas molim i molim prosto celu Vladu da poštuju uputstvo Ministarstva spoljnih poslova. Vi ste iz iste političke partije, vi i ministar Dačić, i Ministarstvo spoljnih poslova je izdalo zvanično tumačenje povodom slučajeva spornih između granica Srbije i Hrvatske, gde je naglašeno da Srbija insistira da ta granica ide sredinom plovnog puta Dunava, kako je to i zakonom rešeno još 1945. godine.

Dakle, zaista mislim da se u detaljima nalazi đavo, ali da zaista moramo u svim našim spoljnopolitičkim susretima, bilo da smo parlamentarci ili pripadnici Vlade, vodimo računa o svakoj izgovorenoj reči. Dakle, vi znate da je predsednik Vučić nedavno konstatovao da ćemo mi biti u dobitku ako dobijemo jedan metar izgubljene teritorije na Kosovu. Ako je njemu važan ovaj jedan metar, onda vas molim da i tih 100 do 200 metara sporne granice na Dunavu između Srbije i Hrvatske budu važni. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Lončar, zatim ministar Trivan.

ZLATIBOR LONČAR: Ja se nadam da sam vas dobro razumeo da se zalažemo u principu za iste stvari, a to je da humanost završi sa najboljim rezultatom. Mislim da se slažemo oko toga da onaj ko bude human ko, da li je to SMS ili na neki drugi način, pokaže tu svoju humanost i hoće da pomogne nekom, mislim da je osnovno i da zna kako je završio taj njegov novac i da je

to garancija da li će on sutra to isto uradi ili neće. Nadam se da se slažemo, da se zalažete za to da vidimo tačno gde je završio novac, kako je završio, da se to uradi krajnje transparentno, da svi imaju uvid u to.

Mislim da stvarno ne bi imao, posle svega što se izdešavalo, niko ništa protiv toga ako ima dobre namere. Mislim da sam vas tako razumeo i da se isto za to zalažete.

Hvala što ste te brojeve telefona nabrojali iz Ministarstva zdravlja. Moram da obavestim vas, da obavestim sve građane Srbije da mi nismo stali na tome, da od ponedeljka funkcioniše kol centar u RFZO. Njegov broj je 0700-333-443. Znači, 0700-333-443. Svakog dana od 07.30 do 15.30 časova javljaju vam na telefon i preuzimaju ono što ste vi rekli da vi imate minimum obaveza, odnosno ljudi iz kol centra, vi im date koji problem imate, oni pozivaju lekare koji su uključeni u slučaj da vas u toj situaciji u kojoj se nalazite, kad vam se desilo to, kada je sužena svest, da vam pomognu maksimalno, da odrade sav taj deo. Pozivaju lekare da vide o čemu se radi, pozivaju bolnicu da skupe dokumentaciju, formiraju stručnu komisiju u RFZO da vide da li je to u njihovim ingerencijama, da li mogu da urade. Ako ne, kontaktiraju budžetski Fond i rešavaju dalje. Znači, to je nešto što od ponedeljka, od pre dva dana radi.

Ne mogu da povučem izjavu da sam rekao da decu neće lečiti muzičari, glumci, političari i farmaceutska mafija, takođe. Reći ću vam kako to funkcioniše. Kada se pojavi neki novi lek, sve zavisi kako krene da se taj lek prodaje, kako krene upotreba. Kada zaškripi, kada ne ide, a moram da kažem, ogroman novac, desetine, stotine miliona evra se ulaže da bi se napravio neki novi lek, želim da razumeju svi građani Srbije, neki lek da bolji rezultat, neki da gori rezultat. Kada dođe u pitanje da li će oni povratiti taj novac, šta se dešava sledeće? Kreće marketinška promocija tog leka na sve strane da bi se nadoknadio novac, a ne libe se da dođu i do udruženja roditelja, do udruženja pacijenata i svih, da vrše pritisak i na vas i na mene i na sve koji imaju neku mogućnost da kažu neku reč ili da utiču na nešto, ne bi li to nadoknadili. Zašto? Ovde je to najpogodnije. Mali smo, malo je tržište, klima je kakva jeste i to se koristi. Molim vas da imate to na umu, pa da se razmisli o tome. Da ne mislite da sve pada sa neba, da se pojavi informacija u novinama da je ovo najbolji lek koji je ikad izmišljen, a da se ne pita šta je problem. Kada je najbolji lek, svi čuju za njega. Što mora toliko da se reklamira?

Razmišljajte i na tu temu. Ima mnogo tema koje se ovde pojavljuju. Nemam problem, svaku ću da vam kažem. Ne interesuje me, ne može da me kupi nijedna farmaceutska mafija, ni kompanija, kako god hoćete. Ne može, kažem vam da ne može. Svake godine ima dve i po milijarde budžet u Ministarstvu zdravlja, nađite jedan dinar da sam uzeo. Svake godine dve i po milijarde evra, nađite. Boriću se do poslednjeg dana dok sam na ovom mestu. Smenite me danas, nemam nikakav problem. Meni problem manje da se borim

sa njima, razumete? O tome se radi. To je suština. Ali nekima je to smešno. Neki imaju neki drugi interes. Proći će vreme pa će se sve ovo pokazati.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Samo dve-tri rečenice, ako dozvolite.

Poljoprivreda je bez sumnje najveći zagađivač životne sredine i tu se ima šta raditi. To nije samo pitanje svesti, to je pitanje mnogih drugih istorijskih razloga, uloga itd. na koje se ja, razume se, za razliku od onoga što vi kažete, ne pozivam.

Da moramo da se bavimo time, i da i poljoprivrednike i nas koji jedemo hranu i životinje zaštitimo od, mogao bih reći, manipulacije različitim hemijskim sredstvima koja se koriste, to mora. Lekari će reći šta je uzrok mnogim bolestima o kojima govorimo. Ja ću slobodno reći da imam razloga da pokušamo da preventivno svi zajedno reagujemo, naročito kada je poljoprivreda pitanju, zbog toga što je to izvor, po mom dubokom uverenju, različitih hemijskih materija koje unosimo u organizme i onda imamo posledice koje tumačim, razume se, na ovaj način.

Dakle, to jeste pitanje zagađenja i to je planetarno poznato, tu nije potrebno uopšte sada ni mudrovati oko toga šta treba raditi. Taj problem se obično pojavljuje kada se zaštićene vrste zateknu na nečijem imanju i kada zaštićene vrste uginu. Onda je to već pitanje šta se koristi, kako je uvezeno, ko ga koristi itd. i mi nemamo nadležnost nad time, ali ćemo se svakako baviti tom temom javno i to nas niko, razume se, neće sprečiti, niti je moguće da nas spreči.

Vaš cinizam na koji pokušavate da tumačite moju izjavu na Odboru, da biram reči, nije korektan, zarad toga što u ovoj državi tačno postoje principi i pravila koja se poštuju kada je sve to u pitanju. Iz ugla životne sredine, svakako je mnogo važnije da se svako bavi svojim poslom, a životna sredina, to sam već danas spomenuo u par navrata, nema granica. I moje pitanje i tumačenje nije bilo pitanje tumačenja toga kako ste to vi namerno hteli da izvučete iz političkih razloga, već su razlozi na nekom drugom mestu. Upravo obrnuto. Poenta jeste bila naša potreba da sarađujemo sa okruženjem i da nalazimo puteve kako to može biti, a ne politički kontekst u koji me vi uvaljujete, ali neuspešno.

U svakom slučaju, nemam nameru da se bavim tom temom osim na ovaj način koji je propisala država. Tu smo, kod vas lično, na pitanju svesti, i tu padate u ličnu zamku činjenicom da kada na početku kažete – zašto da se bavimo pitanjima životne sredine jer ima važnijih pitanja, ja ne mislim da ste vi u pravu. Dakle, ovo je jednako važno pitanje kao i sva druga. A onda iza toga kažete da je svest građana nešto drugačije shvaćena, ili treba da bude drugačije shvaćena. Pa vi ste upravo demonstrirali sada kako nemate odgovarajuću svest kada je u pitanju zaštita životne sredine. I tu se ograđujem.

Zašto tema o zaštiti životne sredine ne bi bila prisutna u ovom parlamentu jednako sa svim ostalim temama ili pre bilo kojih drugih tema? Mislite li da one nisu tako važne, jer to ste rekli svojim stavom, ako hoću da zaključujem? Za mene su one jednako važne. Jer, vidite, danas pričate i sami o zdravlju. Jeste li stvarno ubeđeni da kvalitet životne sredine ne utiče na naše zdravlje? Jeste li stvarno ubeđeni da ova tema nema svoje mesto u danu kada razgovaramo i o tako važnoj temi kakva je ovo što je danas moj kolega Lončar predstavio? Ja mislim da je to i te kako važno. I upravo hoću da pokušam da i vama pomognem da podignete svest kada je u pitanju životna sredina i to hoću da uradim isključivo na ovakav način.

Molim vas da to razumete. Molim vas da ne nipodaštavate temu životne sredine, jer je ona bar jednako važna kao što su i sve teme, a za mene, imam to pravo da kažem, nešto je važnija nego druge, ili bar za neke od vas drugih. Prema tome, vreme koje će doći će pokazati da sam u pravu. Naše društvo mora da raste i da se razvija, kao što su to uradila i zapadna društva kojima težimo. Oni su bili ovde pre dvadesetak godina gde smo mi sada i idemo ka tome. Sve ovo što se i danas događa, i ovo što vi i ja danas razgovaramo je, takođe, deo već viđenih stvari kad je sve to u pitanju i to je deo kolateralne štete koju svi moramo da podnesemo da bi društvo bilo bolje. Prihvatam da podnesem i taj deo udarca na sebe da bi Srbija bila bolja. Zašto da ne? Hvala na pažnji.

PREDESDNIK: Replika, izvolite.

DIJANA VUKOMANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsednice.

Takođe se zahvaljujem ministrima Lončaru i Trivanu na odgovoru i na razgovoru i to jeste smisao ovog parlamenta.

Dakle, podržavam, imajući iskustva sa iskušenjima skupog, preskupog lečenja za koje naš životni standard ne daje baš puno perspektive, podržavam, dakle, tu borbu protiv manipulacija farmaceutske industrije. Nisam ovlašćena da kažem farmaceutske mafije i, zaista, onda upotrebite mehanizme države. Vi ćete reći da možda niste ministar policije, ali ste ministar zdravlja i sigurno imate uvid u kliničke studije na različitim klinikama, gde pojedini lekari, možda, u kontaktu sa farmaceutskim kućama, da tako kažem, apeluju na svoje pacijente, teško obolele pacijente i njihove porodice, da se uključe u kliničke studije i da budu pokusni kunići za testiranje nekih lekova. Vi vrlo dobro znate šta sam vam ovim rekla.

Dakle, zaista pohvaljujem, i to je ono što sam htela, da vi pročitate još jedan dodatni, još širi telefon, da tako kažem, jednu komunikacionu liniju za ljude u nevolji. To je jako dobro i nadam se da će to mediji prepoznati i da će taj deo vašeg izlaganja, pogotovo, preneti građanima. Taj broj telefona koji ste citirali.

Ministre Trivan, zaista uz dužno uvažavanje, ja sam bila zaprepašćena znajući koliko ste vi političkiiskusni, da ste vi izgovorili tu rečenicu povodom

spornog pitanja između granice Srbije i Hrvatske. Zaista mislim da nemate mandat da na taj način olako govorite – kakve veze ima, što se mene tiče, gde će biti granica na Dunavu, ne znam, 100 ili 200 metara levo ili desno. Ta rečenica, znate, ako sa tom lakoćom izgovorite u neformalnom razgovoru sa ministrom Hrvatske, biće pogrešno shvaćena. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Reč ima Đorđe Kosanić.

ĐORĐE KOSANIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani ministre Lončar, poštovani ministre Trivan sa saradnicima, poštovana predsedavajuća, dame i gospodo narodni poslanici, pred nama je danas zajednički načelni i jedinstveni pretres više predloga zakona. Čini mi se, da bismo se vratili na temu, evo, ja ću još jednom da kažem – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine, zatim Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Hrvatske u oblasti zaštite životne sredine i očuvanja prirode, Sporazum o očuvanju afričko-evroazijskih migratornih ptica vodenih staništa, Sporazum o očuvanju populacije slepih miševa u Evropi, kao i potvrđivanje Protokola o održivom transportu uz Okvirnu konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata i Predlog odluke o davanju saglasnosti na Odluku o izmenama Finansijskog plana Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje za 2018. godinu.

Poslanička grupa Jedinstvene Srbije u danu za glasanje podržaće pomenute predloge zakona, a moje izlaganje na samom početku biće usmereno na Predlog zakona o zaštiti životne sredine koji treba na samom početku da reši sve probleme u samom zakonu i one međunarodne obaveze koje proističu iz procesa pridruživanja Evropskoj uniji.

Ministre Trivan, mi smo mala zemlja i treba da koristimo iskustva mnogo razvijenih zemalja što se tiče zaštite životne sredine. Isto tako, treba da podižemo svest svih nas u Srbiji što se tiče očuvanja životne sredine. Isto tako, ministre, Srbije ne sme da ponavlja greške zemalja u regionu koje, kada su bile u procesu pridruživanja Evropskoj uniji, nisu koristile EU fondove zbog toga što nisu imale projekte.

Ono što je meni važno, malopre sam vam rekao, da zaista mi treba da podižemo svest, ali ono što je stvar koju svi znamo, da dosada mi nismo obraćali dovoljno pažnje što se tiče zaštite životne sredine ili smo bar, najbolje da kažem, imali malo razumevanja za to, a jedan od pokazatelja je da Beograd, recimo, nema nijedan prečistač otpadnih voda, da Beograd, eto, vi to malopre niste napomenuli kada ste govorili, samo da kažem, da je Beograd jedini, da kažem, jedan od velikih evropskih gradova, koji svu svoju kanalizaciju izliva u reke.

Isto tako, da se nadovežem na vašu priču. Procenjuje se da Srbija da bi bila, da kažem, u evropskim, međunarodnim standardima, za usklađivanje sa njima potrebno je nekih 15 milijardi evra u narednih 30 godina. Najskuplje će biti uređivanje sistema upravljanja otpadnim vodama i otpadom, nekih pet

milijardi, ministre, ako se ne varam. Je li tako? Sedam milijardi, dobro. To je znači, maltene, pola od ove ukupne sume koju smo rekli da je predviđena.

Ovde ne mogu da ne napomenem da je Jagodina, kada je reč o upravljanju otpadom i kada je reč o upravljanju otpadnim vodama, pozitivan primer. Vi to verovatno dobro znate. Izgrađen je moderan reciklažni centar deponija kapaciteta 15,5 hektara i pomenuti objekti su građeni po najvišim standardima i isto tako ima sistem za prečišćavanje otpadnih voda.

Ja dolazim iz Kragujevca, ministre. Malopre ste pričali o deponijama. Vi znate da od Kragujevca na par kilometara imamo deponiju u Jovanovcu i mogu slobodno da kažem da je to ekološka bomba što se tiče Kragujevca. Ali dobra vest za sve Kragujevčane, urađena je studija izvodljivosti ne samo za Kragujevac, nego i za susedne opštine, na lokaciji Vrtište, na sedam kilometara od Kragujevca, biće izgrađena moderna deponija sa savremenim ekološkim centrom i pratećim zelenim površinama i modernom opremom. Znači, to ćemo u što skorijem vremenu. Mislim da ste vi u potpunosti sa tim upoznati.

Sada, kada kažemo podizanje svesti, veoma važna stvar za mene je da ukažem na neke stvari o kojima ste vi nešto i govorili, a to su na prvom mestu klimatske promene. Mi smo, od 2000. godine pa naovamo, Republika Srbija je uložila čak šest milijardi evra u otklanjanje posledica od vremenskih nepogoda. Mnogi sektori su pretrpeli štetu, štetu što se tiče, da kažem, vremenskih nepogoda, kiše, grada, olujnih vetrova, suša. Kažem, pretrpeli su mnogi sektori, ali najviše vodoprivreda, šumarstvo i poljoprivreda.

Čini mi se da ne samo stručnjaci, nego svi upozoravaju da je krajnje vreme za jednu ozbiljniju akciju protiv klimatskih promena. Jedan od dobrih primera je možda obnovljiv izvor električne energije ili pošumljavanje itd. Mi to već imamo u Vojvodini, je li tako?

Isto tako, jedna, da kažem, veoma važna stvar za nas, jeste odlaganje opasnog otpada. Iako Srbija, ako se ne varam, svake godine izdvaja 20 miliona evra za tu važnu stvar, ipak, neretko se dešava da toksični otpadi završavaju kako u zemlji, tako u vodi, tako u našem okruženju i izuzetno je važno posvetiti maksimalnu pažnju tom pitanju.

Vraćajući se na sam zakon i ne dužeći mnogo, treba reći da nije reč o nekom zakonu kojim se bitno uređuje neko pitanje, niti je reč o nekom sistemskom zakonu, već je reč o izmenama Zakona u manjem obliku. Ono što je važno za ovaj zakon, praktično, suštinske izmene tiču se ispunjavanja uslova za korišćenje IPARD fondova. Sa druge strane, efikasnije obezbeđenje sredstava iz Zelenog fonda, i naravno, za infrastrukturne projekte iz IPARD fondova u oblasti zaštite životne sredine.

Naravno, Poslanička grupa JS u danu za glasanje podržaće sve pomenute predloge zakona.

Sada, kada je reč o sporazumima, samo nekoliko reči o tome. Kada je reč o Predlogu sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Hrvatske, ne ulazeći u druga pitanja, ovde samo govorimo o zaštiti životne sredine, da je važno koristiti njihova iskustva u pretpristupanju Evropskoj uniji što se tiče životne sredine, i čini mi se da je iz tog aspekta veoma važno da se potpiše ovaj sporazum.

Sa druge strane, kada je reč o Predlogu zakona o potvrđivanju Protokola o državnom transportu za Okvirnu konvenciju o održivom razvoju Karpata, treba reći da je ovim protokolom predviđeno unapređenje i lakša saradnja u cilju razvoja kako održivog teretnog, putničkog, tako i infrastrukturnog saobraćaja na području Karpata.

Sada ovde ministar Lončar nije, ali samo u nekoliko rečenica kada je reč o Predlogu odluke o davanju saglasnosti na Odluku o izmenama Finansijskog plana Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje za 2018. godinu. Ovde zaista moram da kažem da ne treba trošiti reči o važnosti ove teme. Zaista, čini mi se da je to jedna važna stvar za sve nas i od ogromnog je značaja što smo prepoznali ogromnu važnost ove teme, da ovom odlukom imamo na raspolaganju dve milijarde dinara, a sledeće godine projektovan budžet za sve ovo. Tako da je to jedna odlična vest za sve nas.

Na samom kraju, ministre, Poslanička grupa JS u danu za glasanje podržaće sve predloge zakona iz ove objedinjene rasprave. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Milorad Mijatović.

MIŁORAD MIJATOVIĆ: Hvala, predsednice.

Poštovani ministre sa saradnicima, izražavam zadovoljstvo što danas raspravljamo o zaštiti čovekove sredine. Jedan sam od onih koji smatra da je to najvažnija tema. Za mene je to i najveća politika. A zašto je to najveća politika? Zato što se govori o životu građana, o čistom vazduhu, zdravoj pijaćoj vodi, o zdravlju, o čistom vazduhu, a i o klimatskim promenama.

Očekujem od ministra zaštite čovekove sredine da fundira ovaj proces, da ne počinjemo stalno ispočetka. Imam utisak da životnu sredinu često smatramo kolokvijalno, stavljamo je u drugi plan i onda, jednostavno, sve su druge teme važnije i negde počnemo, stignemo do nekog nivoa, i onda stane se, i opet se kreće ispočetka.

Budite uvereni da će Skupština Srbije, posebno Fokus grupa, o kojoj ću kasnije pričati, veoma veliku pažnju posvećivati zaštiti životne sredine. Isto tako, posvetiće značajnu pažnju da se sredstva za zaštitu životne sredine planiraju u budžetu, da ona budu značajna i da budu veoma važna. Nije samo zato što to od nas očekuje Evropska unija. Znamo šta znači trgovačko Poglavlje 27, mi imamo i Agendu 2030 i Ciljeve održivog razvoja. To nije u suprotnosti. Naprotiv, 64% iz Agende 27 je inkorporirano Ciljevima održivog razvoja.

Kada sprovodimo i jedno i drugo, a ovo oko Evropske unije, jer Srbija želi da bude članica EU, zaista će uvek sprovoditi. Budite uvereni da ćete imati punu podršku. No, mene, ministre, uvek od vas iznenadi kada vi kažete – trebaće nam 15 milijardi evra. Znam da će trebati, to je za ovu Srbiju veoma velika suma. Međutim, mnogo toga se može uraditi korak po korak i to bez nekih velikih sredstava. Ovde je bilo govora o jačanju svesti pojedinaca, svesti šta znači zdrava životna sredina, šta znači čist vazduh, šta znači pažnja oko smeća, šta znači prečišćavanje vode. E, tu možemo da učinimo mnogo.

Znate, tu uvek volim da citiram, mi jačanje svesti moramo početi od obdaništa, od osnovne škole, srednje škole, od studenata i uvek citiram Čika Jovu Zmaja: „Gde nađeš zgodno mesto, tu drvo posadi“, jer to drvo će kasnije da naraste, davaće nam vazduh, davaće nam plodove i uživaćemo. Mislim da upravo tu ideju moramo stalno da razvijamo, da svako dete ima svoje drvo u Srbiji i da bude ponosno zasađeno onda kada je to dete rođeno, a ono se polako razvijalo i raslo kako se i od malog deteta stvarao jedan čovek, ali sa svešću da mora da čuva okolinu. To je zbog njega, zbog budućih generacija i da ne citiram već poznate stvari. Mi smo ovo nasledili. Bolje i kvalitetnije moramo da damo budućim generacijama.

Socijaldemokratska partija će podržati vaše zakone. Ovo su male izmene, ali su vrlo značajne, radi se o poljoprivredi koja je, kao što ste sami naglasili, vrlo veliki zagađivač. Isto tako, mi moramo voditi računa o tome, i budite uvereni da ćete i tu imati veoma veliku podršku, jer sve ovo moramo razvijati, razvijati svest da se hemija ne može koristiti bez ograničenja. Ono što je prednost Srbije bila i ostala, to je zdrava hrana, zdrava životna sredina. Dajte da je sačuvamo. To vam je jedna prednost koju nam svi koji dođu našu zemlju govore i stalno naglašavaju. E, sačuvajmo je, to nam je bogom dano. Sačuvajmo naše vode, šume, sačuvajmo naše ptice i sve ono što ide.

Počecu nešto drugo, govoriću o radu Fokus grupe koju je predsednica Narodne skupštine osnovala 2017. godine, gde imamo 15 članova, gde imamo dva potpredsednika najvažnijih odbora koji treba da realizuju stavove iz Agende 2030. Odmah da naglasim da tu nema nikakvih političkih razlika, tu je i pozicija i opozicija, budite uvereni uz punu podršku i predsednice Narodne skupštine, a isto tako i drugih nekih fondacija. Mi imamo rezultate koje hoću ovog puta da ovde naglasim.

Kao prvo, danas su svi poslanici na ulazu mogli da podignu ove knjižice. Znate, bilo je danas ovde malo priče, ne znam ni ja kakve, o ovim knjižicama. Da bismo imali prevod ove knjižice UN, to je Fokus grupa radila. Našli smo sredstva i nemojte potcenjivati. Trudili smo se da svakog poslanika, a preko Narodne skupštine da i javnost Srbije obavestimo šta znače Ciljevi održivog razvoja, šta znači Agenda 2030. Nju treba svi da sprovodimo. Da sprovodimo, da postavimo sistem, da radimo onako kao treba.

Šta radi Narodna skupština? Bravo, ministre! Narodna skupština vrši nadzor nad implementacijom Ciljeva održivog razvoja. Mi ćemo to raditi. Vlada Republike Srbije ima međuresornu radnu grupu na čijem čelu je gospođa Slavica Đukić Dejanović, koja takođe radi svoje deo posla i između Fokus grupe i međuresorne radne grupe postoji puna saradnja. Budite uvereni da će to biti i dalje. Interes svih nas je da se što više ovih ciljeva realizuje. Naravno, mi nismo bogata zemlja i ne možemo svih 17 ciljeva i 169 potciljeva realizovati.

Ono što je važno i na čemu ćemo u Narodnoj skupštini Republike Srbije insistirati jeste da se odrede prioriteti, a među prioritetima će sigurno biti i zaštita čovekove sredine. To je ono što je ovog trenutka važno.

Isto tako, moram da naglasim da su ti ciljevi u tri grupe pitanja. To je društvo, to je ekonomija i to je životna sredina. Ti ciljevi su nastali 2015. godine u septembru i Srbija je među prvim zemljama koja je potpisala ovu agendu 2030.

Pažljivim čitanjem videćete da će Srbija, ukoliko bude realizovala što više ovih ciljeva, potciljeva, biti znatno bolja zemlja. Bolje će se živeti i, upravo, bićemo deo svetske zajednice i evropske zajednice, što je naš osnovni cilj kao jedne moderne Srbije i što činimo i što radimo.

Takođe, mi smo među prvim zemljama koje su formirale ovu grupu, među prvih pet zemalja, i to se već primetilo u Ujedinjenim nacijama i u godišnjem izveštaju Ujedinjenih nacija za 2018. godinu Srbija je izabrana kao zemlja dobre prakse. O tome sam govorio i u Njujorku, a isto tako i u Ženevi i moram reći da je naišlo na dosta odobravanja među slušaocima koji su bili tamo sa mnoštvom pitanja kako to uspevamo i kako činimo.

No, da ne bih puno pričao o tome, smatram da smo na samom početku i naš osnovni cilj će biti i ostaje da fundiramo sistem, da sistem ide svojim putem, a da mi onda kroz indikatore održivog razvoja koje UN imaju jasno izražene, kroz indikatore koji će biti jasni i merljivi kažemo gde se nalazimo, šta je potrebno uraditi, šta treba učiniti.

Jedna od tih stvari je npr. da srednje obrazovanje u našoj zemlji bude besplatno i obavezno. To je zasada samo osnovno obrazovanje. To jeste veliki cilj, ali isto tako, ako budemo insistirali, budemo tražili, budite uvereni da ćemo ga isposlovati, jer ova zemlja Srbija mora imati obrazovanje stanovništvo da bi mogla da ide u tu četvrtu industrijsku revoluciju. To je ono što ćemo govoriti.

Ovde je danas bilo puno govora o zaštiti čovekove okoline. Rekao sam na samom početku da je to za nas vrlo važno pitanje i jedno od najvažnijih pitanja.

Gospodine ministre, budite sigurni da ćemo uvek insistirati da vaše ministarstvo ima više sredstava, da se u budžetu upravo planira tako nešto, da ne stojimo.

Mogu vam odmah reći, mi smo, naravno, uz pomoć fondacija napravili analizu budžeta za 2018. godinu. Evo je ovde i tačno je naglašeno koja su to sredstva koja se izdvajaju za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja.

Mi smo prošle godine u budžetu za 2018. godinu dali kao Fokus grupa amandmane. Nisu prošli. Mi ne odustajemo. Mi ćemo i ove godine, videvši gde se mogu naći sredstva, u budžetu za 2019. godinu insistirati da se za pojedine stavke, posle određivanja prioriteta, tačno odredi koja su to sredstva koja će ići i za ciljeve održivog razvoja, gde upravo prioritet dajemo zaštiti čovekove okoline. To je nešto što ćemo uvek insistirati, jer smatramo to ključnim pitanjem za razvoj Srbije.

Znate, ovde nije bilo govora o zelenoj ekonomiji. Nije bilo govora koliko možemo otvoriti radnih mesta kroz reciklažu otpada. Sami ste rekli šta je i uveo bih svakom građaninu da nosi tekstilne ili papirne kese od recikliranog papira iz prostog razloga što je to jedan komoditet na koji smo mi navikli, a gde nam se posle u prirodi višestruko negativno vraća. Bilo gde da sam bio, a idem puno po inostranstvu, budite uvereni, vrlo malo nalazim plastičnih kesa.

Očekujem da ćete vi to uraditi. Isto tako, ne znam zašto imamo mnogo plastičnih boca. Zašto ne uvedemo pravilo da se plastične boce vraćaju, da se za njih dobijaju nazad neka sredstva, da se stimuliše, jer upravo ta plastika će nam pomoći da jednostavnim koracima mnoge stvari rešavamo.

Ja ne smatram da se može sve odjednom uraditi. Korak po korak, *step by step* stići ćemo do određenih ciljeva. Ja hoću da imam čistu vodu, čiste reke. Sticajem okolnosti letos sam bio u jednoj stranoj zemlji gde sam video volontere na reci koja je veoma čista, gde hodaju, traže smeće, gde inače ne bacaju smeće jer je takva kultura, jer da biste imali čiste reke, čiste vodotoke, morate voditi računa.

Naravno, to su sve bogate zemlje, kao što ste i sami rekli, čija je svest daleko iznad one koja je kod nas. Možda ćemo za 20 godina imati takve reke, takve potoke, a isto tako i šume.

Ono što moram da naglasim, a to je da ćemo kao Fokus grupa u ovom parlamentu, a ovde i poručujem građanima Srbije, zaista pratiti ostvarivanje implementacije Ciljeva održivog razvoja. Srbija ima za to mogućnosti. Učinili smo dobre početne korake i budite uvereni da ćemo ići i dalje, a dalje posmatram prenošenje stvari na lokalne sredine.

Ja sam već sa nekim poslanicima razgovarao. Obećao sam i da ćemo ići u Sokobanju, da ćemo ići u Svrlijig, jer suština je da zaista u svakoj sredini jačamo svest, da javnost upoznamo šta znači zdrava životna sredina, šta znače čiste reke, zdrava voda, jer građani Srbije moraju znati da samo 1% svetske vode može da se koristi za piće. Šta sutra ako ne budemo imali? Bogate zemlje za to imaju rešenje. U Abu Dabiju sam video kako prave pijaću vodu iz morske

vode, ali moramo znati da ovu dragocenu našu pijaću vodu koju imamo moramo čuvati, jer sutra možemo da ostanemo i bez nje.

Ono što smo, takođe, učinili kao Fokus grupa, ne možemo sami da radimo ovaj posao od lokala. Mi moramo da gledamo naše susede. Mi moramo da gledamo regiju, da gledamo gde se ko nalazi i da razmenjujemo iskustva. To smo radili. U maju smo imali jedan veliki regionalni skup u našoj skupštini. Bilo je 12 zemalja i budite uvereni da smo mogli sa ponosom da kažemo šta je urađeno.

Naravno, nikad se ne zadovoljavam onim što se uradi. Uvek se može mnogo više i mnogo bolje, ali budite uvereni da su drugi često i u mnogo težoj situaciji nego mi i njihova svest nije na ovom nivou gde smo mi, ali zato su druge zemlje daleko od nas. Nikad nismo gledali one ispod nas, već one koji su bolji od nas da ih stignemo sa ovim sredstvima koje imamo i kako imamo.

Mi smo još u 2017. godini izvršili samo evaluaciju šta je to ovaj parlament uradio u praćenju Ciljeva održivog razvoja. To ćemo učiniti u 2018. godini, jer imamo sada temelj od kojeg počinjemo.

I nešto što je veoma važno, zapostavljamo ne samo civilno društvo, nevladine organizacije, zapostavljamo i firme koje u Srbiji i te kako posvećuju pažnju zaštiti životne sredine. Ja ću nabrojati neke od njih. Evo „Hemofarm“, koji i te kako puno radi na tom polju, „Delta Agrar“, takođe, i tu su iskustva i drugih preduzeća, ali ono što je najvažnije, mala i srednja preduzeća moramo angažovati oko tih pitanja. njih je mnogo više. Moramo ih učiti kako da konkurišu za sredstva Evropske unije, kako da poboljšaju svoju proizvodnju i kako da prečišćavaju vodu, kako da vode računa o otpadu, jer zato i postoje sredstva EU.

Dakle, naš zadatak, svih poslanika, ministarstava i javnosti je da napravimo jedan uvezan sistem koji će voditi računa o svim tim pitanjima, o zaštiti čovekove sredine, jer to je ono što nama znači život, to nama znači nešto što je najvažnije. Zašto? Pa to je preventiva.

Vi sami znate, oko poplava, jedan dinar utrošen u preventivu znači sedam dinara. Kasnije se daje mnogo više kad se dese poplave. I to je jedan od potciljeva održivog razvoja.

Dakle, mnogo je pitanja na koje možemo dati odgovore ako budemo poštovali pravila i manje politizirali oko nečega što znači bolji život građana Srbije, nešto što možemo svi da uradimo. Nemojte samo da se kaže – političari su za to odgovorni. Svaki građanin Srbije je odgovoran za zdravu životnu sredinu i svaki građanin može da da svoj doprinos vodeći računa o tome. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodna poslanica Gordana Čomić.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

U uvodu, vrlo kratko, opaska o rečenici koju smo čuli i od ministra zaštite životne sredine i od ministra zdravlja, da njihove teme nisu politika, da zaštita životne sredine nije politika i da lečenje dece nije politika. I dobro je što sedite, pošto imam za vas obaveštenje – obe su teme politika. Zato je ovaj kratki uvod.

Politika kao posao ima ukupno dva dela – jedan je da menja prostor, drugi je da menja društvene veze. Ministar zaštite životne sredine ima posla sa politikama koje menjaju prostor. Da li ih menjaju tako da ga nagrđuju i ugrožavaju, da li ga menjaju tako da ga unapređuju i poboljšavaju, to je drugo pitanje. Ali bez političke odluke nema mosta, nema infrastrukture, nema rudnika, nema naftne bušotine, nema naselja, legalnog, nelegalnog, nije važno. Prostor je tema za politike, vazda bilo, kakva god politika bila u pitanju. Da li je politika vladavine prava, modernog 20. i 21. veka, ili je politika kraljevskih porodica, ili je politika plemena, neko donosi odluku o tome šta se dešava u prostoru. I zbog toga mislim da bi bilo dobro da to poštujemo zajedno i da zaštitu životne sredine zovemo politikom, jer ona jeste politika.

Za ministra zdravlja, takođe, njegovo pitanje o tome zašto deca sa retkim bolestima nisu lečena pre 2011. godine, a sada su lečena – zato što je donet zakon koji je promenio društvene veze u društvu da ta deca budu vidljiva, kao što su pre toga donošeni zakoni da budu vidljive osobe sa invaliditetom. Politika koja menja socijalne veze, društvenu prihvatljivost i vidljivost ljudi. Za pet godina od danas moguće je da će biti neke nove politike koja će nam učiniti vidljivim neke druge društvene grupe, manje, ali će to, takođe, biti politika.

Volela bih da tačno tako i razgovaramo o lečenju dece, o zdravstvenim uslugama uopšte, kao što bih volela da kroz tu prizmu vidim koji su vam alati u rukama politički da menjate prostor Srbije nabolje. To je posao ovog ministarstva. U jednoj digresiji, samo u rečenici, ja bih volela da mi imamo ministarstvo održivog razvoja. Ali ja sam volela i da imamo odmah Ministarstvo zaštite životne sredine, pa su mi rekli da nemam pojma, pa smo posle dve godine dobili Ministarstvo zaštite životne sredine. Ja se sad nadam da će Vlada posle 2020. godine imati ministarstvo održivog razvoja, jer je to ono gde možete da pravite politike kojima čuvate, unapređujete i sanirate prostor Srbije – hibridno, horizontalno i vertikalno i u skladu sa onim što je politika 21. veka.

Svi predlozi zakona koje je ministar Trivan predložio su prihvatljivi i bili bi verovatno na dnevnom redu kogod da je vlast i kogod da je opozicija. Tu da dodam digresiju. Nije politika folklor kakvim se smatra u Srbiji, jezik verbalnog nasilja, omalovažavanja i pljuvačka kampanja. To je samo folklor koga imate u društvima iz kojih je nestala etika. Kad nestane etika, onda imate moralnu korupciju gde se smatra da je politika prostor u kom je sve dozvoljeno. Daleko bilo! Kao što nije sve dozvoljeno u prostoru, ne možete da gradite gde hoćete, ne možete pesticide da bacate po zemljištu, ne možete da spaljujete strnjiku po njivama bez obzira na to šta se dešava, jer imate politiku koja vam to zabranjuje.

U slučaju onoga što se smatra folklorom, to je etika koju nemamo pa je sve dozvoljeno, udri po čoveku, to se zove politikom a veze nema s politikom, a ovde nedostaje nadzor za primenu zakona koji imate za prostor u Srbiji, kad je u pitanju nanošenje štete životnoj sredini u našoj zemlji.

Ja zaista izražavam nadu da će ovaj namenski fond o kome je govorio ministar zdravlja biti na korist, kolika god bila ta grupa ljudi, mala ili velika, zbog toga što se tkivo jednog društva, koliko je zdravo, ne vidi po tome da li obožavamo najjače i najmoćnije među nama, nego se vidi po tome da li umemo da vodimo računa o marginalnim među nama. Tu se vidi dobro društvo. I zato je ustanovljenje fonda dobra stvar i nadam se da će biti i novca ubuduće za lečenje ljudi sa retkim bolestima i za neke nove slučajeve koje danas još ne vidimo, nažalost, a postoje tu negde, žive oko nas.

Ukratko o predlozima zakona koje ste podneli. Izmena Zakona o zaštiti životne sredine je neminovna i ima nekoliko pitanja. Dakle, IPARD će da traje do 2020. godine. Vi, ministre, vaši saradnici, verovatno svi poslanici ovde i ja, znamo kako to izgleda sa evropskim novcima. Ako nemaš sve zaklopljeno do 2020. godine, onda moraš da imaš jako veliki uticaj da bi do tih para došao posle 2020. godine. Nije nemoguće. Učestvovala u kreativnom tumačenju evropskih pravila o novcu koji nije trebalo da nam pripadne.

Dakle, može i to, ali ja se fokusiram na ono što je vladavina prava, a ona kaže – do 2020. godine nama trebaju fizička lica, preduzetnici, zadruge koje će biti jasno obaveštene koliko novca je u pitanju, šta su njihova zaduženja, koliko oni moraju da daju, kakav je položaj budžetskog fonda koji vi odmilja zovete zeleni fond, a to nije zeleni fond, ali u redu, ne pravim pitanje, i koliko vremena treba da se sve to dogodi. Mi ovde na Skupštini nismo podelili te informacije.

Dakle, ako mene neko pita kod kuće u Novom Sadu ili, ne znam, idem na salaš – Je li, hoće li biti para iz Evrope? Ta Evropa, ako nije ni za šta, bar neka ima nekih para. Ja ne znam da kažem, koji je rok u kome ćete doneti podzakonski akt. Ne znam da kažem duh tog akta. Ne znam da kažem obaveze i način na koji će Vlada, odnosno vaše ministarstvo informisati eventualne buduće korisnike i sve što znam da im kažem, da su to rokovi.

To su prosto informacije koje znam da ne mogu da budu deo ovog predloga zakona. Ne kažem ja to vama kao zamerku. Ne trebaju meni te informacije osim da ih delim dalje, ali su to, prosto, informacije koje nedostaju. Nedostajale bi da je ovo 2014. godina i da nismo ukinuli, srećom, Fond zaštite životne sredine, opet bi nedostajale te informacije. To su informacije koje će uvek nedostajati kada je zaštita životne sredine u pitanju.

Da ilustrujem. Zašto ja razumem kada vi kažete koliko je teško obezbediti uticaj za zaštitu finansija ili uopšte pogled na svet, koji podrazumeva – čekaj, hoće li neko da živi tu? Doneli smo neke zakone, neko nešto da radi za šta je plaćen iz budžeta. Pre 50 godina je Garet Hardin, 1968. godine, izdao

jednu sjajnu knjigu, koja je u mom slobodnom prevodu „Propast opšteg dobra“ (*The Tragedy of the Commons*), gde jasno pokazuje koliko je teško na održiv način koristiti resurse kada je ljudsko društvo u pitanju. Nijedna druga životna zajednica ne proizvodi đubre. Nijedna druga životna zajednica na ovoj planeti nema problem sa korišćenjem resursa od koga živi. Mi, ljudi, imamo, zato što imamo svoje lične pojedinačne interese – meni voda, meni sva šuma, šta me briga, odsečem lipu, neka sadi neko drugi, meni rudnik, meni, meni. Dakle, ta vrsta odnosa prema opštem resursu kod ljudske zajednice je proizvela sve ovo što je sada skupo, da imate prirodnu, zdravu životnu sredinu.

Ako deo novca koji treba da dobijemo iz IPARD-a do 2020. godine bude potrošen tako da se poprave stvari tamo gde će korisnici koji vam se obrate biti u mogućnosti da ih potroše, ja mogu samo da budem zadovoljna i što smo u evropskim integracijama i što se nadam da sam u vama našla sagovornika koji će na najjednostavniji mogući način da objasni šta mora da se uradi za godinu i po dana. Strašno kratak rok za IPARD, strašno kratak. Oni su komplikovani kada treba da daju novac. Komplikovani su i kad treba da zatvore projekat. Za sve su komplikovani.

Pitanje uz ovaj predlog ostaje pitanje koje ja ponavljam treću godinu. Ko radi u Odboru za evropske integracije, zna to dobro, znaju i predstavnici Evropske komisije, delegacije, znaju i ljudi u Briselu, a moje pitanje je vrlo jednostavno – ima li novca za proširenje u finansijskoj perspektivi Evropske unije posle 2021. godine?

To da mi ambasador kaže biće, majke mi, više nego ikada, to ja ne kupujem. Ako to Vlada hoće da kupi, pa da prodaje, ja neću biti protiv. Ali zbog novca koji će nam biti potreban a nećemo imati pristupa kohezionim fondovima zato što nam je ta strategija propala, strašno bi bilo važno da ovo što ste uradili, skoro pa tehnički, menjajući zakon, da bi IPARD bio iskorišćen, da bi namenski fond ušao u funkciju. Strašno bi bilo dobro da to iskoristite kao dokaz, kao argument, kao čvrstu činjenicu i za Evropsku komisiju koja će se kolebati oko iznosa novca za proširenje, i za domaću javnost koja će se kolebati oko toga da li stvarno vrede evropske integracije. Kada mene pitaju zašto treba mi da postanemo članica EU, ja kažem – sve smo drugo probali i svi to mogu da prove.

Druga dva sporazuma koja se tiču migracije ptica naslanjaju se na propise koji smo već doneli, jer je Srbija za ptice, prosto, koridor, migratorni koridor. Koleginica Nada Lazić vas je pitala na Odboru i to je druga, kako da kažem, krizna tačka o kojoj želim da govorim javno, osim ove jasne informacije kako da se sigurno potroši taj novac do 2020. godine. Dakle, pitala vas je o broju staništa i navela osam močvarnih staništa za migratorne ptice u Vojvodini i dva u drugim delovima Srbije i problem gde stoji status staništa, za koje traženo da se odobri.

Tu ću se vratiti na ono što govorim o Garetu Hardinu pre 50 godina, koliko mi ljudi ne umemo sami od sebe da na zdrav način koristimo prirodni resurs u kome smo rođeni, vodu, vazduh, zemljište, sve ono od čega živimo.

Sada pretpostavljam da imate problem u horizontalnoj komunikaciji zbog interpretacije u drugim ministarstvima. Uopšte nije važno koje ministarstvo, ja nikada ne govorim da je neko kriv za nešto, ja samo znam da je potrebno izmeriti sistem da biste umeli da ga menjate. Ja kada merim sistem da se nešto dobro dogodi u zaštiti, a to je veći broj staništa za migratorne vrste, ja moram da izmerim gde je zapelo. Zapne u poljoprivredi, zapne u finansijama, zapne u nekom birokratskom nizu koji se interpretira kao strašno važan.

Ne znam da li ćete me dobro razumeti, ali ja mislim da vam je pomoć Skupštine tu ključna, kao i mnogima drugima koji naleću na takve prepreke. Ja znam isto i stav o Skupštini, da će retko ko to iskoristiti, ali moje je da kažem, pa ako bude nešto dobro, dobro, ako ne, bar sam naslikala šta vidim izmereno kao prepreku.

Transport u Karpatima i uopšte karpatski region i subregion je region o kom se mnogo više priča u zemljama poslednjeg proširenja, dakle Poljska, Češka, Slovačka, Mađarska, Rumunija, Ukrajina, Belorusija, Baltičke zemlje. Oni pričaju čak i o novom regionu koji zovu „tri mora“, o regionu između Baltičkog mora i Jadranskog mora i Crnog mora i vrlo su zainteresovani da nas imaju za saveznike. Ogromna količina robe prolazi tuda. Ljudi koji se bave strateški regionalnim temama po Evropi vide ovaj region „tri mora“ kao nešto što u budućnosti treba da bude ne balans i protivteža onome što je EU inače, ne nešto između Rusije i EU, nego prosto, samo definisani region i subregion od koga bi ljudi koji žive u karpatskoj oblasti imali koristi. U tom smislu, drago mi je da nam je i ovaj sporazum na dnevnom redu.

Zaštita ugroženih vrsta, bez obzira na to koliko, znam da će proizvesti šale, verovatno, koje to vrste štitimo, sad su na red došli slepi miševi, šta da radite, ali je važno da i o tome imamo više informacija u javnosti, jer imate priličan broj ugroženih vrsta u Srbiji, čak i vrste na koje smo kao nacija jako ponosni po njihovom broju kad su ptice u pitanju i kad su u pitanju četvoronožne životinje i sisari i grabljivice. Prosto, imate jedan čuveni mitski prilaz, i orlovi, suri, vukovi, lisice, divno sve, ribe, a kad dođete da ih prebrojite, onda vidite da vam nedostaju, od Golije i Stare planine pa do najbližih delova do kojih takve grabljivice dolaze i u Vojvodini.

Dakle, upotrebiti to što ljudi čuju da mi hoćemo da štitimo neke slepe miševe, da se prosto mnogo više govori o tome koje sve vrste u Srbiji jesu ugrožene nemarom, nepažnjom, nebrigom, neprimenjivanjem zakona koji postoje o zaštićenim vrstama, ili novim zakonima.

Na kraju, saradnja između Srbije i Hrvatske neophodna je za region, kao i saradnja sa Bosnom ili sa Makedonijom, sa Crnom Gorom, sa Bugarskom, Rumunijom. I vaše opaske o granici prosto stoje.

Vrlo se često zaboravlja da Badinterova komisija, koja je odredila granice, nije odredila granice na rekama. Jedan čuveni slučaj je napravio čitav slučaj između Slovenije i Hrvatske zbog toga što nigde nema granice na dnu mora i odatle je Slovenija napravila slučaj o granici u Piranu. Pa da ne biste ponavljali greške, da biste videli šta je dobro kad su u pitanju granice na rekama između Crne Gore i Hrvatske ili Bosne i Hrvatske ili Hrvatske i Slovenije, onda bi bilo dobro da, kao u slučaju kada su prošle zime napravljena tela za granicu između BiH, srećom i Srbije za Drinu, i kad su smišljena vrlo kreativna rešenja, da tako bude i ovde.

I, završavam dokazom koliko je Garet Hardin bio u pravu kada je govorio o propasti opšteg dobra i to koliko svako gleda svoj lični interes.

Meni je lični interes da vašim zalaganjem i vaših kolega iz Hrvatske Kopački rit postane pravo zajedničko dobro koje ćemo koristiti. Nekada davno, u bivšem životu, tamo sam redovno brodarila, pecala i dočekivala sjajne zore u neverovatnoj prirodi. Ako biste uspeali da vratite zajedništvo nad jednim takvim prostorom, to bi bio najbolji dokaz da je zaštita životne sredine zaista politika koja menja prostor, ali i utiče na politiku koja menja društvene odnose.

Ako neko za koga je društveno prihvatljivo da neguje netrpeljivost u Srbiji, kao što je red da ne trpite Hrvate ili Albance i ostalo, to je kao pristojno, ja to nikad nisam razumela, ali čujem ljudi kažu – ijao! Dakle, ako možete da imate nekakav zajednički posao sa istim tim ljudima, onda to predstavlja dobru argumentaciju da ne moramo negativno definisati onog drugog da bismo sami sebi izgledali bolji. Mi ćemo da izgledamo sebi onakvi kakvi smo samo ako jasno izmerimo kakvi smo, da bismo to mogli da menjamo.

Dakle, dajte jasnu informaciju budućim korisnicima IPARD-a, tražite pomoć za EU i razumimo zajedno da buduće ministarstvo održivog razvoja se bavi ključnom politikom menjanja prostora za koje sada zajedno udaramo temelje kao i proteklih desetak, 15 ili 20 godina. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Ana Karadžić.

ANA KARADŽIĆ: Zahvaljujem.

Poštovana predsedavajuća, poštovani ministri sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, pred nama se nalazi set zakona iz oblasti zaštite životne sredine i pre svega bih da kažem da će Poslanička grupa Pokreta socijalista – Narodne seljačke stranke –Ujedinjene seljačke stranke u danu za glasanje podržati ove predloge.

Zaštita životne sredine je pitanje jednog modernog društva i svakako je pokazatelj uspešnosti društva. Usvajanjem ovih zakona mi stvaramo preduslove da se na neki način odgovornije ponašamo prema ovoj temi.

Republika Srbija je u obavezi da poveća investicije kada govorimo o Poglavlju 27 – životna sredina i klima. Ovde govorimo o jednom od najkompleksnijih poglavlja, s obzirom na to da je zaista potrebno na pravi način ovo integrisati u nacionalnu politiku. To nam omogućava maksimalno korišćenje pretpristupnih fondova, obezbeđenje javnih sredstava kako bismo mogli da finansiramo određene projekte, pogotovo što znamo kolika je važnost da sarađujemo sa civilnim sektorom i pomognemo da i oni, kada govorimo o ovoj temi, budu deo napretka.

Akcionni program za životnu sredinu usvojio je i Savet Evrope, Evropski parlament 2013. godine i odnosi se na period do 2020. godine. Takođe, ovde imamo i ciljeve UN 2015. godine, pogotovo kada govorimo o ciljevima 2020-2020, dobro poznatim ciljevima da treba smanjiti emisiju ugljen-dioksida za 20%, do 2020. godine, povećati udeo obnovljivih izvora za 20% i povećati energetske efikasnosti takođe za 20%.

Mi znamo da je Srbija, nažalost, daleko od toga trenutno, ali borimo se, idemo krupnim koracima. Izrazila bih zadovoljstvo na svemu što Ministarstvo radi i koliki napredak je učinjen, jer ovo je zaista važna tema koja je negde dosada bila skrajnuta. Međutim, važno je da svi razumemo važnost teme. Značajno je što su građani, što se diže na neki način svest građana kroz različite projekte koji su finansirani. Smatram da će shvatanje teme na pravi način moći da utiče na pozitivan ekonomski rast kroz obnovljive izvore energije.

Ovde, pre svega, govorimo o pretvaranju otpada u resurs, sa većim akcentom još na prevenciji, pogotovo na ponovnu upotrebu i reciklažu i trebalo bi negde da idemo u suprotnom smeru od odlaganja otpada na deponije, već da tražimo neki način da postoji održivost cirkularne ekonomije i efikasnije korišćenje resursa. To je negde put kojim treba da se krećemo.

Takođe, važno je da prioritet ima i ljudsko zdravlje. Tu govorimo, pre svega, o zagađenju vazduha i vode. Samo bih se na trenutak vratila, tj. istakla bih ovu temu koju je gospodin ministar Lončar danas sa nama podelio, a to je ovaj fond, to je odluka o povećanju budžeta za decu obolelu od retkih bolesti. To je veoma značajno iz razloga što ova deca više neće čekati toliko i moći će što pre da krenu na lečenje.

Međutim, kad se vratimo na životnu sredinu, ja sam sigurna i da životna sredina ima veliki uticaj na različite bolesti koje se, prosto, dešavaju kod ljudi. Imamo podatak Svetske zdravstvene organizacije da oko 20% ljudi u Evropi umre pod uticajem nekih faktora životne sredine. To je zaista ogroman broj ljudi, što nam ponovo dokazuje važnost ove oblasti.

Kad smo kod zakona koji je pred nama, Izmene i dopune Zakona o životnoj sredini, tu imamo izmene koje se odnose na neslaganja kada govorimo o odabiru finansiranja projekta, kada govorimo o finansiranju Metodologije za selekciju i prioritizaciju infrastrukturnih projekata i kada govorimo o Zelenom fondu. Tu je dolazilo do nekih neslaganja kada govorimo o izboru projekata, međutim, to će ovim zakonom biti rešeno.

Takođe, kada govorimo o IPARD fondovima, IPARD sredstvima, takođe će ovaj zakon omogućiti da se na bolji način vrši nadzor i kontroliše, što je, takođe, značajno jer znamo da svako od poljoprivrednih gazdinstava mora ispunjavati određene propise kada govorimo o zaštiti životne sredine.

Takođe, podatak da nam je potrebno 15 milijardi, koliko sam razumela, evra u narednih 30 godina, od toga sedam za upravljanje otpadom i otpadnim vodama. To su zaista velika sredstva, ali ovi pretpristupni fondovi EU nam mnogo znače, bez obzira na to kada ćemo i kako ući u EU. Svi ovi fondovi i ovaj novac znače da negde naša zemlja bude na listi zemalja, nadam se uskoro, ne očekujem kao Nemačka i Austrija koju su pominjali, ali bar da idemo u narednom periodu ka tome.

Kao što sam već rekla, saradnja sa civilnim društvom, saradnja sa privredom je jako značajna, jer i privrednici moraju poštovati zakon i kod njih je veliki uticaj na zaštitu životne sredine. Moramo sarađivati sa lokalnim samoupravama koje, takođe, imaju svoja odeljenja koja se bave zaštitom životne sredine i treba ih malo podučiti i organizovati neke obuke, možda od strane Ministarstva, kako bi oni na bolji način mogli da sprovode zakone koje danas usvajamo.

Srbija je ozbiljno shvatila važnost ovih promena i važnost zaštite životne sredine, što nas izuzetno raduje. Verujem da ćemo uskoro imati resursno efikasnu ekonomiju koja će zaista predvideti brži rast privrede i nova radna mesta.

Još jednom bih samo pomenula onaj novac za decu obolelu od retkih bolesti, 200 milijardi i 200 dece, i to je zaista za svaku pohvalu. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Poslednji govornik za danas je Miletić Mihajlović.

MILETIĆ MIHAJLOVIĆ: Poštovana predsednice, gospodine ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, danas, između ostalog, imaćemo i set zakona iz oblasti zaštite životne sredine, a na čemu ću se ja zadržati, najviše o tome pričati, tako da danas možemo reći da je danas parlamentarni dan za zaštitu životne sredine ili za ekologiju.

Rekao bih da je ovaj set zakona iz oblasti životne sredine veoma, veoma važan i on ne može u bilo kom poređenju da se stavi na neko drugo, treće ili ne znam koje mesto. To su prioritetne teme koje moramo pre svega rešavati i stoje

na prvom mestu, ako uopšte imamo iole ekološke svesti, jer to se može smatrati imperativom i to je uslov svih uslova.

Naravno da su velike i značajne teme, kao što je ekonomija ili neke druge društvene sfere značajne za Srbiju, za naše građane, ali uzalud će nam biti i dobra ekonomija i drugi društveni odnosi i uređene druge društvene sfere, ako nemamo zdravu životnu sredinu, ako nemamo zdrav vazduh, ako nemamo zdravu vodu, zdravu hranu itd. Prema tome, ovo ne može na takav način da se tretira, veoma je neozbiljno. Zato smatram da je ovo i te kako važno i zaslužuje čak i prvo mesto da dođe na dnevni red Prvog jesenjeg redovnog zasjedanja u Narodnoj skupštini.

Odgovornost države prema svojim građanima, a naročito prema budućnosti meri se kroz odnos prema životnoj sredini, prema prirodi, prema zdravlju ljudi, jer ono što smo mi zatekli i nasledili moramo da prenesemo i ostavimo potomcima za buduće vreme, a to je pre svega zdrava životna sredina. Ovo je elementarna ili osnovna pretpostavka očuvanja života kao svojevrsnog fenomena na zemlji. Zapravo, veoma je važno da svim kapacitetima radimo, na svim poljima radi podizanja ekološke svesti, jer prosperitet i napredak civilizacije u krajnjoj liniji, pa i sam opstanak života zavisi od odnosa čoveka prema prirodi.

Da je zaštita životne sredine jedan od prioriteta ove vlade, dokazano je osnivanjem posebnog resora, odnosno Ministarstva za zaštitu životne sredine, jer mi u stvarnosti, zapravo, imamo mnoge rizike po zdravlje ljudi i rizike po narušavanje prirode u slučaju nesavesnog odnosa prema životnom okruženju. Zatim, imamo neuravnoteženo korišćenje prirodnih resursa što, takođe, stvara mnoge probleme. Često se pojavljuju ekološki akcidenti itd. Prema tome, cilj je bolje zdravlje stanovništva, bolji kvalitet života, obezbeđivanje održivog i uravnoteženog razvoja.

Drugo, važan razlog za prioritetan položaj zaštite životne sredine je obaveza koja proizilazi iz naše pozicije kao kandidata za ulazak u EU. Znamo da je politika EU u oblasti zaštite životne sredine na preventivnom delovanju radi očuvanja životne sredine i zdravlja ljudi i zalaganje za održivi razvoj i neracionalno korišćenje prirodnih resursa. Skoro trećina zakonodavstva u EU se odnosi na zaštitu životne sredine. To nam govori koliki značaj oni pridaju toj oblasti i koliko je ta oblast, zapravo, zahtevna i teška. Zato je za Republiku Srbiju kao kandidata za ulazak u Evropsku uniju pregovaračko Poglavlje 27, koje se odnosi na zaštitu životne sredine, od posebne važnosti. Uostalom, pitanje zaštite životne sredine je globalno pitanje i zahteva globalni i usaglašeni način delovanja i rešavanja na ovom planu u čitavom životnom prostoru zemlje.

Želim da podsetim da je 2014. godine, kada je tadašnje Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine preuzela naša ministarka prof. dr Snežana Bošković Bogosavljević, zakonodavstvo iz ove oblasti bilo u potpunosti

neusklađeno. Od tada do danas slika je u potpunosti izmenjena. Usklađeni su gotovo svi propisi koji su dobili podršku Evropske komisije. Razrešen je status čak 18 projekata iz oblasti zaštite životne sredine, formiran je Zeleni fond Srbije koji ubira sredstva po principu – zagađivači plaćaju. Ono najvažnije, formiran je poseban resor, odnosno Ministarstvo za zaštitu životne sredine, čime se oblast zaštite životne sredine sada tretira na adekvatniji način i drugačiji tretman ima u razvojnoj politici Srbije.

Treba imati u vidu da je prenošenje zakona iz EU u naš nacionalni zakonodavni okvir, kao i njihovo sprovođenje, odnosno uvođenje standarda u ovoj oblasti veoma zahtevno i skupo, međutim, Srbija ako ima uređen sistem i adekvatan finansijski model, može da aplicira za značajna sredstva iz pretpristupnih fondova Evropske unije. Evropski standardi za Republiku Srbiju znače pre svega usklađivanje zakona. Dalje, neophodne investicije, nova ulaganja u infrastrukturu, ulaganja u održavanje i rehabilitaciju postojećih postrojenja kao što su fabrike za proizvodnju i prečišćavanje voda, skladištenje, reciklažu svih vrsta otpada, upravljanje industrijskim komunalnim otpadom i otpadom domaćinstva. Sve su to prekopotrebni projekti, skupi i investicije koje ne možemo da realizujemo bez finansijske podrške evropskih fondova i pretpristupne pomoći.

Upravo zakon o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine, o kome mi danas govorimo, stvara pravni osnov za efikasnije korišćenje sredstava iz pretpristupnih fondova i programa međunarodne finansijske pomoći, pre svega za projekte koji podrazumevaju pretfinansiranje i sufinansiranje sa naše strane. To su svi projekti IPARD-a, a dobro znamo da se sredstva IPARD-a odobravaju tek nakon realizacije određenog projekta. Dakle, potrebno je da se ulože sredstva nosioca projekta, a to su pre svega često lokalne samouprave ili javna preduzeća.

U proteklom periodu nedostatak domaćih sredstava za učešće u pretfinansiranju i sufinansiranju bio je razlog za sporo povlačenje sredstava IPARD-a i drugih pretpristupnih fondova. Problem je bio i nedovoljno stručna izrada projekata ili izbor loših i prevaziđenih tehnologija u toku realizacije projekata kao i pojava neplaniranih, nebalansiranih troškova. Da bi se dovršile ove krupne i skupe investicije i povukla sredstva iz pretpristupnih fondova, potrebno je da se Ministarstvo centralizuje za izradu i kontrolu izrade projekata. Kako bi se izbegli ovakvi propusti, Ministarstvo je prepoznalo ovaj problem koji se razrešava ovim izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine koje još predviđaju i mogućnost sufinansiranja, projektovanja i njihove izrade.

S obzirom na to da je Poglavlje 27, poglavlje zaštite životne sredine, najzahtevnije, i najteže je da tu najviše novca možemo da dobijemo iz pretpristupnih fondova, potrebno je da se uvećaju budžetska sredstva za programe Ministarstva zaštite životne sredine. Znači, potrebno je da povećamo

naše učešće, naša sredstva, pre svega sredstva koja se ubiraju iz naknada koje uplaćuju zagađivači u Zeleni fond.

Zapravo, neophodno je da se tzv. zeleni fond u narednom periodu izgradi kao samostalna kategorija, kao samostalni zeleni fond koji će direktno ubirati sredstva od zelenih naknada. Na taj način se obezbeđuje institucionalni mehanizam za korišćenje pretpristupnih fondova i uz ovo, Ministarstvo treba da pojača svoju ulogu u postupcima izrade i izvođenja projekata, jer Ministarstvo ima i veće znanje i veće stručne kapacitete.

Dosada je izrada i implementacija bila slaba tačka. Ministarstvo je zateklo više projekata iz IPA fondova u zastoju i učinilo velike napore da se nastavi njihova realizacija, čija je vrednost bila blizu 67 miliona evra, ali obezbedilo je i nova sredstva za IPA fondove za više lokalnih projekata u visini od 92 miliona evra. Sve ovo ide u prilog podršci predloga zakona koji omogućuje da u određenim i izuzetnim slučajevima Ministarstvo ne mora da raspiše javni konkurs za pripremu i sufinansiranje projekata koji se finansiraju iz pretpristupnih fondova. Izmene i dopune podržavamo, kako bi Srbija mogla više i efikasnije da povlači i koristi sredstva iz pretpristupnih fondova i drugih međunarodnih institucija.

U kontekstu rasprave o ovoj temi želim da istaknem i neka postignuća Ministarstva za zaštitu životne sredine u dosadašnjem periodu, kao i samog ministra gospodina Gorana Trivana, čije kompetencije cene i stručna javnost i građani Srbije.

Prvo, želim da pohvalim i istaknem transparentan rad Ministarstva za zaštitu životne sredine. Javnosti se približavaju svi ekološki problemi. Dosledno i beskompromisno se insistira na poštovanju zakona u ovoj oblasti. Ukazivanje, odnosno otkrivanje divljih deponija i skladišta veoma opasnog otpada je veoma značajno, kao i insistiranje na procesuiranju učinilaca takvih krivičnih dela.

Ministarstvo je uspelo da kompletira i pusti u rad novu nacionalnu laboratoriju za analizu vode, vazduha i zemljišta koja radi u okviru Agencije za zaštitu životne sredine.

Efikasnim radom Ministarstva za životnu sredinu u junu je završena radna verzija pregovaračke pozicije Poglavlja 27 i dostavljena je Evropskoj komisiji. Time je međunarodni ugled Srbije u sektoru zaštite životne sredine značajno poboljšan. Formirano je nacionalno telo za ispitivanje posledica od NATO bombardovanja u saradnji sa Ministarstvom odbrane, Ministarstvom zdravlja i sa predstavnicima naučne i stručne zajednice, na čijem čelu je ministar za zaštitu životne sredine.

Za mene kao biologa, naravno za sve nas i građane Srbije, izuzetan značaj ima i povećanje površina pod zaštitnim područjima za čak 83.000 hektara. To je postignuto proglašenjem parkova prirode Radan i Zlatar. Sada je pod zaštitom 7,48% površine Srbije, što je za godinu dana 1% povećanja. To

nas približava strateškom cilju da do 2020. godine imamo nekih 10% ovakvog prostora. Stručna javnost i građani pozdravljaju kampanju Ministarstva za smanjenje upotrebe plastičnih kesa i uopšte plastične ambalaže koja ima period poluraspada od 1.000 godinu i čiji su elementi, odnosno delovi veoma štetni za životnu sredinu.

Kada je reč o međunarodnim sporazumima iz oblasti zaštite životne sredine, jasno je i ponoviću još jednom, zaštita životne sredine je globalni zadatak i imperativ današnjice. Ne postoje državne granice koje bi učinile da svako na svoj način rešava ova pitanja bez koordinacije i usaglašavanja zakona, mera i aktivnosti na celom životnom prostoru gde žive ljudi i gde ima živog sveta. Zato je od velikog značaja što ćemo, na primer, ratifikovati Sporazum sa Hrvatskom i, naravno, prihvatiti i druge sporazume koji su danas na dnevnom redu.

Neko bi možda mogao zlonamerno i na podrugljiv način, kao što se tu i čuje možda od nekih od kojih ne bi trebalo to očekivati da su ovi zakoni ili na primer pitanje potvrđivanja Sporazuma o očuvanju populacija slepih miševa nešto neozbiljno, nešto što je nevažno, pa eto, Narodna skupština se bavi tim perifernim pitanjima itd. Očigledno je zla namera, zlonamernost ili je u pitanju neznanje ili neimanje ekološke svesti i nepoznavanje svega onoga što treba da se zna u ovom vremenu.

Šta znači očuvanje biodiverziteta? To je čitavo bogatstvo onoga što je živo danas, a mi znamo da je nepovratan i neponovljiv evolutivni tok. Ono što je evolucija tokom svoje istorije u toku od pet milijardi godina, koliko život postoji na zemlji, stvorila, ne može ponovo da stvori. Ono što je izumrlo i nestalo, to je otišlo u istoriju i to se više ne vraća.

Veliki je greh i veliki je problem u tome što i čovek kao vrsta koja ima nadmoć danas u prirodi itd. doprinosi nestajanju pojedinih organskih vrsta i zato moramo razmatrati ova pitanja.

Drugo, pominjanje biološke ili ekološke ravnoteže je veoma značajno jer ceo život na Zemlji i čitava biosfera je jedan veoma složen i, rekao bih, savršen mehanizam koji ima mogućnost samoregulacije svega onoga što se dešava u prirodi. Pokušaj čoveka da nadvlada te mehanizme, da se umeša u sve to, obično je doveo do kraha i do propasti onoga što je priroda hiljadama ili stotinama hiljada ili milijardama godina stvarala.

Prema tome, mi moramo da vodimo računa o svemu tome, jer to nam je dužnost u ovom vremenu da na ovom stepenu civilizacije omogućimo dalji napredak civilizacije, ali i očuvanje života na Zemlji i zdravu životnu sredinu za budućnost, tj. za naše potomke.

PREDSEDNIK: Hvala.

Danas završavamo rad.

Nastavljamo sutra sa sednicom u 10.00 časova, postavljanje pitanja, a ministar će nam se pridružiti kasnije.

Hvala lepo, a „Crvenoj zvezdi“ mnogo sreće večeras.

(Sednica je prekinuta u 18.30 minuta.)